

371. 301
ค. 23. 31
3. 3

ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ปริญญาโท

ของ

อาทิตย์ ชีรานุกร

24 เม.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ธันวาคม 2528

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177761

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา
Shirley Makin ประธาน
.....
สมพร อภัย กรรมการ
.....

คณะกรรมการสอบ
Shirley Makin ประธาน
.....
สมพร อภัย กรรมการ
.....
.....
.....
.....

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประชุม รอดประเสริฐ ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมสร วงษ์อยู่น้อย กรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท และอาจารย์สุวิน สุพรรณรัตน์ กรรมการสอบ ปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ จนทำให้ปริญญาโทฉบับนี้สมบูรณ์และมีคุณค่ามากขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตอบ แบบสอบถามด้วยตนเอง ทำให้ข้อมูลที่ได้รับมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณเลขาธิการ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ได้ให้ความสนับสนุนในหลายด้านตลอดเวลาที่ได้ ศึกษาต่อ รวมทั้งที่มีหนังสือให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดร่วมมือการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ให้ความสะดวก สนับสนุน และให้กำลังใจ ขอขอบพระคุณ คุณจำรัส นองมาก ผู้อำนวยการ กองนโยบายและแผน คุณเฉลียว สีหราช อดีตเลขาธิการกรม และคุณลุงเงิน แก้วแกมเสื่อ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถามครั้งนี้

นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ อีกหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณสิระ ก่าเน็ค คุณรัตนา กลิ่นจันทร์แดง และคุณณมล สุขปรีดี ที่ได้ให้การช่วยเหลือ ในการทำปริญญาโทสำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

อาทิตย์ ชีรานุกตร

สารบัญ

บทที่	หน้า	
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	11
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
	การเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการประถมศึกษา	13
	โครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษา	16
	โครงสร้างระบบบริหารงานบุคคล	20
	ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	22
	การแต่งตั้งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	23
	งานเลขานุการคณะกรรมการ	32
	การบริหารงานโดยคณะกรรมการ	36
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
3	วิธีดำเนินการ	49
	กลุ่มประชากร	49
	การสร้างแบบสอบถาม	49
	วิธีรวบรวมข้อมูล	51
	การวิเคราะห์ข้อมูล	52

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
	การวิเคราะห์ข้อมูล	54
5	สรุปผล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	115
	ความมุ่งหมายการศึกษาครั้งนี้	115
	กลุ่มประชากร	115
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	115
	สรุปผลการวิจัย	117
	อภิปรายผล	120
	ข้อเสนอแนะทั่วไป	141
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	143
	บรรณานุกรม	145
	ภาคผนวก	151

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้อ่านรายการการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามอายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในกาเป็นผู้บริหาร	55
2	ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อ่านรายการ การประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด	57
3	ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อ่านรายการ การประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	59
4	ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อ่านรายการ การประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด	64
5	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อ่านรายการ การประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามอายุ	66
6	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อ่านรายการ การประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามอายุ	67
7	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อ่านรายการ การประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามอายุ	71
8	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อ่านรายการ การประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด จำแนกตามอายุ	77

9	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ	80
10	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ	81
11	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดในฐานะกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ	85
12	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ	91
13	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร ..	94
14	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัด จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร	95
15	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามประสบการณ์ ในการเป็นผู้บริหาร	99
16	เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร ...	105

17	ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	107
18	ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัด	111
19	ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด	113

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างและระบบบริหารการประถมศึกษา	18
2 โครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานการประถมศึกษา ศึกษาจังหวัด	19
3 แสดงอำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าราชการการประถมศึกษาจังหวัด	26
4 แสดงการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	31

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งด้านการเมือง การบริหาร เศรษฐกิจและสังคม การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันนี้แบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นระดับที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นการศึกษาระดับเดียวเท่านั้นที่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศได้รับการสร้างบุคลากรที่เป็นพื้นฐานที่แข็งแกร่งและมีคุณภาพในการพัฒนาประเทศ จากสถิติปีการศึกษา 2524 มีนักเรียนประถมศึกษาจำนวน 6,492,911 คน ครู 312,708 คน โรงเรียน 30,548 โรง งบประมาณ 16,259,539,800 บาท (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 : 1 - 19) ดังนั้นการบริหารงานการศึกษาจึงเป็นเรื่องที่ต้องมีการวางแผนและดำเนินงานตามแผน ตลอดจนติดตามผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ระบบการบริหารการศึกษาของไทยได้วางรากฐานมาตั้งแต่ พ.ศ. 2441 คือเริ่มมีการจัดตั้งโครงการศึกษาสำหรับชาติ พ.ศ. 2441 ขึ้น ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารอยู่เสมอ กล่าวคือ ช่วง พ.ศ. 2441 - 2491 การบริหารการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย ช่วง พ.ศ. 2491 - 2509 กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบการจัดการศึกษาทั้งหมด ช่วง พ.ศ. 2509 - 2523 การบริหารการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยปกครองท้องถิ่น สังกัดกระทรวงมหาดไทย และตั้งแต่ พ.ศ. 2523 จนถึงปัจจุบัน การบริหารการศึกษาจึงได้โอนมาสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2524 : 63)

การบริหารการประถมศึกษาปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทั้งทางค่านโยบาย
การพิจารณาตัดสินใจ วินิจฉัยสั่งการ ตลอดจนการปฏิบัติซึ่งจัดเป็นรูปของ "คณะกรรมการ"
มี 4 ระดับคือ ระดับชาติ ซึ่งเรียกว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ระดับจังหวัด
เรียกว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ระดับอำเภอและกิ่งอำเภอ เรียกว่า
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ และระดับกลุ่มโรงเรียน เรียกว่า
คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน การบริหารการประถมศึกษาในลักษณะนี้ เป็นการกระจาย
ความรับผิดชอบออกไป โดยคณะกรรมการแต่ละระดับจะมีบทบาท หน้าที่ แยกต่างกันไป
การบริหารที่สำคัญจะอยู่ที่ระดับจังหวัด เพราะระดับจังหวัดอยู่ใกล้ชิดกับสภาพปัญหาที่
แท้จริงของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 20)

ในการดำเนินงานแต่ละระดับ คณะกรรมการมีบทบาทในเรื่องของนโยบายการวางแผน
ปฏิบัติงาน และการจัดสรรงบประมาณ ส่วนการสั่งการต่าง ๆ จะเป็นการสั่งที่เกิดขึ้น
ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบบริหาร
โดยฉับพลันทำให้เกิดปัญหาจาก 2 ทาง กล่าวคือ ทางฝ่ายบริหารในแต่ละระดับ ยกเว้น
ระดับกลุ่มโรงเรียน เคยมีอำนาจเต็มที่ในการตัดสินใจ วินิจฉัยสั่งการ กลับต้องมา
ปฏิบัติงานโดยผ่านคณะกรรมการ เป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการตัดสินใจ จึงเกิดความรู้สึก
ไม่สะดวกใจในการทำงาน ดังนั้นผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบางส่วนไม่อาจปรับบทบาทของตนเองให้สอดคล้อง
กับระบบบริหารใหม่ได้ กับปัญหาอีกประการหนึ่ง เกิดจากคณะกรรมการการประถมศึกษา
ในระดับต่าง ๆ เอง เนื่องจากเป็นรูปแบบการบริหารใหม่ การดำเนินงานเป็นตามที่
กฎหมายได้กำหนดไว้ ซึ่งอาจเกิดจากการตีความความหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่กระจ่าง
ชัดเจนทำให้ไม่สามารถปฏิบัติให้บังเกิดประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายได้
การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจึงเป็นไปในลักษณะขาดบ้างเกินบ้างสุดแต่ความเข้าใจ

ของคณะกรรมการแต่ละแห่งแต่ละระดับจะมีมากน้อยเพียงใด (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ 2524 : 85 - 86)

การบริหารการประถมศึกษาตามระบบใหม่ โรงเรียนประถมศึกษาขึ้นอยู่กับ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา
พ.ศ. 2523 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ได้บัญญัติอำนาจ
และหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพอสรุปได้ 3 ฐานะคือ

1. อำนาจและหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
2. อำนาจและหน้าที่ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ

การประถมศึกษาจังหวัด

3. อำนาจและหน้าที่ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด

งานทั้ง 3 ฐานะดังกล่าวเป็นขอบข่ายของงานภาระหน้าที่ใหม่ ลักษณะงานใหม่
มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างกว้างขวาง และเป็นตำแหน่งที่ขึ้นตรงต่อเลขาธิการ
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ 2523 : 81) การปฏิบัติงานของผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัด จึงต้อง
มีการประสานงานกับหน่วยราชการและบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนภูมิภาคและ
ส่วนกลาง รวมทั้งภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในองค์กรนี้ ดังนั้นการบริหารงาน
การประถมศึกษาจึงมีปัญหาทั้งที่ สมาน แสงมลิ (สมาน แสงมลิ 2525 : 2)
กล่าวในโอกาสครบรอบ 2 ปี ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2525 ความตอนหนึ่งว่า การประถมศึกษาเป็นกิจการที่ใหญ่มาก
มีหน่วยงานระดับชาติ 1 หน่วย ระดับจังหวัด 73 หน่วย ระดับอำเภอ 715 หน่วย ระดับ
กลุ่มโรงเรียน 4039 หน่วย เกี่ยวข้องโรงเรียน 30,548 โรง ครูจำนวน 312,708 คน
และนักเรียนเกือบ 7 ล้านคน ซึ่งกระจุกกระจายอยู่ทั่วประเทศ คงจะพันวิสัยที่ใครคนใด
คนหนึ่งหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจะสามารถดำเนินงานปรับปรุงให้การประถมศึกษา
ก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปราศจากปัญหา แต่ควรเป็นหน้าที่ของทุกคนที่เกี่ยวข้อง

กับการประถมศึกษาจะต้องตระหนักในหน้าที่และดำเนินงานตามหน้าที่ของตน โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาของเด็ก เพื่ออนาคตของประเทศชาติร่วมกัน นอกจากนี้ จากการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อันมีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาดังกล่าว แผนงานพัฒนา การศึกษาระยะที่ 5 (2525 - 2529) จึงได้มีการวางโครงการประชุมสัมมนา ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดประจำทุกปี ตลอดระยะเวลา 5 ปี โดยใช้งบประมาณ รวมทั้งสิ้น 20,820,000 บาท เพื่อที่จะสร้างความเข้าใจในระบบบริหารและบทบาท หน้าที่ อันเป็นการแก้ปัญหาทางหนึ่งด้วย

ตามทฤษฎีการบริหารองค์การได้กล่าวถึงการบริหารว่าเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อน ที่เกี่ยวข้องกับระหว่างคน ความรู้สึกนึกคิด ทรัพยากรและจุดมุ่งหมาย (กิติมา ปรีดีศิลป์ 2524 : 2) ซึ่งความสำเร็จของการบริหารงานนั้นขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชาเป็นสำคัญ เพราะผู้บังคับบัญชาถือได้ว่าเป็นหลักชัยของหน่วยงานและเป็นดวงประทีปของผู้ใต้บังคับ บัญชา (ประชุม รอคประเสริฐ 2525 : 2) จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนั้นเป็นเรื่องที่ควรศึกษา วิจัยเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ในแต่ละฐานะและจะได้หาทางแก้ไขต่อไป ประกอบกับการดำเนินการตามโครงสร้าง และระบบบริหารการประถมศึกษาที่กล่าวมานี้ เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2523 ยังไม่ ปรากฏผลลงงานการศึกษาวิจัยในค่านปัญหาโดยตรงมาก่อน โดยเฉพาะในระดับชาติและ ระดับจังหวัด การวิจัยครั้งนี้จึงน่าจะมีประโยชน์ต่อการบริหารการประถมศึกษา เป็นอย่างยิ่ง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดแต่ละฐานะทั้ง 3 ฐานะคือ ฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และอนุกรรมการ และเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด ว่ามีอะไรบ้างและมากน้อยเพียงใด

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดแต่ละฐานะทั้ง 3 ฐานะโดยจำแนกตามอายุ คุณวุฒิ และ ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร ว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการวิจัย อาจใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ปรับปรุงการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้ง 3 ฐานะ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมผู้บริหารการศึกษา เช่น สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา อาจใช้เป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดแนวทางการฝึกอบรมผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ทั้ง 3 ฐานะมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

1.1 ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดแต่ละฐานะทั้ง 3 ฐานะคือ ฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด

1.2 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดแต่ละฐานะทั้ง 3 ฐานะโดยจำแนกตามอายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร

2. กลุ่มประชากร

การศึกษาครั้งนี้กระทำกับผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด ทุกจังหวัดทั่วประเทศ 73 จังหวัด รวม 73 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 อายุ

3.1.2 คุณวุฒิ

3.1.3 ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ปัญหาการปฏิบัติงานในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด

3.2.2 ปัญหาการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

3.2.3 ปัญหาการปฏิบัติงานในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ
อ.ก.ค. จังหวัด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ให้ปฏิบัติหน้าที่
ในการบริหารการประถมศึกษาภายในเขตจังหวัดของตน และหมายรวมถึงผู้อำนวยการ
การประถมศึกษากรุงเทพมหานครด้วย

2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง หน่วยงานบริหาร สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการที่ตั้งอยู่ในทุก
จังหวัด และหมายรวมถึงสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครด้วย

3. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หมายถึง หน่วยงานบริหารสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งมีอยู่ในทุกอำเภอ ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง สำนักงานการประถมศึกษาถึงอำเภอด้วย

4. ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง ความยุ่งยาก หรือข้อขัดข้อง เมื่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดได้ปฏิบัติ แล้ว ไม่อาจทำให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จะต้องปฏิบัติงานดังต่อไปนี้จึงจะเรียกว่า การปฏิบัติงานตามหน้าที่

5.1 ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีอำนาจ และหน้าที่ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติ คณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 (ราชกิจจานุเบกษา 2523 : 13 - 14)

5.1.1 ปฏิบัติงานธุรการ ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

5.1.2 ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

มอบหมาย

5.1.3 จัดทำนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษา ในจังหวัด เสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

5.1.4 จัดทำงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาในจังหวัด

5.1.5 เสนอจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง และเลิกล้มโรงเรียน

ในสังกัด

5.1.6 เสนอแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้า การประถมศึกษาถึงอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียน ในสังกัด

5.1.7 ติดตาม ประเมินผล ควบคุมมาตรฐาน และส่งเสริม

การเรียนการสอนในโรงเรียนในสังกัด และรายงานให้คณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัดทราบ

5.1.8 รวบรวมข้อมูล วิจัย และส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับ
การประถมศึกษาในจังหวัด

5.1.9 ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

5.2 ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติ คณะกรรมการการประถม
ศึกษา พ.ศ. 2523 (ราชกิจจานุเบกษา 2523 : 11 - 12)

5.2.1 พิจารณากำหนดนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนา
การประถมศึกษาของจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และแผนพัฒนา
การศึกษาแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

5.2.2 พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งและการจัดสร
งงบประมาณ เพื่อการประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5.2.3 พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง บริหาร รวม
ปรับปรุง และเลิกโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5.2.4 พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหัวหน้าการประถม
ศึกษาอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่
และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5.2.5 พิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบ
ประจำปีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5.2.6 ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่โดยไม่ขัด
หรือแย้งกับระเบียบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

5.2.7 ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมาย

5.3 ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 (ราชกิจจานุเบกษา 2523 : 47)

5.3.1 เรื่องที่นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งหรือคณะรัฐมนตรีมีมติอย่างหนึ่งอย่างใดให้ อ.ก.ค. จังหวัดปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือมติเดิมของ อ.ก.ค. จังหวัด ให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือตามมติของคณะรัฐมนตรี

5.3.2 การดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู

5.3.3 การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมาของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5.3.4 การสอบคัดเลือก และคัดเลือกข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5.3.5 เรื่องเกี่ยวกับวินัยของข้าราชการครู

5.3.6 การออกจากราชการ

5.3.7 การร้องทุกข์และการอุทธรณ์

6. คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง องค์กรในระดับจังหวัด ซึ่งมีอยู่ทุกจังหวัด มีจำนวน 15 คน ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง 4 คน คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการศึกษาธิการจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และมีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ กรรมการจากการเลือกตั้งจากผู้แทนข้าราชการครู จำนวน 6 คน และกรรมการจากการแต่งตั้งอีก 5 คน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติแต่งตั้ง จำนวน 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเลือกจากประชาชนในจังหวัด จำนวน 3 คน องค์กรนี้ทำหน้าที่เป็นผู้รับนโยบายของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ไปปฏิบัติและประสานงานให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ในการวิจัยครั้งนี้
 หมายรวมถึง คณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานครด้วย (องค์ประกอบของ
 คณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภูภาคณวก)

7. อ.ก.ค. จังหวัด หมายถึง อนุกรรมการข้าราชการครูสามัญประจำจังหวัด
 เป็นองค์กรในระดับจังหวัดซึ่งมีอยู่ทุกจังหวัด มีจำนวน 9 คน ประกอบด้วยอนุกรรมการ
 โดยตำแหน่ง 3 คนคือ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย
 เป็นประธานอนุกรรมการ ศึกษาธิการจังหวัด และมีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ นอกจากนี้ยังมีอนุกรรมการจากการเลือกตั้งจากตัวแทน
 ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 3 คน และมีผู้ทรงคุณวุฒิ
 ในหลักราชการหรือการบริหารบุคคล ซึ่ง ก.ค. แต่งตั้งจากผู้ซึ่งรับราชการหรือเคยรับ
 ราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 6 หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า และมีได้เป็นข้าราชการ
 การเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
 จำนวน 3 คน องค์กรนี้ทำหน้าที่ค้ำประกันงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูสังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในการวิจัยครั้งนี้หมายรวมถึง อ.ก.ค. กรุงเทพ-
 มหานครด้วย (องค์ประกอบของ อ.ก.ค. กรุงเทพมหานคร ภูภาคณวก)

8. ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร หมายถึง ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่
 ผู้บริหารการศึกษาทุกตำแหน่งก่อนที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 และรวมถึงระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดด้วย

9. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์น้อย หมายถึง
 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารน้อยกว่า 10 ปี

10. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์มาก หมายถึง
 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

11. คุณวุฒิ หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 ได้รับ จะเป็นวุฒิทางการศึกษาหรือวุฒิอื่นใดก็ตาม

12. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิค่า หมายถึง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีวุฒิปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี
13. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสอง หมายถึง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี
14. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย หมายถึง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี
15. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมาก หมายถึง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำมาเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อยกับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมาก ประสบปัญหาแตกต่างกันในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในแต่ละฐานะ คือ ฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด
2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิค่ากับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสอง ประสบปัญหาแตกต่างกันในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในแต่ละฐานะ คือ ฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด

3. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์น้อยกว่าผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์มาก ประสบปัญหาแตกต่างกันในการทำงานตามหน้าที่ในแต่ละฐานะ คือ ฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการประถมศึกษา

มูลเหตุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการศึกษาประจำขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมาสู่ระบบบริหารการประถมศึกษาในปัจจุบัน เริ่มต้นมาจากมีความเคลื่อนไหวครั้งสำคัญของครูประจำบาล เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2520 เนื่องจากรัฐบาลได้มีการประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 7 กำหนดให้จ่ายเงินค่าครองชีพชั่วคราวแก่ข้าราชการพลเรือนทุกคนทุกประเภทที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 4,815 บาท (อัตราเงินเดือนในขณะนั้น) ให้ได้รับเงินเพิ่มคนละ 200 บาทต่อเดือน ข้าราชการครูส่วนจังหวัดและพนักงานครูเทศบาลไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าครองชีพตามประกาศฉบับนี้เป็นเหตุให้ครูประจำบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมชุมเรียกร้องที่จังหวัดขอนแก่นขอเรียกร้องมีทั้งหมด 7 ข้อ นอกจากจะเรียกร้องขอให้รัฐบาลจ่ายเงินค่าครองชีพชั่วคราวคนละ 200 บาทแล้ว ยังได้ขอให้รัฐบาลตั้งหน่วยงานบริหารการศึกษาประจำบาลเป็นกระทรวงหรือทบวงเอกเทศรวมอยู่ด้วยข้อหนึ่ง และหลังจากนั้นแล้วการเคลื่อนไหวชุมนุมเรียกร้องสิทธิบางอย่างของครูประจำบาลก็มีขึ้นโดยตลอด

ในที่สุดสำนักนายกรัฐมนตรี สมัยพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งที่ 118/2522 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2522 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาการศึกษาประจำบาลขึ้นคณะหนึ่ง โดยกำหนดให้คณะกรรมการชุดนี้ทำหน้าที่พิจารณาเสนอแนะรัฐบาลเกี่ยวกับหน่วยงานที่จะรับผิดชอบการศึกษาประจำบาล เพื่อแก้ไขปรับปรุงระบบบริหารการประถมศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของชาติ

คณะกรรมการพิจารณาปัญหาการศึกษาประจำบาลได้ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาอย่างละเอียดรอบคอบแล้ว เสนอรูปแบบการบริหารการประถมศึกษาต่อรัฐบาลเป็น

2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 ตั้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติขึ้น
จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาโดยเฉพาะ รูปแบบที่ 2 ให้รวมการประถมศึกษาและ
มัธยมศึกษาเข้าด้วยกัน อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาและ
มัธยมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานในรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 มีฐานะเป็นกรมสังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2522 อนุมัติรูปแบบที่ 1 พร้อมทั้ง
มอบให้คณะกรรมการฯ ไปดำเนินการพิจารณาในรายละเอียดและปรับปรุงกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องให้เสร็จสิ้น ก็ได้มีการเปลี่ยนจากรัฐบาลของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
เป็นรัฐบาลของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งได้รับหลักการและดำเนินการต่อมา
คณะกรรมการพิจารณาปัญหาการศึกษาประชาบาลได้จัดทำรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ
การเปลี่ยนแปลง เช่น การแบ่งส่วนราชการ การบริหารบุคคล การสำรวจทรัพย์สิน
และบุคลากร ตลอดจนร่างกฎหมาย 8 ฉบับ เข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ในวันที่
18 กันยายน และ 26 กันยายน 2523 ตามลำดับ จนกระทั่งได้ประกาศใช้กฎหมาย
8 ฉบับ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2523 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่
1 ตุลาคม 2523 เป็นต้นไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2524 : 77) พร้อมทั้งการโอนการศึกษาประชาบาลในครั้งนี้มีหน่วยงานตั้งใหม่ใน
กระทรวงศึกษาธิการอีกหน่วยงานหนึ่งนอกเหนือจากการตั้งสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ คือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูซึ่งตั้งขึ้นตาม
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มีคณะกรรมการข้าราชการครู
หรือเรียกโดยย่อว่า ก.ค. ทำหน้าที่กำหนดนโยบายในการบริหารงานบุคคลสำหรับ
ข้าราชการครูแทน ก.พ. ซึ่งหน้าที่เดิมเป็นของคุรุสภา เหตุที่ต้องจัดตั้งสำนักงาน
คณะกรรมการข้าราชการครูขึ้นใหม่ก็เพราะข้าราชการครูมีจำนวนมากและกระจัดกระจาย
อยู่ทั่วไปในที่ต่าง ๆ ทั้งลักษณะงาน ตำแหน่ง หน้าที่ของข้าราชการครูก็แตกต่างจาก
ข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น และคุรุสภาก็ได้จัดตั้งเป็นส่วนราชการเพื่อการบริหาร

งานบุคคล ทำให้ไม่เหมาะสมที่จะดำเนินงานบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู
ตามโครงสร้างและระบบบริหารข้าราชการครูที่เปลี่ยนแปลงใหม่

การเปลี่ยนแปลงระบบบริหารประถมศึกษาดังกล่าว มีสาระสำคัญในเรื่อง
การปรับปรุงระบบบริหารการประถมศึกษา ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับกลุ่มโรงเรียน
โดยกำหนดให้มีการ เลือดยุทธศาสตร์ข้าราชการครูในคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ซึ่งในการ
เปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงระบบบริหารนั้นมีหลักการที่สำคัญ 9 ประการคือ

1. เอกภาพในการจัดการศึกษา และความสอดคล้องระหว่างการศึกษา
และมัธยมศึกษา
2. การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่น ควรคำนึงถึงความพร้อมและ
ความสามารถ
3. เสริมสร้างความเสมอภาคแก่ผู้เรียน โดยปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียน
ให้ใกล้เคียงกัน
4. ส่งเสริมความเสมอภาคของบุคลากรให้มีฐานะ สวัสดิการ และ
โอกาสก้าวหน้าทัดเทียมกับข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น ๆ เพื่อให้มีขวัญและกำลังใจดี
สามารถอุทิศตนให้การสอนนักเรียนได้อย่างเต็มที่
5. การวินิจฉัยทัศนปัญหา โดยองค์กรบุคคลและเปิดโอกาสให้ประชาชน
ในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมด้วย
6. การสนองตอบความต้องการ ของท้องถิ่นโดยทางส่วนกลางทำหน้าที่
เฉพาะการกำหนดนโยบายมาตรฐาน การจัดสรรงบประมาณ การติดตามประเมินผล
ส่วนการปฏิบัติงานจะดำเนินการในจังหวัด อำเภอ และกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้สามารถ
จัดโปรแกรมการเรียนการสอนตามความต้องการ ของท้องถิ่นได้มากยิ่งขึ้น
7. ความสอดคล้องกับการบริหารการศึกษาและระบบการปกครองประเทศ
8. มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างประหยัด คล่องตัว
และเกิดประโยชน์สูงสุด

9. มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา สามารถลดความสูญเปล่าต่าง ๆ
 มีองค์การรับผิดชอบการดำเนินการอย่างแน่ชัด และสามารถตรวจสอบประเมินผล
 ค่าเงินงานได้

จากการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการประถมศึกษาดังกล่าวจึงทำให้มีการ
 เปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษาและโครงสร้างระบบบริหาร
 งานบุคคล ผลที่ตามมาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การเกิดตำแหน่งใหม่ ๆ ซึ่งก็หมายถึง
 หน้าที่ใหม่ ๆ ด้วย ตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดก็เป็นตำแหน่งเกิดใหม่
 ตำแหน่งหนึ่ง ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงหน้าที่และการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดได้ดียิ่งขึ้น จะขอกล่าวถึงโครงสร้างต่าง ๆ ที่มี
 การเปลี่ยนแปลงหลังจากมีการโอนการบริหารการศึกษาระดับประถมศึกษาจากองค์การ
 บริหารส่วนจังหวัดมาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวง
 ศึกษาธิการ

โครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษา

การบริหารการประถมศึกษาได้กระจายอำนาจการบริหารออกเป็นระดับต่าง ๆ
 5 ระดับดังนี้

1. ระดับชาติ การบริหารการประถมศึกษาในระดับชาติรวมหน่วยงานที่
 รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษาเข้าด้วยกัน แล้วจัดตั้งเป็นสำนักงาน มีฐานะเป็นกรม
 ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการการประถมศึกษา
 แห่งชาติ ซึ่งเป็นกรรมการนโยบาย และมีเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษา
 แห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชา ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาแห่งชาติ

2. ระดับจังหวัด การบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัด มีสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษาในเขตจังหวัด

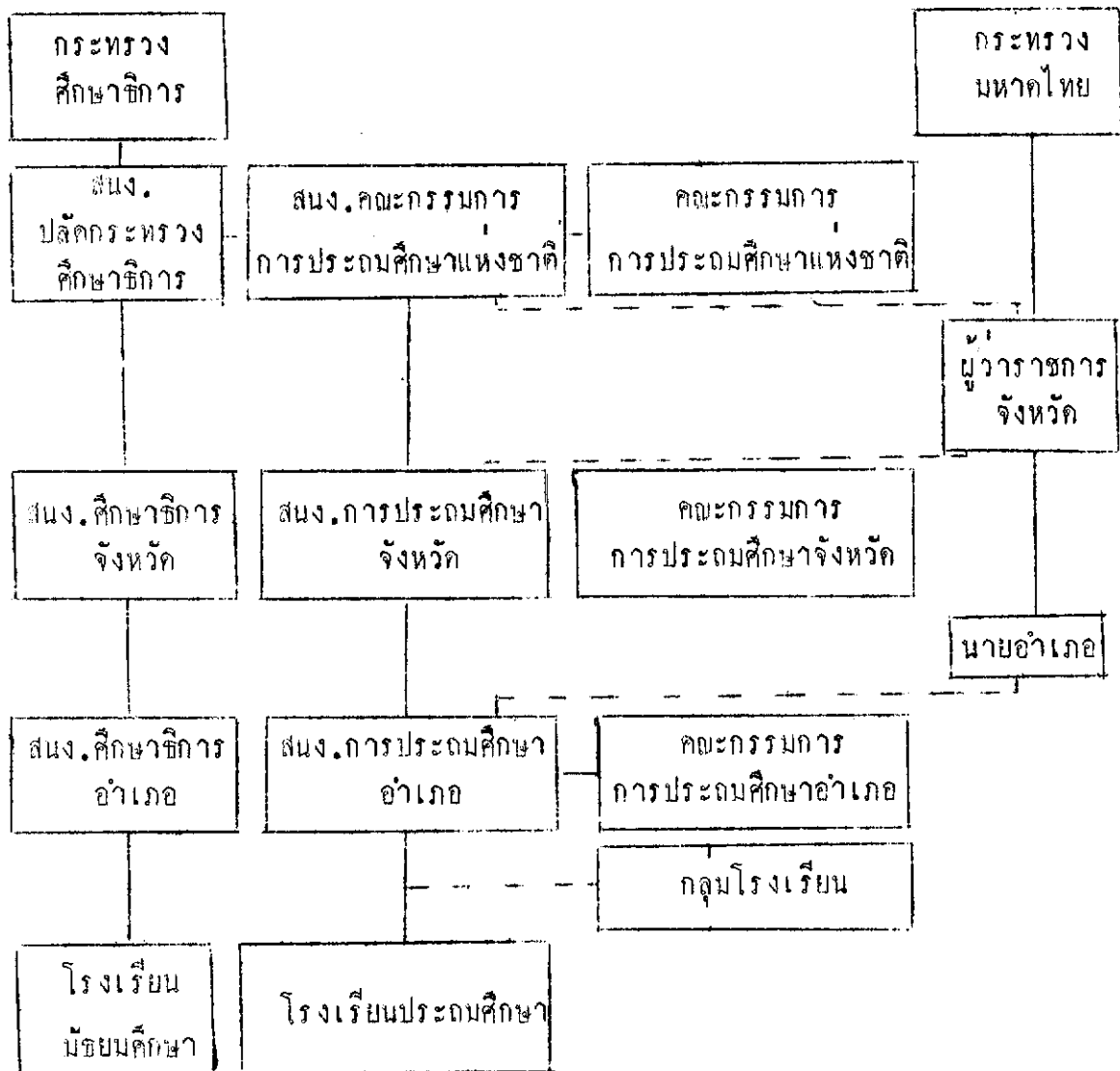
ตามนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษาที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนด มีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นกรรมการบริหารและผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาควบคุมและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อ เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. ระดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอ การบริหารการประถมศึกษาอำเภอหรือ กิ่งอำเภอ มีสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ เป็นหน่วยงานบริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือ กิ่งอำเภอเป็นผู้ช่วยเหลือและประสานงาน และมีหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหรือ กิ่งอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชาควบคุมและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

4. ระดับกลุ่มโรงเรียน ในอำเภอหนึ่งให้โรงเรียนประถมศึกษาตั้งแต่ 7 - 10 โรงเรียนเข้ารวมกันเป็นกลุ่มโรงเรียนกลุ่มหนึ่ง จำนวนโรงเรียนจะมากหรือน้อยกว่านี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนเป็นกรรมการวางแผนปรับปรุงโรงเรียนและพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม ตลอดจนกำหนดโรงเรียนเป็นที่ทำการของกลุ่มโรงเรียน มีผู้บริหารสถานศึกษากับ ข้าราชการครูซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากครูในกลุ่มเป็นกรรมการ และมีผู้บริหารโรงเรียน ภายในกลุ่มโรงเรียนคนหนึ่งเป็นประธานกลุ่มโรงเรียน

5. ระดับโรงเรียน การบริหารงานในโรงเรียนมีผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บังคับบัญชา ควบคุมดูแลการ ปฏิบัติงานของครูภายในโรงเรียน เพื่อให้บังเกิดผลดีต่อการเรียนการสอนตามจุดหมาย ของหลักสูตรแก่นักเรียนในโรงเรียน และได้แบ่งงานของโรงเรียนออกเป็น 6 งานคือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการและ การเงิน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากโครงสร้างและระบบบริหารการประถมศึกษาปัจจุบันดังกล่าวข้างต้น
สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังภาพประกอบ 1

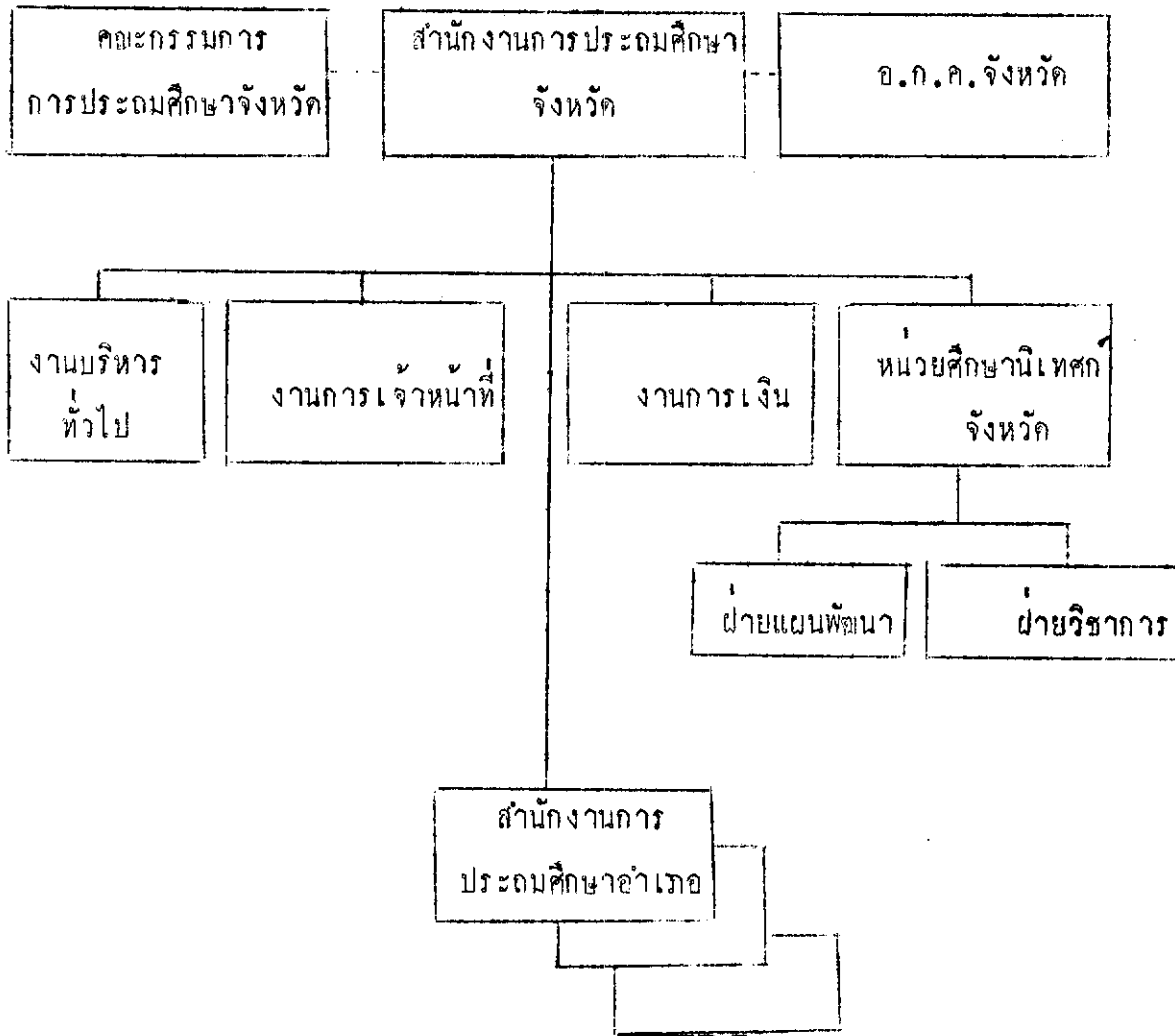

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างและระบบบริหารการประถมศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ "การประถมศึกษา 2526"

หน้า 11 โรงพิมพ์การศาสนา 2527

ส่วนโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
แสดงเป็นแผนภูมิผังภาพประกอบ 2 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ "แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา"
หน้า 9 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2525

การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จะแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ จังหวัดขนาดเล็ก จังหวัดขนาดกลาง และจังหวัดขนาดใหญ่ โดยยึดจำนวนโรงเรียน ครู นักเรียน พื้นที่บริการ และลักษณะพิเศษทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แบ่งงานออกเป็น 4 งาน คือ

1. หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด
2. งานบริหารทั่วไป
3. งานการเจ้าหน้าที่
4. งานการเงิน

โครงสร้างระบบบริหารงานบุคคล

ในการโอนการศึกษาประชาบาลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2523 นั้น ได้มีหน่วยงานตั้งใหม่ในกระทรวงศึกษาธิการอีกหน่วยงานหนึ่งคือ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มีบัญญัติให้มีคณะกรรมการข้าราชการครูหรือเรียกชื่อโดยย่อว่า ก.ค. ทำหน้าที่กำหนดนโยบายในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูแทน ก.พ. หน้าที่เดิมเป็นของคุรุสภา เหตุผลที่ต้องประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยคุรุสภาได้กำหนดให้คุรุสภาเป็นองค์การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูแทน ก.พ. เพราะข้าราชการครูมีเป็นจำนวนมากและกระจัดกระจายไปทั่วประเทศ อีกทั้งลักษณะงาน ตำแหน่ง หน้าที่ของข้าราชการครูก็แตกต่างไปจากข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น แต่คุรุสภา ก็ได้จัดตั้งขึ้นเป็นส่วนราชการเพื่อการบริหารงานบุคคล ทำให้ไม่เหมาะสมที่จะดำเนินงานบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูต่อไปตามโครงสร้างและระบบบริหารการศึกษาที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างและ

ระบบบริหารการประถมศึกษาที่กำหนดให้มอบอำนาจการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูไปดำเนินงานในระดับจังหวัด เพื่อให้การบริหารงานบุคคลมีความคล่องตัว และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น (ราชกิจจานุเบกษา 2523 : 73)

โครงสร้างขององค์การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับชาติ ระดับกรม และระดับจังหวัด เรียกโดยย่อว่า ก.ค., อ.ก.ค. กรม และ อ.ก.ค. จังหวัด ตามลำดับ คณะกรรมการและอนุกรรมการแต่ละระดับมีองค์ประกอบและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ในที่นี้ขอศึกษาเฉพาะ อ.ก.ค. จังหวัด ซึ่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเกี่ยวข้องด้วย

องค์ประกอบของ อ.ก.ค. จังหวัด (อ.ก.ค. กรุงเทพมหานคร ฎีกาคนวก)
ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

1. ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นประธานอนุกรรมการ
2. ศึกษาธิการจังหวัดเป็นอนุกรรมการ
3. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง ก.ค. แต่งตั้งจำนวน 3 คน เป็นอนุกรรมการ
4. ผู้แทนข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดโดยการเลือกตั้ง จำนวน 3 คน เป็นอนุกรรมการ
5. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขาธิการอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค. จังหวัด ให้ปฏิบัติเฉพาะข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนั้น ๆ ซึ่งมีดังนี้
 1. พิจารณาอนุมัติการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา
 2. ดำเนินการ สอบคัดเลือกและคัดเลือก เพื่อเลื่อนข้าราชการครูสังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น

3. พิจารณาเรื่องวินัยของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ที่ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเห็นว่าสมควรลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เมื่อ อ.ก.ค. จังหวัดลงมติเป็นประการใด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจะต้องสั่งให้เป็นไปตามนั้น

4. ปฏิบัติหน้าที่ตาม อ.ค. มอบหมาย

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 : 14 - 15)

จากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของโครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษาและโครงสร้างระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู จะเห็นได้ว่าตำแหน่งที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารการประถมศึกษา คือ ตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งเป็นตำแหน่งที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการประถมศึกษา

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นตำแหน่งผู้บริหารการประถมศึกษาที่มีความสำคัญระดับจังหวัดได้มีขึ้นพร้อมกับการโอนการศึกษาประชาบาลมาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2523 โดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 (ราชกิจจานุเบกษา 2523 : 14) สาเหตุเนื่องจากได้มีการจัดการบริหารการประถมศึกษา โดยมีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และมีสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อรับนโยบายของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติและประสานงานให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทำหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุมดูแลโดยทั่วไป

ซึ่งราชการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ
ขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

นอกจากนี้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดยังเป็นกรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดอีกตำแหน่งด้วย ส่วนงานด้านการบริหารบุคคล
เฉพาะข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการการประถม
ศึกษาจังหวัดยังทำหน้าที่เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด ทั้งนี้
เนื่องมาจากเพื่อให้เหมาะสมกับโครงสร้างและระบบบริหารการประถมศึกษาที่กำหนด
ให้มอบอำนาจการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูไปดำเนินงานในระดับจังหวัด
และเพื่อให้มีความคล่องตัวและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งเป็นเหตุผล
ประการหนึ่งที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523
(ราชกิจจานุเบกษา 2523 : 73)

การแต่งตั้งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ตามพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารโรงเรียนประชาบาล ขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดและโรงเรียนประถมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2523 (ราชกิจจา
นุเบกษา 2523 : 29) มาตรา 20 มีบัญญัติให้หัวหน้าส่วนการศึกษารักษาการใน
ตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดได้ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ
ใช้บังคับ คือตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2523 ทั้งนี้การรักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด จึงสิ้นสุดลงภายในวันที่ 30 กันยายน 2524 สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีหน้าที่ที่จะต้องเสนอแต่งตั้งผู้อำนวยการการประถม
ศึกษาจังหวัดให้คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้ความเห็นชอบตามที่พระราชบัญญัติ
คณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 มีบัญญัติไว้ สำนักงานคณะกรรมการประถม
ศึกษาแห่งชาติได้เสนอหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการ และแบบประเมิน

การปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานเพื่อแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด ให้ที่ประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้พิจารณา
ในการประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 5/2524 เมื่อวันที่ 6
กรกฎาคม 2524 มีนายสีปพนนท์ เกตุทัต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เป็นประธาน

หลังจากที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้พิจารณาหลักเกณฑ์และ
ระบบประเมินค่าที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเสนอแล้ว
(ดูภาคผนวก) จึงมีมติดังนี้คือ

1. การเสนอแต่งตั้งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นหน้าที่ของ
เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นผู้เสนอให้คณะกรรมการการประถม
ศึกษาแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2. เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะขอฟังความเห็นชอบ
ของผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละคน เพื่อประกอบการพิจารณา ผลการปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน
ของผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

3. ความเห็นที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดจะใช้ในการพิจารณา
เสนอนั้น ให้ใช้ความแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเสนอ โดยมี
หลักเกณฑ์ในการพิจารณา 10 ข้อ (ดูภาคผนวก) และให้เสนอเป็นรายงานลับมาที่
เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4. คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีสิทธิที่จะเสนอมุคคลอื่นที่มีคุณสมบัติ
ครบตามเกณฑ์มาตรฐานตำแหน่ง และที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเห็นว่า
เหมาะสมให้เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติประกอบการพิจารณาได้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้แจ้งไปให้จังหวัดดำเนินการ
พิจารณาคัดเลือกตัวบุคคลตามมติดังกล่าว คือให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอผู้ที่สมควรจะ
ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดรวม 3 คน และให้คณะกรรมการ

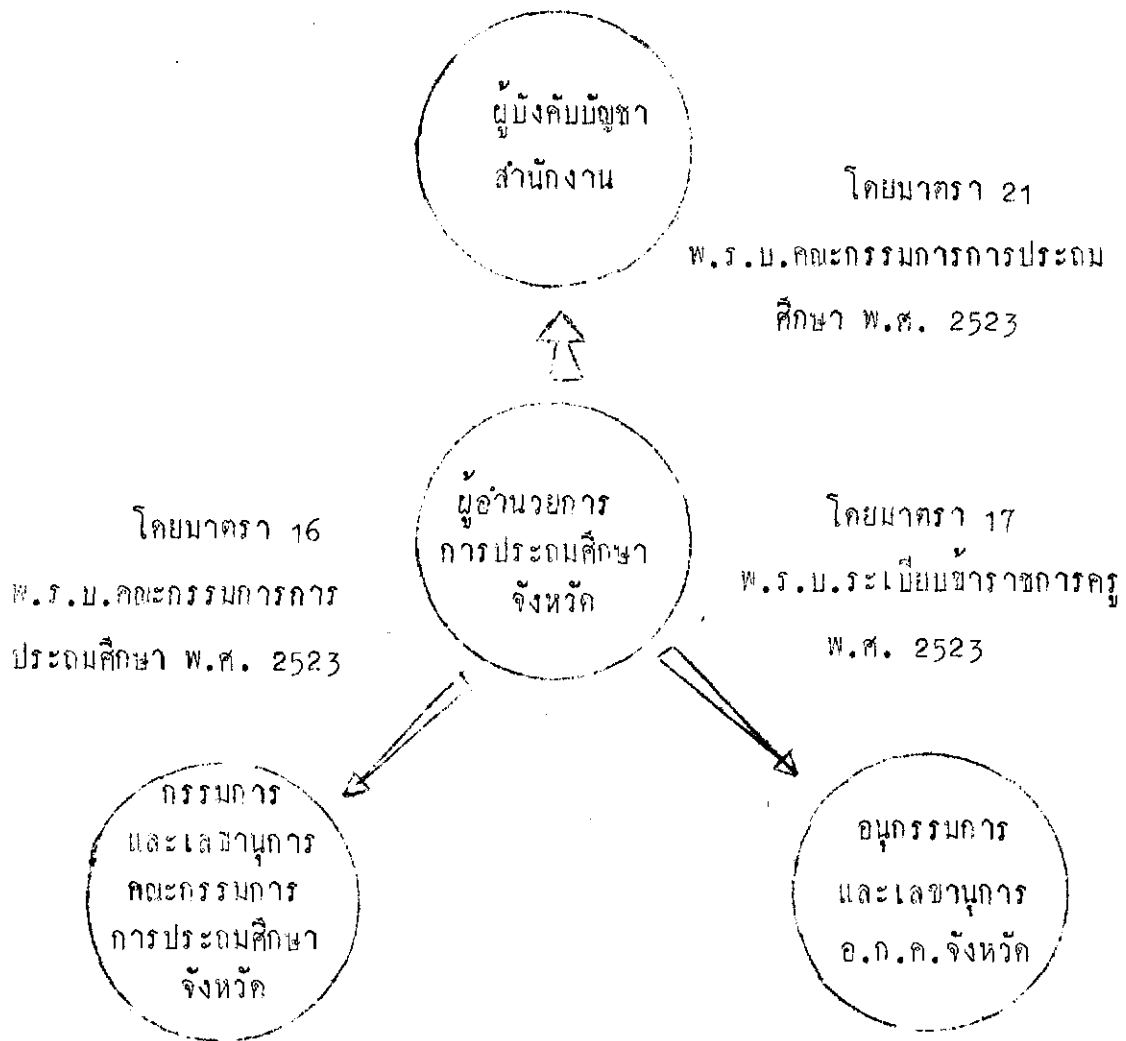
การประชุมศึกษาจังหวัดแต่ละคนเสนออีกคนละ 3 คน ไปให้เลขาธิการคณะกรรมการ
การประชุมศึกษาแห่งชาติพิจารณา

ภายหลังจากจังหวัดต่าง ๆ ได้เสนอผลการประเมินมายังสำนักงานคณะกรรมการ
การประชุมศึกษาแห่งชาติแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการประชุมศึกษาแห่งชาติได้นำ
เสนอคณะกรรมการการประชุมศึกษาแห่งชาติได้พิจารณา โดยใช้เวลาประชุมพิจารณา
ถึง 3 ครั้ง ครั้งสุดท้ายได้ประชุมเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2523 ปรากฏว่า ได้ผู้ดำรง
ตำแหน่งผู้อำนวยการการประชุมศึกษาจังหวัดรวม 59 จังหวัด (รายชื่อ ภูมิภาคผนวก)
ส่วนตำแหน่งที่ยังเหลืออีก 13 จังหวัด ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการประชุมศึกษา
แห่งชาติได้ดำเนินการ สอบคัดเลือก เพื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประชุมศึกษา
จังหวัด ผลการ สอบคัดเลือกครั้งนั้นมีผู้สอบได้และมีสิทธิได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ
การประชุมศึกษารวม 29 คน ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการประชุมศึกษา
แห่งชาติ ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2525 ซึ่งต่อมาสำนักงานคณะกรรมการประชุม
ศึกษาจังหวัดได้ดำเนินการแต่งตั้งผู้อำนวยการการประชุมศึกษา จากผู้ที่สอบคัดเลือกได้
ตามประกาศ นอกจากนี้ได้มีการสับเปลี่ยนตัวผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงาน
และเลขานุการกรม ในสำนักงานคณะกรรมการการประชุมศึกษาแห่งชาติกับผู้อำนวยการ
การประชุมศึกษาจังหวัด รวม 2 จังหวัด

สำนักงานคณะกรรมการการประชุมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการ
การประชุมศึกษาแห่งชาติ 2523 : 81 - 83) ได้จัดทำคู่มือนักบริหารการประชุม
ศึกษาระดับจังหวัด ได้เสนอสรุปการปฏิบัติงานของผู้ดำรงการประชุมศึกษาจังหวัด
ทั้ง 3 ฐานะ ไว้ดังนี้

1. อำนาจและหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประชุมศึกษาจังหวัด
2. อำนาจและหน้าที่ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ
การประชุมศึกษาจังหวัด
3. อำนาจและหน้าที่ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด

ซึ่งแสดงเป็นแผนภูมิจะได้ดังภาพประกอบ 3 ดังนี้

ภาพประกอบ 3 อำนาจและหน้าที่ของผู้อำนวยกาการประถมศึกษาจังหวัด

นอกจากนี้ผู้มีอำนาจบริหารการประถมศึกษาจังหวัดดังกล่าวยังได้เสนอแนะ
การปฏิบัติงานและหน้าที่ตลอดถึงแนวปฏิบัติงานไว้แต่ละฐานะดังนี้

1. หน้าที่และแนวปฏิบัติงานของผู้ว่าราชการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะ
ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

1.1 ควบคุม ดูแล และรับผิดชอบ การปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด
ตามอำนาจและหน้าที่ที่พระราชบัญญัติ คณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523
บัญญัติไว้ดังนี้

1.1.1 ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัด

1.1.2 ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
มอบหมาย

1.1.3 จัดทำนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการ
ประถมศึกษาในจังหวัด เสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

1.1.4 จัดทำงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาในจังหวัด

1.1.5 เสนอจัดตั้งบริหารรวมปรับปรุง และเลิกโรงเรียน
ในสังกัด

1.1.6 เสนอแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้า
การประถมศึกษากิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียน
ในสังกัด

1.1.7 ติดตามประเมินผล ควบคุมมาตรฐานและส่งเสริม
การเรียนการสอนในโรงเรียนในสังกัดและรายงานให้คณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัดทราบ

1.1.8 รวบรวมข้อมูล วิจัย และส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับ
การประถมศึกษาในจังหวัด

1.1.9 ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

1.2 ปฏิบัติงานและประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.3 ควบคุม ดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.4 การปฏิบัติงานตามข้อ 1.1 ให้โดยผล จะต้องยึดแนวปฏิบัติตามที่ได้กำหนดไว้ในตอนต้น ในเรื่องการบริหารทั่วไป (ธุรการ) การเงินและพัสดุ การเจ้าหน้าที่ งานวิชาการ และงานวางแผนพัฒนาการวางแผน

1.5 เพื่อแบ่งเบาภาระแก่ผู้อำนวยการ และเพื่อให้งานแต่ละประเภท ในข้อ 1.3 ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อำนวยการจะต้องเลือกสรรบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ มาทำหน้าที่บริหารงาน จะต้องสอนงานและมอบหมายให้เขารับผิดชอบอย่างเต็มที่ ซึ่งจะสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือและได้ค่าปรึกษาแก่ผู้อำนวยการได้เป็นอย่างดียิ่ง

1.6 งานอื่นใดที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจะมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติภาระนั้นจะต้องเป็นงานที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดได้พิจารณาแล้วว่ามิได้เป็นงานที่จะต้องเสนอคณะกรรมการใด ๆ

2. หน้าที่และการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

ในส่วนที่เกี่ยวกับเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมีหน้าที่และแนวการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.1 กำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

2.2 ควรเสนอจำนวนครั้งของการประชุมปกติในแต่ละเดือนให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดกำหนดเป็นแนวปฏิบัติ

2.3 กำหนดและรวบรวมประเภทของเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะต้องเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ความเห็นชอบ และรับทราบตามที่มีบัญญัติไว้ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523

- 2.3.1 นโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษา
ของจังหวัด
- 2.3.2 การจัดตั้งงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาของโรงเรียน
- 2.3.3 การจัดสรรงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาของ
โรงเรียน
- 2.3.4 การจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุงและเลิกโรงเรียน
ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
- 2.3.5 การบดงตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้า
การประถมศึกษากิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
- 2.3.6 การพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการ
ครู สังกัดการประถมศึกษาจังหวัด
- 2.3.7 การออกระเบียบ กฎและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับ
การปฏิบัติงานในหน้าที่

2.4 เรื่องทั่วไปที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัดเพื่อให้ความเห็นชอบ ได้แก่ โครงการและงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดและ
พัฒนาการศึกษาของจังหวัด ซึ่งโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้เสนอโครงการนั้น ๆ

3. หน้าที่และแนวการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด

ในส่วนที่เกี่ยวกับเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัดมีหน้าที่และแนวปฏิบัติงานดังนี้

- 3.1 กำหนดวาระการประชุม อ.ก.ค.จังหวัดแต่ละครั้ง.
- 3.2 ควรเสนอจำนวนครั้งของการประชุมปกติในแต่ละเดือนให้ อ.ก.ค.
จังหวัด กำหนดเป็นแนวปฏิบัติ

3.3 กำหนดและรวบรวมประเภทของเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะส่งนำ
เสนอ อ.ก.ค.จังหวัด เพื่อให้ความเห็นชอบตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ ระเบียบ
ข้าราชการครู พ.ศ.2523 ดังนี้

3.3.1 เรื่องที่นายกรัชมงคลมีคำสั่งหรือคณะกรรมาธิการมีมติ
ขอยกหนึ่งอย่างใดให้ อ.ก.ค.จังหวัด ปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือ
มติเดิมของ อ.ก.ค.จังหวัด

3.3.2 การทำเนียบการมอบแต่งตั้งเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับ
ราชการครู

3.3.3 การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือน
ตั้งแต่ระดับ 6 ลงมาของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

3.3.4 การแต่งตั้งเลือกและคัดเลือกข้าราชการครูสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

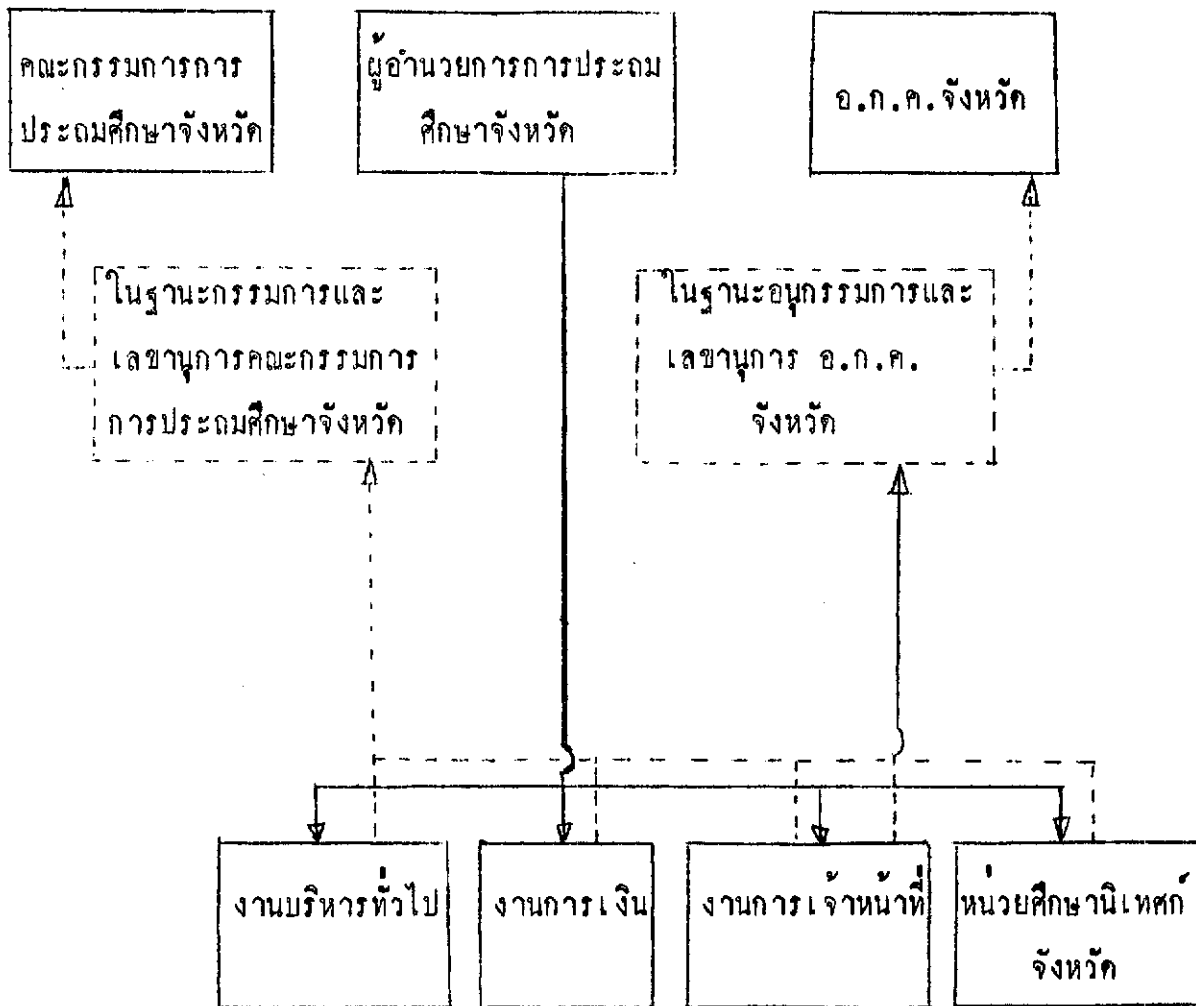
3.3.5 เรื่องเกี่ยวกับวินัยของข้าราชการครู

3.3.6 การลาออกจากราชการ

3.3.7 การร้องทุกข์และการอุทธรณ์

3.4 เรื่องที่เกี่ยวกับงานบุคคลากรและข้าราชการครูในสังกัดจังหวัด
ใด ๆ ก็ตาม ที่ไม่อยู่ในอำนาจการสั่งการหรือการตัดสินใจของผู้ว่าราชการการ
ประถมศึกษาจังหวัด หรือเรื่องใด ๆ ที่ผู้ว่าราชการการประถมศึกษาจังหวัดไม่สามารถ
ตัดสินใจได้ก็ให้นำเสนอ อ.ก.ค.จังหวัดเพื่อขอคำแนะนำและความเห็นชอบ

การแบ่งงานของผู้ว่าราชการการประถมศึกษาจังหวัดออกเป็น 3 ฐานะคือ
ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.
จังหวัดนั้น เพื่อศึกษางานและทำความเข้าใจ แต่ในทางปฏิบัติงานทั้งสามลักษณะนี้จะต้อง
ทำเป็นไปด้วยกัน จึงแบ่งแผนภูมิไว้ทั้งภาพประกอบที่ 4

ภาพประกอบ 4 แสดงการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

หมายเหตุ

- หมายถึง งานที่ปฏิบัติตามปกติและอยู่ในอำนาจการตัดสินใจของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
- - - - - หมายถึง งานที่จะต้องพิจารณาโดยคณะกรรมการ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ "คู่มือนักบริหารการประถมศึกษาจังหวัด"
หน้า 20 โรงพิมพ์รุ่งเรืองสาส์น 2523

จากแผนภูมิ จะเห็นได้ว่าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด งานจากฝ่ายนิติการ ฝ่ายการเงินและพัสดุ ฝ่ายบริหารทั่วไป และงานฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ซึ่งแสดงโดยเส้นทึบ นั้น ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสามารถสั่งการได้ตามปกติ

ส่วนงานที่จะต้องให้ผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดหรืออนุกรรมการและ เลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด (แสดงโดยเส้นประ) เช่น งานฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ซึ่งส่วนใหญ่จะต้องเสนอผ่าน อ.ก.ค.จังหวัด ฝ่ายการเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าของเรื่อง จะเตรียมเรื่องให้ผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด นำเรื่องเสนอ อ.ก.ค.จังหวัดเพื่อพิจารณา เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก อ.ก.ค.จังหวัดแล้ว ผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะหัวหน้าหน่วยงานก็นำ ไปปฏิบัติหรือสั่งการให้ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ นำไปดำเนินการ ส่วนงานอื่น ๆ ที่จะต้องผ่านคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด คงดำเนินการ ในลักษณะเดียวกัน

งานในหน้าที่ของผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะจะเห็นได้ว่าเป็นทั้งผู้บังคับบัญชา กรรมการและเลขานุการ ซึ่งงานเลขานุการคณะกรรมการนั้นจะ ต้องปฏิบัติดังนี้

งานเลขานุการคณะกรรมการ

โดยที่กฎหมายได้กำหนดให้ผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นกรรมการ และเลขานุการโดยตำแหน่งถึง 2 คณะกรรมการ คือเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด จึงเป็นตำแหน่งเลขานุการมีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปถึง ราชการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการต่อ ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงขึ้นไปด้วย เลขานุการจึงจำเป็นต้องมีความรู้งานในความรับผิดชอบ

ตลอดจนบรรดากฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่นั้น เป็น
 อย่างดี พร้อมทั้งชี้แจงในที่ประชุมและกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพื่อประกอบ
 การพิจารณาได้ และลงมติได้

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 : 153) ยังได้เสนอแนะแนวทาง
 ไว้ว่าเลขานุการคณะกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

1. ชี้แจงเรื่องตามระเบียบวาระเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาลงมติ
2. จัดทำงานธุรการของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องการประชุม

งานดังกล่าวข้างต้นถึงแม้ว่าจะเป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษา
 จังหวัดก็ตาม แต่ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นว่าไม่ เป็น
 การสมควรจึงได้แยกงานธุรการออกมาทางหากให้มีผู้ช่วยปฏิบัติ โดยกำหนดงานนี้ไว้ใน
 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
 แห่งชาติ พ.ศ. 2523 เพื่อให้ศึกษานิเทศก์จังหวัดปฏิบัติแทน

ในการประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนั้น กฎหมายได้กำหนด
 ประธานและองค์ประชุมไว้เรียบร้อยแล้ว ประธานการประชุมมีหน้าที่ควบคุมการประชุม
 ให้เรียบร้อยโดยลสมความมุ่งหมาย เลขานุการมีหน้าที่ช่วยเหลือและให้ความสะดวกแก่
 ประธานในการประชุม งานที่เลขานุการต้องปฏิบัติในการประชุม มีดังนี้

1. การเตรียมการประชุม ก่อนการประชุมเลขานุการต้องเตรียมการ
 ล่วงหน้าในเรื่องต่อไปนี้

1.1 การจัดทำระเบียบวาระการประชุม ในการจัดทำระเบียบวาระ
 การประชุม นั้น ผู้ปฏิบัติงานเลขานุการควรสอบถามประธานว่ามีเรื่องอะไรจะแจ้งให้ที่
 ประชุมทราบหรือเสนอที่ประชุมเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณาบ้าง มีเอกสารอะไรประกอบ
 การประชุมบ้าง มาจัดทำระเบียบวาระการประชุม

1.2 การกำหนดวันประชุม บุคคลสำคัญที่ควรสอบถามก่อนว่าจะสะดวกที่จะประชุมในวันที่เท่าใดคือประธานคณะกรรมการ การกำหนดวันประชุมควรที่จะกำหนดไว้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 10 วัน เพื่อให้มีเวลาเตรียมเอกสารประกอบการประชุมและทำหนังสือเชิญประชุมให้ถึงกรรมการทุกคนไม่น้อยกว่า 7 วัน จะได้มีเวลาศึกษาเอกสารและเตรียมข้อสรุปต่าง ๆ ไว้แต่เป็นการประชุมเรื่องด่วน

1.3 การจัดทำเอกสารประกอบการประชุม ในการประชุมถ้าหากมีเอกสารใดที่กรรมการจะต้องรับทราบหรือพิจารณาจะต้องเตรียมเอกสารนั้นไว้เพื่อแจกกรรมการทุกคน โดยเฉพาะรายชื่อข้าราชการครูที่คงพิจารณาแต่งตั้ง หรือพิจารณาความดีความชอบ รายชื่อโรงเรียนที่เสนอให้ได้รับงบประมาณ

1.4 การเชิญกรรมการมาประชุม หากเป็นหนังสือราชการหรือบันทึกข้อความ เชิญมาประชุมตามกำหนดและ ๓ สถานที่ปรากฏในหนังสือ สิ่งที่ต้องมาด้วยควรมี 3 อย่าง

1.4.1 ระเบียบวาระการประชุม

1.4.2 รายงาน (หรือบันทึก) การประชุมครั้งก่อน

1.4.3 เอกสารประกอบการประชุม

1.5 การจัดเตรียมเบี้ยประชุมกรรมการ ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่การเงินทราบกำหนดการประชุมและเตรียมเบิกจ่ายเบี้ยประชุมกรรมการไว้ล่วงหน้า

1.6 การจัดเตรียมห้องประชุม ต้องจัดเตรียมไว้ให้พร้อมที่จะประชุมได้ โดยจัดที่สำหรับประธาน เลขานุการ กรรมการอื่น ๆ และผู้เข้าร่วมประชุม (ถ้ามี)

2. การประชุม เมื่อกรรมการประชุมครบองค์ประชุม และมีประธานอยู่ในที่ประชุมแล้ว ประธานก็จะเริ่มประชุม ในการประชุมนี้สิ่งที่ถือเอาสำคัญที่สุดคือ รายงาน (หรือบันทึก) การประชุม เพราะทางราชการถือว่ารายงาน (หรือบันทึก) การประชุมเป็น "หนังสือที่เจ้าหน้าที่ทำขึ้น หรือรับไว้เป็นหลักฐานในราชการ" คือเอกสารที่เกิดขึ้นเนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2506 ซึ่งต้องปฏิบัติตาม

2.1 การจดบันทึกหรือรายงานการประชุม การจดบันทึกหรือรายงานการประชุมอาจทำได้ 3 วิธี แล้วแต่ความต้องการของที่ประชุม นั้น ๆ ทั้งในทางปฏิบัติ ประธานควรสอบถามที่ประชุมก่อนว่าจะให้จดบันทึกหรือรายงานการประชุมวิธีใดคือ

2.1.1 จดละเอียดทุกคำพูดของกรรมการ หรือผู้เข้าประชุมทุกคนพร้อมด้วยมติ

2.1.2 จดย่อคำพูดที่เป็นประเด็นสำคัญของกรรมการหรือผู้เข้าประชุม อันเป็นเหตุผลนำไปสู่มติของที่ประชุม พร้อมด้วยมติ

2.1.3 จดแต่เหตุผลกับมติของที่ประชุม ซึ่งเรียกกันว่า บันทึกการประชุม เมื่อจกรายงาน (หรือบันทึก) การประชุมเสร็จแล้ว ผู้ลงนามและรับผิดชอบรายงานนั้นคือ เลขานุการ จึงต้องลงชื่อไว้

2.2 การแจ้งมติที่ประชุม เพื่อให้มติของที่ประชุมมีผลการปฏิบัติหรือดำเนินการต่อไป เมื่อที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมแล้ว เลขานุการต้องส่งรายงานการประชุมให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป ซึ่งในการดำเนินการนั้น อาจเป็นการปฏิบัติตามมติเมื่ออ่านวาระเรื่องนั้นสิ้นสุดโดยกรรมการระดับอำเภอเท่านั้น หรือให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเสนอกรรมการระดับสูงขึ้นไปอีกพิจารณาให้ความเห็นชอบ เช่น เรื่องการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน การพิจารณาความดีความชอบ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 : 157) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ควรสังเกตการประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดว่า

1. การเข้าร่วมประชุมของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่เลขานุการเห็นสมควร เพื่อให้ข้แจงรายละเอียดหรือระเบียบ กฎหมายในที่ประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมจะต้องระมัดระวังท่าในขอบเขตที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ไม่มีหน้าที่ออกความคิดเห็นในฐานะกรรมการ

2. การเข้าประชุมแทนกรรมการโดยไม่ได้รับแต่งตั้งแต่เข้าใจเอาเองว่า
 ตนเข้าประชุมได้ อาจทำให้มติของที่ประชุมนั้นเป็นโมฆะ ถ้ากระทบกระเทือนถึงผล
 ประโยชน์ของบุคคลอื่น

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโดยคณะกรรมการ

ผลจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษาและ
 โครงสร้างระบบบริหารงานบุคคล ที่เห็นเด่นชัดอีกประการหนึ่งก็คือ การเปลี่ยนแปลง
 วิธีการบริหารงานจากบุคคลคนเดียวมาอยู่ในรูปของการบริหารงานโดยคณะกรรมการ
 ซึ่งการบริหารงานในรูปของคณะกรรมการนี้ทั้งผลดีและผลเสีย ดังที่ เคมป์ แยม์เสมอ
 (เคมป์ แยม์เสมอ 2524 : 115) ได้ให้ความหมายไว้ว่า "คณะกรรมการ" ในทาง
 รัฐประศาสนศาสตร์ หมายถึง กลุ่มบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่พิจารณาคุณค่า
 ค่าควินิจัยหรือข้อตกลงร่วมกัน แต่โดยทั่ว ๆ ไป "คณะกรรมการ" หมายถึง กลุ่มของ
 คนที่มาร่วมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ
 ความคิดเห็นของสมชาย แกร์ตัน (สมชาย แกร์ตัน 2521 : 777 - 779) ได้
 ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีมไว้ว่า การทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม
 หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เข้ามาร่วมกันในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามวัตถุประสงค์
 ที่ตั้งไว้ นอกจากนั้นการทำงานเป็นทีมจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เข้ามาปฏิบัติงานร่วมกันแต่ละคน
 จะต้องรับรู้และเข้าใจในวัตถุประสงค์ ตลอดจนการแบ่งภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ
 ข้อตกลงต่าง ๆ ของกลุ่มในการปฏิบัติงานร่วมกันจะต้องแจ่มชัด นอกจากนี้ อรุณ รักธรรม
 (อรุณ รักธรรม 2523 : 76) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างทีมงาน
 ว่า การสร้างทีมงานจะมีความจำเป็นขึ้นเรื่อย ๆ ในองค์กรที่ต้องมีการประสิทธิผลสูง
 และประสิทธิภาพยิ่งมีความสำคัญยิ่งยวด เพราะงานมีความสลับซับซ้อนและมีวิทยาการ
 เพิ่มขึ้น มนุษย์จึงมีความต้องการและมีความจำเป็นยิ่งขึ้นต่อการร่วมมือร่วมใจกันและ
 ทำงานด้วยกันเพื่อความหวังในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน

ในทุกองค์การและทุกหน่วยงานจะต้องประกอบไปด้วยบุคคลจำนวนมากที่
 คางจิตต่างใจกัน ดังนั้นการที่จะชักพาให้บุคคลในองค์การร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน
 ใค้อย่างราบรื่นนั้น ผู้นำหรือหัวหน้างานจำเป็นจะต้องใช้ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์และ
 ศิลปะการจูงใจอย่างสูงที่จะโน้มน้าวจิตใจของสมาชิกให้เกิดความรวมใจ ให้เกิดความ
 ร่วมมือกับกลุ่มเพื่อให้เกิดพลังร่วมที่สามารถผลักดันภารกิจขององค์การสู่เป้าหมายได้
 อย่างมีประสิทธิภาพ (สมพงษ์ เกษมสิน 2514 : 63) ส่วน ชู แสงศักดิ์
 และชำรง บัวศรี (ชู แสงศักดิ์ และชำรง บัวศรี 2509 : 63) กล่าวถึง
 การทำงานเป็นหมู่คณะว่า เป็นเทคนิคอันหนึ่งที่อยู่บังคับบัญชาควรจะยอมรับหรือเปิดโอกาส
 ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทุกคนเกิดความรู้สึกว่า เขาได้รับความไว้วางใจ ความรู้ความ
 สามารถของเขาได้รับการยอมรับนับถือ ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไว้วางใจใน
 ตัวผู้บังคับบัญชาเป็นการตอบแทน รวมทั้งไว้วางใจเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ ด้วย อันจะเป็น
 ผลให้การปฏิบัติงานของแต่ละคนเป็นไปในทำนองถ้อยทีถ้อยอาศัยกันและกัน ซึ่งเป็น
 เคล็ดลับของการบริหารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

การบริหารงานโดยคณะกรรมการมักจะเกิดขึ้นเนื่องจากความจำเป็นในเวลาที่
 องค์การมีขนาดใหญ่และมีปัญหาค่อนข้างจะสลับซับซ้อน การจัดตั้งคณะกรรมการจึงจัดขึ้น
 เพื่อให้เป็นทีมของผู้บริหารที่จะมาช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ คณะกรรมการจะเป็นศูนย์รวม
 ของเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย มีทั้งเจ้าหน้าที่ระดับสูง ระดับกลางและระดับต่ำเข้ามามีส่วนร่วม
 ก็ได้ (ธงชัย สันติวงษ์ 2519 : 320) ส่วน กำนตร ภิสิทธิ์ชัย (กำตร ภิสิทธิ์ชัย
 2514 : 61) ว่า การบริหารงานโดยใช้ระบบคณะกรรมการ เป็นระบบการทำงานแบบหนึ่ง
 ที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานในปัจจุบัน เหตุด้วยการบริหารจะต้อง
 ใช้ความรู้ความสามารถและเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น ต้องอาศัยทั้งความรู้โดยทั่วไป ความรู้
 เฉพาะอย่างเฉพาะสาขาวิชามากยิ่งขึ้น การทำงานโดยใช้บุคคลหลายฝ่ายร่วมกันพิจารณา
 ย่อมจะทำให้ได้ผลงานที่ดี ซึ่งเป็นหลักประกันที่ดี

สำหรับวารไนย์ (Varney. 1977 : 154 - 155) ได้ให้แนวปฏิบัติในการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. ควรมีวิธีการให้สมาชิกแต่ละคนในทีมที่มีความเข้าใจที่ตอกัน
 2. ให้สมาชิกแต่ละคนเข้าใจอย่างชัดในเรื่องลักษณะของทีมและบทบาทหน้าที่ทั้งหมดของทีม
 3. มีการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกในทีมในประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้ทีมมีประสิทธิภาพ
 4. ให้การสนับสนุนระหว่างสมาชิกด้วยกันอย่างเต็มที่
 5. ให้สมาชิกแต่ละคนมีความเข้าใจในกระบวนการของกลุ่ม พฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงภายในกลุ่ม
 6. มีการกำหนดแนวทางของการทำงานที่มีประสิทธิภาพต่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นทีมทั้งในการทำงานและความสัมพันธ์ระหว่างกัน
 7. ใช้ความขัดแย้งได้เป็นประโยชน์มากกว่าการทำลาย
 8. การแข่งขันเพื่อเอาชนะกันอาจทำให้ทีมและองค์กรเกิดความเสียหาย จึงควรมีการร่วมมือและประสานงานกันระหว่างสมาชิก
 9. เพิ่มสมรรถภาพของกลุ่มในการทำงานร่วมกับกลุ่มอื่นในองค์กรเดียวกัน
 10. ให้มีความรู้สึกในความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มให้มีการเกิดภูมิต้านทานจากข้อคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้คณะกรรมการในการบริหารงาน
- พอสรุปได้ดังนี้
1. เพื่อการตัดสินใจที่ดีโดยอาศัยความคิดเห็นของกลุ่ม เพราะการตัดสินใจกระทำการใด ๆ จะต้องกระทำด้วยความรอบคอบ การให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งตัดสินใจ อาจจะทำให้เกิดความผิดพลาดขึ้นได้ ดังนั้นการใช้คณะกรรมการจึงช่วยป้องกันการผิดพลาดในการตัดสินใจได้อย่างดี

2. เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการประสานงาน ในองค์กรหนึ่ง ๆ ย่อมประกอบด้วยหลายหน่วยงาน ถ้าให้แต่ละหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบที่ได้รับแล้วการทำงานของแต่ละหน่วยงานอาจจะไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะหน่วยงานแต่ละหน่วยไม่สามารถที่จะทำงานโดยอิสระได้ หน่วยงานแต่ละหน่วยจะต้องสัมพันธ์กัน ฉะนั้นถ้าให้หน่วยงานแต่ละหน่วยได้มีโอกาสประชุมร่วมกันก็ย่อมจะทำให้การปฏิบัติงานบังเกิดผลดี เพราะช่วยให้การปฏิบัติงานเข้ากันได้เป็นอย่างดี

3. เพื่อฝึกฝนตัวบุคคลในการบริหารงาน เพราะการใช้คณะกรรมการจะเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความรับผิดชอบในด้านอื่นได้มีโอกาสเข้าไปศึกษางาน ฝึกฝนหาประสบการณ์จากการประชุมคณะกรรมการ

4. เพื่อเป็นหลักประกันในความยุติธรรม เพราะการตัดสินใจใด ๆ จะต้องมี การอภิปรายถึง เหตุและผลของคณะกรรมการ ซึ่งถ้าการตัดสินใจหาเพียงบุคคลเดียว อาจจะทำให้เกิดความลำเอียง หรืออาจจะใช้อารมณ์ในการตัดสินใจเท่านั้นได้ นอกจากนี้ ยังเป็นการป้องกันการใช้อำนาจมากเกินไปของผู้บริหารได้อีกด้วย

5. เพื่อเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา ในการบริหารงาน บางอย่างผู้บังคับบัญชาไม่สามารถที่จะตัดสินใจสิ่งใด ๆ ลงไปได้ ดังนั้นการใช้ คณะกรรมการจึงเป็นเครื่องมือที่จะช่วยคลี่คลายหาเหตุผลให้ใกล้กับความเป็นจริงมากที่สุด

6. เพื่อนำความรู้ความสามารถของคนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เพราะการใช้ คณะกรรมการเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถได้แสดงออกด้วยวิธีการแสดง ความคิดเห็น โต้แย้ง ตัดค้าน สนับสนุน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานให้เป็นประโยชน์ต่อองค์กร

7. เพื่อเป็นแรงจูงใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน เพราะการใช้ คณะกรรมการเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น ซึ่งจะ เป็นแรงจูงใจอันสำคัญในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีความรับผิดชอบสูงขึ้น

กัฐร กิติภูมิชัย (กัฐร กิติภูมิชัย 2514 : 69 - 70) ได้กล่าวถึง
จุดอ่อนของการใช้คณะกรรมการไว้ว่า

1. เกิดความล่าช้าในการบริหารงาน เพราะกรรมการแต่ละคนมีธุรกิจ
อย่างอื่นที่ต้องทำ จึงเป็นการยากที่จะนัดประชุมร่วมกัน ยิ่งถ้ามีจำนวนกรรมการมาก
ด้วยแล้วการนัดประชุมก็จะยิ่งยากตามไปด้วย
2. สิ้นเปลืองเงินและเวลามาก เพราะระบบคณะกรรมการจะต้องมีการ
ประชุมซึ่งต้องเสียเงินค่าเบี้ยเลี้ยงและเบี้ยประชุมให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม
3. ขาดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน เพราะถือว่าสิ่งใดก็ตามที่เป็นความ
รับผิดชอบของทุกคน มักจะหมายถึงว่าไม่มีผู้ใดรับผิดชอบเลยซึ่งก็เท่ากับว่าหาผู้รับผิดชอบ
โดยตรงได้ยาก
4. เป็นการปฏิบัติงานที่ซ้อนหน้าทับหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่โดยตรงอยู่แล้ว
ทำให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นไม่สามารถจะดำเนินการใด ๆ ได้ลุล่วงไปด้วยตนเองได้
5. เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งเป็นผลมาจากการอภิปราย
โต้แย้งกันในระหว่างคณะกรรมการ แทนที่จะเป็นการประสานงานที่ดี

ธงชัย สันติวงษ์ (ธงชัย สันติวงษ์ 2519 : 323 - 325) ก็กล่าวถึง
ข้อเสียของการใช้คณะกรรมการไว้เช่นเดียวกันคือ

1. เป็นการเสียเวลาและค่าใช้จ่าย การใช้คณะกรรมการจะเป็นการเสีย
เวลาในการถกเถียงปัญหาสำคัญ ๆ ซึ่งบางครั้งอาจจะหาข้อยุติไม่ได้ในการประชุม
ครั้งนั้น จึงจำเป็นต้องมีการนัดประชุมกันใหม่
2. อาจเป็นอันตรายเนื่องจากการตัดสินใจปัญหาที่เป็นไปในลักษณะพยายามที่
จะประนีประนอมมากกว่าเป็นไปตามหลักเหตุผล ปัญหาที่มักเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกภายใน
กลุ่มขาดความตั้งใจจริงที่จะโต้แย้งด้วยเหตุผล ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะสมาชิกแต่ละคนมี
งานมาก หรือสมาชิกไม่สนใจเรื่องราวของฝ่ายอื่นก็ได้ จริงอยู่การประนีประนอม
อาจจะ เป็นสิ่งจำเป็น แต่การใช้วิธีการตัดสินใจปัญหาโดยถือทางสายกลางเป็นเกณฑ์นั้น
มิใช่จะเป็นหลักประกันที่แน่นอนว่าข้อยุตินั้นจะเป็นข้อยุติที่ดีที่สุด

3. เป็นการยากที่จะกำหนดความรับผิดชอบได้ การใช้คณะกรรมการอาจจะก่อให้เกิดปัญหาสำคัญที่ว่าในการตัดสินใจใดๆ นั้น จะไม่สามารถกำหนดความรับผิดชอบไว้กับผู้ที่ใดอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพราะเหตุผลที่ว่า การตัดสินใจเพื่อหาข้อยุติภายในคณะกรรมการจะต้องเป็นไปตามเสียงข้างมากตามที่กำหนดขึ้นในกลุ่ม

4. ก่อให้เกิดความล่าช้าและไม่สามารถหาข้อยุติได้ ทั้งนี้เพราะสมาชิกของคณะกรรมการมักจะมีภาระส่วนตัวมาก ไม่มีเวลาพอที่จะอำนวยความสะดวกให้มีการประชุมบ่อยครั้งหรือครั้งละนาน ๆ ความล่าช้าดังกล่าวนี้จึงเป็นผลเสียประการสำคัญขององค์การที่จะทำให้การตัดสินใจต่าง ๆ ไม่ทันการ

5. อาจถูกครอบงำโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในคณะกรรมการอาจมีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ผูกขาดการพูดเพื่อโน้มน้าวความคิดเห็นของผู้อื่นให้คล้อยตาม บางครั้งผู้มีตำแหน่งหน้าที่สูงบางคนอาจใช้เวลาอันสั้นในการอภิปราย เพื่อไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นที่ไม่เห็นด้วยโต้แย้งหรือแสดงความคิดเห็น และผู้มีตำแหน่งต่ำกว่าก็ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงกลัวอิทธิพลของผู้นั้นด้วย ซึ่งอาจทำให้เกิดผลเสียต่อความมั่นคงในการปฏิบัติงานได้

กิติมา ปรีดีคิลก (กิติมา ปรีดีคิลก 2524 : 32 - 33) กล่าวถึงประโยชน์ ข้อดีและข้อเสีย ของการใช้คณะกรรมการในการจัดโครงสร้างขององค์การแบบคณะกรรมการไว้ดังนี้

ประโยชน์

1. ทำให้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบโดยอาศัยความคิดเห็นของกลุ่ม
2. เป็นการป้องกันการมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้แก่บุคคลคนเดียวมากเกินไป
3. ช่วยการประสานงานด้านการวางแผนและนโยบาย
4. ก่อให้เกิดการกระตุ้น ทำให้อยากมีส่วนร่วม การใช้คณะกรรมการทำให้ผู้ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการรู้จักกระตือรือร้น
5. ช่วยในการหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติงานบางอย่าง ผู้บริหารอาจตั้งกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งที่ตนไม่ประสงค์จะปฏิบัติเอง

ข้อดี

1. ก่อให้เกิดความรวมมือกันปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ช่วยส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจกัน และทำให้งานลุล่วงไปอย่างรวดเร็ว
3. เป็นแหล่งที่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ดี
4. ช่วยส่งเสริมให้บุคคลที่เป็นคณะกรรมการมีความภาคภูมิใจ และทำงานในหน้าที่ได้เต็มความสามารถ

ข้อเสีย

1. สิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย
2. อาจเลือกตัดสินใจ เนื่องจากต้องการประนีประนอมจึงอาจทำให้ไม่เกิดการตัดสินใจที่ดี
3. ไม่สามารถหาข้อยุติได้
4. มีแนวโน้มที่จะเป็นการทำลายตัวเอง
5. เป็นการกระจายความรับผิดชอบ

วิธีการที่จะทำให้คณะกรรมการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานในรูปคณะกรรมการเป็นไปได้โดยได้ผลดีที่สุดนั้นอาจสรุปได้ดังนี้คือ

1. จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ เพื่อให้คณะกรรมการการปฏิบัติงานได้อย่างดีที่สุดนั้น ในขั้นแรกจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุดให้ชัดเจนที่สุด ทั้งนี้เพื่อช่วยให้วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งคณะกรรมการเป็นไปได้โดยถูกต้อง และอำนวยความสะดวกให้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคณะกรรมการและบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ในทางปฏิบัติบริษัทส่วนใหญ่ มักจะทำประกาศขึ้นเป็นทางการ เพื่อแจ้งให้ทราบถึงความรับผิดชอบของคณะกรรมการดังกล่าว

2. จะต้องมีการเลือกเฟ้นตัวบุคคลที่จะเป็นสมาชิกในคณะกรรมการ

ในการที่จะใช้ประโยชน์จากคณะกรรมการ ให้สามารถทำการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ใค้อย่างถูกต้องแล้วจึงมีการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถเข้ามาอยู่ในคณะกรรมการ ดังกล่าว บุคคลดังกล่าวจะต้องมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดีด้วย แต่อย่างไรก็ดีความจำเป็นที่อยากได้มีการฝึกฝนตัวบุคคล อาจทำให้จำต้องเปิดโอกาสเข้าไปร่วมในคณะกรรมการได้บ้าง

ปัญหาที่สำคัญที่ควรจะได้พิจารณาในขั้นอีกประการหนึ่งคือ ควรจะได้จัดจำนวนสมาชิกที่จะเข้าไปอยู่ในคณะกรรมการให้มีขนาดที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะคณะกรรมการที่มีขนาดใหญ่เกินไปอาจทำให้เกิดความล่าช้า หรือปฏิบัติงานใค้อย่างยากลำบากก็ได้ โดยเฉลี่ยแล้วคณะกรรมการที่ปรากฏอยู่ในองค์การธุรกิจมักจะมีจำนวนสมาชิก 8 คน เป็นอย่างมาก

3. จะต้องมีการกำหนดระเบียบวิธีการของการประชุม ในการประชุมแต่ละ

ครั้งของคณะกรรมการ เพื่อให้จะให้การประชุมเป็นไปโดยสะดวกและราบรื่น ประธานของคณะกรรมการหรือเลขาธิการ ควรจะได้จัดทำหัวข้อหรือกำหนดเวลาของการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ หมุนเวียนให้แก่สมาชิกในคณะกรรมการให้ทราบล่วงหน้าไว้ก่อน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ใค้อย่างราบรื่นตามหัวข้อที่ได้กำหนดเป็นเรื่อง ๆ ไป และการแจกจ่ายระเบียบวิธีการให้ทราบล่วงหน้าก็จะเป็นประโยชน์ให้สมาชิกได้มีโอกาสศึกษาเตรียมตัวเรื่องที่จะพิจารณาก่อนที่จะมีการประชุม

4. จะต้องทำการคัดเลือกตัวประธานของคณะกรรมการ คณะกรรมการ

จะปฏิบัติงานได้ดีเพียงใด ย่อมมีส่วนสัมพันธ์กับตัวประธาน ทั้งนี้เพราะถ้าหากประธานของกรรมการ เป็นบุคคลที่มีความสามารถ หรือมีบุคลิกที่จะเป็นผู้นำขององค์คณะกรรมการได้ดี ก็จะช่วยให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการเป็นไปไค้โดยมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรได้มีการพิจารณาเลือกเฟ้นบุคคลที่จะเข้ามารับหน้าที่ดังกล่าว นอกจากจะต้องพิจารณาถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์แล้ว ยังจะต้องมีการพิจารณาถึงความเป็นผู้นำและความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์ที่จะสามารถนำการประชุมให้เป็นไปไค้ด้วยดีอีกด้วย (ธงชัย สันติวงษ์ 2519 : 328 - 329)

ผู้บริหารจะต้องเรียนรู้ ซึ่งจะมีระเบียบแบบแผนอยู่หลายอย่างที่มึประโยชน์
สำหรับคณะกรรมการคือ

1. เป้าหมายของคณะกรรมการควร จะกำหนดให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ควร จะเขียนไว้ เพราะว่าจะช่วยลดเวลาที่คณะกรรมการต้องใช้สำหรับการอภิปราย
ว่าคณะกรรมการควร จะทำอะไรบ้าง

2. ควร จะพิจารณาถึงขนาดของคณะกรรมการที่ค้ที่สุด ในกรณีที่สมาชิก
น้อยกว่าห้าคน ประโยชน์ของกลุ่มนงานอาจจะน้อยลง ถ้าหากว่ามีสมาชิกมากกว่าสิบคน
หรือสิบห้าคน คณะกรรมการอาจจะมีขนาดใหญ่เกินไป ถึงแม้ว่าขนาดจะเปลี่ยนแปลง
ไปตามสถานการณ์ก็ตาม จำนวนสมาชิกของคณะกรรมการส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่างห้าคน
ถึงสิบคน

3. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจะต้องระบุไว้ คณะกรรมการเพียงแต่
วิเคราะห์ให้คำแนะนำ และเสนอแนะเท่านั้นหรือ หรือคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่
ดำเนินการตามการตัดสินใจหรือไม่

4. บุคคลที่เป็นประธานควร จะได้รับการคัดเลือกบนพื้นฐานของความสามารถ
ของเขาเกี่ยวกับการดำเนินการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ เขาจะต้องสามารถกระตุ้น
สมาชิกของคณะกรรมการทุกคนให้เข้ามามีส่วนร่วม และพยายามไม่ให้เกิดการประทุมค้ดง
ช้าลงด้วยเรื่องราวที่ไม่เกี่ยวข้อง

5. แต่งตั้งเลขานุการถาวร เพื่อปฏิบัติงานทางด้านการศึกษาติดต่อสื่อสาร

6. วาระการประชุมและเอกสารต่าง ๆ สำหรับการประชุมควร จะส่งให้
กับสมาชิกของคณะกรรมการก่อนการประชุม เพื่อให้สมาชิกได้มีโอกาอ่านวาระการ
ประชุมและเอกสารต่าง ๆ ล่วงหน้า การอภิปรายจะตรงประเด็นมากยิ่งขึ้นและพร้อม
สำหรับการให้ข้อเสนอแนะ

7. การประชุมควร จะเริ่มตรงเวลา และเวลาปิดการประชุมควร จะประกาศ
ตั้งแต่ก่อนเริ่มต้นการประชุม (สมัยศ นาวีการ 2522 : 276 - 277)

วาร์เนย์ (Varney. 1977 : 160) ได้ตั้งข้อสังเกตุเกี่ยวกับเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้ทีมที่มีประสิทธิภาพคือ

1. การมีความรับผิดชอบและความผูกพันทางใจของบรรดาสมาชิกทุกคนในกลุ่มที่ทำงานด้วยกัน มีความจำเป็นต่อกลุ่ม เช่น กลุ่มที่มีสมาชิกแปดคน ถ้าเจ็ดคนพอใจในการทำงานเป็นทีม แต่อีกคนหนึ่งที่เป็นผู้อำนวยการกลับไม่สนใจ อาจทำลายบรรยากาศของการสร้างทีมทั้งหมดได้โดยง่าย
2. การที่บุคคลมาร่วมกันแลกเปลี่ยนแนวความคิด ย่อมมีความจำเป็นและการกระทำเช่นนั้นจะไม่ประสมผลสำเร็จในบรรยากาศอื่นใดนอกจาก การที่สมาชิกของกลุ่มมาพบปะสังสรรค์กันอย่างเป็นกันเอง
3. การมีบุคคลที่สามเป็นผู้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูล พัฒนาแนวทางต่าง ๆ ของข้อมูล และใช้ข่าวสารย้อนกลับต่อกลุ่มว่าทำงานได้ผลดีเพียงใด ถือว่าเป็นความจำเป็นต่อกลุ่มมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากระบบบริหารการประถมศึกษาปัจจุบันเป็นระบบการบริหารที่มีโครงสร้างแตกต่างจากระบบบริหารการศึกษาระดับอื่น ๆ กล่าวคือ จัดบริหารในรูปองค์กรในระดับต่าง ๆ ดังรายละเอียดที่กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้ตำแหน่งผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด เป็นตำแหน่งที่เกิดขึ้นใหม่ บรรดาอำนาจและหน้าที่กฎหมายได้กำหนดไว้เป็นที่แน่นอนและชัดเจน ซึ่งเป็นลักษณะงานในตำแหน่งที่แตกต่างจากตำแหน่งบริหารอื่น ๆ เช่น หัวหน้าส่วนการศึกษา และศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งเคยรับผิดชอบงานในระดับเดียวกันมาแล้ว จึงทำให้ยังไม่เคยมีใครทำการศึกษาวิจัยโดยตรงมาก่อนเลย มีแต่ผู้ทำการศึกษาวิจัยในลักษณะใกล้เคียงไว้ดังนี้

ภิญโญ สาทร (ภิญโญ สาทร 2512 : 94) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัด ในทรรศนะของผู้บริหาร 3 กลุ่ม ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้บริหารชั้นผู้ใหญ่ทั้งในส่วนกลางและผู้ตรวจการศึกษากายในประเทศ พบว่า ผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นไม่ตรงกันเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่ศึกษาธิการจังหวัดพึงปฏิบัติ ถึงความคิดเห็นที่ขัดกันในหมู่ผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่มนี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้การบริหารการศึกษาของประเทศไทยไม่ดำเนินไปตามเจตนารมณ์ของการบริหารและการปกครองของประเทศ

เกียรติศักดิ์ นาคประสิทธิ์ (เกียรติศักดิ์ นาคประสิทธิ์ 2517 : บทคัดย่อ) ศึกษาสมรรถภาพการบริหารการศึกษาประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมสามัญศึกษาและเทศบาล ในเขตการศึกษา 6 โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของเจ้าสังกัด ซึ่งให้ครูเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า การบริหารงานด้านวิชาการและธุรการ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมสามัญศึกษาและเทศบาล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การบริหารงานด้านบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสมรรถภาพสูงกว่ากรมสามัญศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการบริหารงานด้านคลัง เทศบาลมีสมรรถภาพในการบริหารสูงสุด

รุ่งศักดิ์ ป้องกงลาด (รุ่งศักดิ์ ป้องกงลาด 2519 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยในปี พ.ศ.2519 โดยการประเมินสมรรถภาพการบริหารของศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 11 ใช้กลุ่มประชากร 4 กลุ่มคือ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ และครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพการบริหารของศึกษาธิการอำเภอด้านบุคลากร วิชาการ ธุรการ และความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับกลาง ศึกษาธิการอำเภอที่มีวุฒิ อายุ ประสบการณ์ต่างกันมีสมรรถภาพการบริหารไม่แตกต่างกัน

เกษม สุวรรณกุล (เกษม สุวรรณกุล 2522 : 285 - 296) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บังคับบัญชาในการบริหารบุคคลไว้ว่า จะต้องดูแลรับผิดชอบให้บรรดาครูหนาย ฤ็ ระเบียบที่เกี่ยวกับการบริหารบุคคลที่มีอยู่ได้รับการปฏิบัติอย่างครบถ้วน ถูกต้องและอย่างตรงไปตรงมา ไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งจะต้องดูแลเอาใจใส่ให้หน่วยงานบริหารงานบุคคลมีท่าทีเน้นหนักไปในทางบริการมากกว่าควบคุม ริเริ่มหรือรับเอาหลักการและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับงานบริหารงานบุคคลที่ทันสมัยมาใช้กับหน่วยงานของตน ให้กำลังใจและปกป้องเจ้าหน้าที่บริหารงานบุคคลที่ดี จะต้องถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่บุคคลสัมพันธ์และอบรมสั่งสอนผู้อยู่ใต้อำนาจบังคับบัญชาเสมอ

อุงเงิน แก้วแกมเสื่อ (อุงเงิน แก้วแกมเสื่อ 2527 : 80 - 83) ได้ศึกษาการใช้เวลาในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทางการบริหารต่างกันใช้เวลาในการปฏิบัติงานด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ แยกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่างกันใช้เวลาในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ อันได้แก่ งานวิชาการ การเงิน การพัสดุ บุคลากร กิจกรรมนักเรียนและความสัมพันธ์กับชุมชน แยกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การบริหารงานระดับประถมศึกษาในส่วนภูมิภาคหรือในจังหวัดหนึ่ง ๆ นั้น ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะต้องประสานความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานให้ดำเนินไปตามรูปแบบที่ถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้เนื่องจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดต้องปฏิบัติงานในหน้าที่ถึง 3 ฐานะด้วยกันคือ ฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด ซึ่งเป็นการดำเนินงานกับกลุ่มบุคคลที่มาจากหลายฝ่ายรวมกัน ดังนั้น

การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจึงมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการบริหารการประถมศึกษาตามรูปแบบใหม่นี้ ซึ่งการศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติงานในโอกาสต่อไป

วิธีทำเนิการ

1. ประชากร

การศึกษาครั้งนี้กระทำกับกลุ่มประชากรที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด จำนวน 73 คน นำแบบสอบถามปัญหาการปฏิบัติงานของผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดไปส่งสอบถามกลุ่มประชากรดังกล่าวและได้กลับคืนมาครบ 73 ฉบับ ตรวจให้คะแนนตามหลักเกณฑ์การให้คะแนน ปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์เพียง 71 ฉบับ ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาต่อไป

2. การสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งมี 3 ฐานะคือ

1. ฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
2. ฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
3. ฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด

ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีงานวิจัยและคำร่าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและหน้าที่ ตลอดจนแนวปฏิบัติงานของผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะ เช่น พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง คู่มือฉบับบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2523) คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525) เป็นต้น ตลอดจนปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2 สร้างนิยามปฏิบัติการเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะ โดยใช้ความรู้จากข้อ 3.1

3.3 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะ

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ที่ประสบการณ์ทางด้านการบริหารในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษามาแล้ว 3 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (รายนามผู้มีประสบการณ์ดังกล่าว) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ตลอดจนการแก้ไขส่วน

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากข้อ 3.4 มาแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง จึงใช้เป็นแบบสอบถามได้ แต่ละตอนมีดังนี้

3.5.1 แบบสอบถามพฤติกรรมการปฏิบัติงานในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 18 ข้อ

3.5.2 แบบสอบถามพฤติกรรมการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 23 ข้อ

3.5.3 แบบสอบถามพฤติกรรมการปฏิบัติงานในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด จำนวน 7 ข้อ

รวมทั้งสิ้น 48 ข้อ

3.6 ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออก เป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ประกอบด้วย อายุ คุณวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 คำตอบ โดยมีเกณฑ์การตอบดังนี้

ตอบลงในช่อง 5 หมายความว่า มีปัญหามากที่สุด
 ตอบลงในช่อง 4 หมายความว่า มีปัญหา
 ตอบลงในช่อง 3 หมายความว่า มีปัญหากลาง
 ตอบลงในช่อง 2 หมายความว่า มีปัญหาน้อย
 ตอบลงในช่อง 1 หมายความว่า มีปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย

และในตอนท้ายของแต่ละคำถามจะ เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าปัญหาใดที่พบมากที่สุด

3.7 เกณฑ์การให้คะแนน

เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามโดยลงเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ทาง ๆ แต่ละช่องจะได้คะแนนดังนี้

ตอบในช่อง 5	ได้คะแนน 5	คะแนน
ตอบในช่อง 4	ได้คะแนน 4	คะแนน
ตอบในช่อง 3	ได้คะแนน 3	คะแนน
ตอบในช่อง 2	ได้คะแนน 2	คะแนน
ตอบในช่อง 1	ได้คะแนน 1	คะแนน

3. วิธีการรวบรวมข้อมูล

3.1 แผนอเรื่องขอเลขาธิการ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อ
 ขออนุญาตและลงนามในหนังสือเรียนผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดให้ความร่วมมือ
 ในการกรอกแบบสอบถามในการทำวิจัยครั้งนี้

3.2 นำแบบสอบถามมาให้โดยตรงกับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 ทุกจังหวัด เมื่อคราวประชุมผู้อำนวยการการประถมศึกษาทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 21 -
 24 มิถุนายน 2526 ที่คุรุสัมพันธ์อาคาร พญาไท โดยมอบให้ไว้ในวันที่ 21 มิถุนายน 2526

และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองวันที่ 24 มิถุนายน 2526 ทั้งนี้โดยไม่ระบุรายชื่อผู้ตอบและรหัสใด ๆ ในแบบสอบถาม

3.3 นำแบบสอบถามที่เก็บคืนมาได้ตรวจให้คะแนนเฉพาะฉบับที่ตอบถูกต้องสมบูรณ์ ตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น แล้วนำคะแนนที่ได้มาแยกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อวิเคราะห์ตามสมมุติฐานต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามได้กำหนดช่วงและความหมายของคะแนนเฉลี่ยดังต่อไปนี้ (Best. 1959 : 188 - 190)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายความว่า ประสบปัญหาที่น้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายความว่า ประสบปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายความว่า ประสบปัญหาปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายความว่า ประสบปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายความว่า ประสบปัญหามากที่สุด

4.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (Ferguson. 1976 : 45)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

4.3 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (Ferguson. 1976 : 64)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}}$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายมีสัญลักษณ์ที่สำคัญเพื่อความสะดวกและความเข้าใจตรงกัน ดังต่อไปนี้

- N หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนน
- S.D. หมายถึง ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
- t หมายถึง ค่าอัตราส่วนวิกฤติของการแจกแจงแบบ t

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ว่าการ

การประถมศึกษาจังหวัด ทั้ง 3 ฐานะคือ

1. ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

2. ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

3. ในฐานะกรรมการและเลขานุการ. อ.ศ.ศ. จังหวัด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ว่าการ

การประถมศึกษาจังหวัด ทั้ง 3 ฐานะ จำนวนตามอายุ เพศ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร

ตอนที่ 4 ระบุปัญหาจากคำถามปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามอายุ
คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร

ลักษณะการจำแนก		จำนวน(คน)	ร้อยละ
อายุ	น้อย (ต่ำกว่า 45 ปี)	15	21.10
	มาก (45 ปีขึ้นไป)	56	78.90
	รวม	71	100.00
คุณวุฒิ	ต่ำ (ปริญญาตรีและต่ำกว่า)	54	76.10
	สูง (ปริญญาโทขึ้นไป)	17	23.90
	รวม	71	100.00
ประสบการณ์ในการ เป็นผู้บริหาร	น้อย (น้อยกว่า 10 ปี)	13	18.30
	มาก (10 ปีขึ้นไป)	58	81.70
	รวม	71	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า

1. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 45 ปี คือ 56 คน จากจำนวนผู้อำนวยการทั้งสิ้น 71 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 78.90 นอกนั้นอีก 15 คน อายุต่ำกว่า 45 ปี
 2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า คือ 54 คน จากจำนวนผู้อำนวยการทั้งสิ้น 71 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 76.10 นอกนั้นอีก 17 คน มีคุณวุฒิส่งกว่าปริญญาตรี
 3. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป คือ 58 คน จากจำนวนผู้อำนวยการทั้งสิ้น 71 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 81.70 นอกนั้นอีก 13 คน มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารน้อยกว่า 10 ปี
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะ
- 2.1 การวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ว่าการ
การประถมศึกษาจังหวัดในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ดำเนินการการประถมศึกษา
จังหวัดในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	ระดับปัญหา	
		\bar{X}	S.D.
1	การเลือกแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.972	1.253
2	การติดตาม ประเมินผลการเรียนการสอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.831	1.069
3	การรวบรวมข้อมูล วิจัย และส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับ การประถมศึกษาในจังหวัด	2.648	1.097
4	การจัดทำงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาในจังหวัด	2.648	1.184
5	การเสนอการรวมโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.578	1.370
6	การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523	2.451	1.156
7	การเสนอการเลิกสมโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.408	1.470
8	การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523	2.324	1.181
9	การแต่งตั้งจังหวัดนำการประถมศึกษาอำเภอและ หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ	2.324	1.329
10	การเสนอการปรับสูงโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.254	1.091

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชา หัวหน้างานการประถมศึกษาจังหวัด	ระดับปัญหา	
		\bar{X}	S.D.
11	การดูแลการจัดตั้งโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.240	1.281
12	การจัดทำแผนพัฒนาการประถมศึกษาในจังหวัดเสนอ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	2.155	1.009
13	การปฎิบัติงานบูรณาการของคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัด	2.127	1.055
14	การจัดทำนโยบายการดำเนินงานการประถมศึกษาใน จังหวัด เสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	2.127	0.999
15	การรายงานให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ทราบเกี่ยวกับการดำเนินการติดตามประเมินผลควบคุม มาตรฐานและส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.099	1.084
16	การปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดมอบหมาย	1.986	1.007
17	การดูแลการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.986	0.973
18	การดูแลแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.916	1.216
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.337	1.046

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้อำนวยกาการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ประสบปัญหาโดยรวมในระดับน้อยและเมื่อวิเคราะห์เป็นแต่ละงานพบว่า ผู้อำนวยกาการประถมศึกษาจังหวัดประสบปัญหาในระดับปานกลาง ในเรื่องการเสนอแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ การติดตามประเมินผล การเรียนการสอน การรวบรวมข้อมูล การวิจัย และการส่งเสริม การวิจัย การจัดทำงบประมาณ และการเสนอการรวมโรงเรียน ส่วนงานอื่น ๆ มีปัญหาในระดับน้อย

2.2 การวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยกาการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยกาการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ระดับปัญหา	
		\bar{X}	S.D.
1	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในกลุ่มที่ดำรงตำแหน่ง ซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา	2.831	1.134

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะกรรมการและ เลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ระดับปัญหา	
		ข	S.D.
2	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.535	1.252
3	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหัวหน้า การประถมศึกษาและหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ	2.324	1.296
4	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการรวมโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.225	1.233
5	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการเลือกโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.225	1.333
6	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งงบประมาณ เพื่อการประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.197	1.077
7	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.183	1.060
8	การปฏิบัติภารกิจอื่นตามที่พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครู พ.ศ. 2523 บัญญัติ	2.159	1.104
9	การพิจารณากำหนดนโยบายการดำเนินงานการ ประถมศึกษาจังหวัด ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของท้องถิ่น และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเสนอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	2.085	1.025

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะกรรมการและ เลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ระดับข้อมูล	
		\bar{X}	S.D.
10	การพิจารณาว่าเหมาะสมกับงานราชการประถมศึกษาของ จังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	2.085	0.967
11	การปฏิบัติภาระหน้าที่ที่ตรงกับวิสัยทัศน์ประถมศึกษา พ.ศ. 2523 มีอยู่	2.000	0.986
12	การพิจารณาให้ความเห็นขอในการจัดตั้งโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.901	1.116
13	การขอระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการ การประถมศึกษากิ่งอำเภอ	1.859	0.961
14	การพิจารณาให้ความเห็นขอในการปรับปรุงโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.831	0.956
15	การพิจารณาให้ความเห็นขอในการแต่งตั้งผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.761	1.088
16	การขอระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	1.761	0.853

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ระดับปัญหา	
		\bar{X}	S.D.
17	การออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.761	0.902
18	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.732	0.878
19	การปฏิบัติกรตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมาย	1.690	0.855
20	การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้เตรียมข้อเสนอให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาคำเนินการต่อไป	1.662	0.940
21	การออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ	1.648	0.776
22	การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 7 ขึ้นไป	1.620	0.962

ตาราง 3 (ต่อ)

อันดับ	การปฏิบัติงานความหน้าที่ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ระดับปัญหา	
		ข	B.D.
23	การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติ	1.620	0.884
	ค่าเฉลี่ยรวม	1.987	0.985

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติงานความหน้าที่ ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพร้อมกับมีค่าโดยรวมในระดับน้อย และเมื่อวิเคราะห์เป็นแต่ละงานพบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดประสบปัญหาในระดับปานกลาง ในเรื่องการศึกษาหาความเห็นรอบในการพิจารณาความถี่ความรอบประจำปี และการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ ส่วนงานอื่น ๆ มีปัญหาในระดับน้อย

2.3 การวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานความหน้าที่ของผู้ช่วยกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ศ. จังหวัด

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ช่วยราชการ
การประถมศึกษาจังหวัดในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ต.ท.จังหวัด

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะอนุกรรมการและ เลขานุการ อ.ต.ท.จังหวัด	ระดับข้อ	
		\bar{X}	จ.ท.
1	ขอรับเงินเดือนและเบี้ยหวัดเงินรายวัน จากกรม เป็นข้าราชการครู	2.952	1.468
2	เรื่องเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.465	1.119
3	การทำใบลา สอนพิเศษและลาเรียนต่อ ข้าราชการครู ซึ่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น ได้รับ เงินพิเศษในลำดับที่สูงขึ้น ในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.231	1.055
4	เรื่องเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งและการคุ้มครองของ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.775	1.358
5	การอนุมัติการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ถึง ได้รับเงินให้ละทิ้งระดับ 6 ของกรมข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด		
6	เรื่องเกี่ยวกับลาพักราชการของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.507	1.754

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติงานความหน้าหน้าที่ในฐานะอนุกรรมการและ เลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด	ระดับปัญหา	
		\bar{X}	S.D.
7	เรื่องที่นายกรัฐมนตรีนั่งหรือคณะรัฐมนตรีมีมติอย่างใด อย่างหนึ่งให้ อ.ก.ค. จังหวัดปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือมติเดิมของ อ.ก.ค. จังหวัดให้ เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือความมติของ คณะรัฐมนตรี	1.432	0.646
	ค่าเฉลี่ยรวม	1.936	0.905

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปฏิบัติงานความ
หน้าหน้าที่ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด ประสมปัญหาโดยรวมใน
ระดับน้อย และเมื่อวิเคราะห์เป็นแต่ละงานพบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ประสบปัญหาในระดับปานกลาง ในเรื่องการดำเนินการลงแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคล
เข้ารับราชการ ส่วนงานที่ประสบปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย คือ เรื่องที่นายกรัฐมน
ตรีนั่งหรือคณะรัฐมนตรีมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งให้ อ.ก.ค. จังหวัดปฏิบัติตาม หรือสั่งแก้ไข
เปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือมติเดิมของ อ.ก.ค. จังหวัด ให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี
หรือความมติของคณะรัฐมนตรี ส่วนงานอื่น ๆ มีปัญหาในระดับน้อย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานความหน้าที่ของผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะโดยจำแนกตามอายุ ภูมิลำเนา และประสบการณ์ในการ
เป็นผู้บริหาร

3.1 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด โดยจำแนกตามอายุ

ตาราง 5 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด จำแนกตามอายุ

ฐานะของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	อายุน้อย N = 15		อายุมาก N = 56		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ผู้บังคับบัญชา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด	46.533	16.414	40.875	10.792	1.60
	52.133	20.318	43.964	13.651	1.84
	15.267	7.647	13.089	4.104	1.49
รวม	113.933	42.585	97.929	26.178	1.82

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อยกับ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาที่มีอายุมาก ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้ง 3
ฐานะโดยรวม และในแต่ละฐานะแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.1.1 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด จำแนกตามอายุ

ตาราง 6 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ว่าราชการการประถมศึกษา
จังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำนวนตามอายุ

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะผู้บังคับ บัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	อายุน้อย N = 15		อายุมาก N = 56		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. การปฏิบัติงานบูรณาการของคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	2.667	1.397	1.982	0.904	2.30
2. การปฏิบัติงานตามหน้าที่คณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย	2.200	1.207	1.929	0.951	0.93
3. การจัดทำนโยบายการดำเนินงาน การประถมศึกษาในจังหวัด เสนอต่อ คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัด	2.200	1.207	2.107	0.947	0.32
4. การจัดทำแผนพัฒนาการประถมศึกษา ในจังหวัด เสนอต่อคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	2.600	1.183	2.036	0.934	1.96
5. การจัดทำงบประมาณเพื่อการประ ถมศึกษาในจังหวัด	2.600	1.298	2.661	1.164	0.18
6. การเสนอการจัดตั้งโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.533	1.506	2.161	1.218	1.00

ตาราง 6 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	อายุน้อย		อายุมาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
7. การเสนอการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.533	1.187	1.839	0.869	2.53 *
8. การเสนอการรวมโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	3.267	1.335	2.393	1.330	2.26 *
9. การเสนอการปรับปรุงโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.333	1.234	2.232	1.062	0.32
10. การเสนอการเลือกโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.867	1.846	2.286	1.345	1.37
11. การเสนอแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ	2.400	1.454	2.304	1.306	0.25
12. การเสนอแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.933	1.438	1.911	1.164	0.06
13. การเสนอแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	3.333	1.234	2.875	1.251	1.26

ตาราง 6 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะผู้บังคับ บัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	อายุน้อย		อายุมาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
14. การศึกษาค้นคว้าประเมินผลการเรียนรู้ การสอนในโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	3.067	0.884	2.768	1.112	0.96
15. การรายงานให้คณะกรรมการการ ประถมศึกษาจังหวัดทราบเกี่ยวกับ การดำเนินการศึกษาค้นคว้าประเมินผล ความก้าวหน้าและส่งเสริม การเรียนการสอนในโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.333	1.175	2.036	1.061	0.94
16. การรวบรวมข้อมูล วิจัย และ ส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับการ ประถมศึกษาในจังหวัด	2.800	1.474	2.607	0.985	0.60
17. การปฏิบัติความตระหนักรู้ ประถมศึกษา พ.ศ. 2523	2.400	1.056	2.464	1.190	0.19
18. การปฏิบัติภาระงานตระหนักรู้ ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523	2.467	1.356	2.286	1.140	0.52

$$* t (.05, 69) = 1.994$$

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อยกับ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาที่มีอายุมาก ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ใน ฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเรื่องการบริหารจัดการของ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด การเสนอการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และการเสนอการรวมโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดที่มีอายุน้อยประสบปัญหาคงกล่าวในระดับสูงกว่า ส่วนงานอื่น ๆ ผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อยและที่มีอายุมาก ประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่ มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.1.2 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามอายุ

ตาราง 7 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
จำแนกตามอายุ

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	อายุน้อย N = 15		อายุมาก N = 56		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การพิจารณากำหนดนโยบายการ ดำเนินงานการประถมศึกษาจังหวัด ให้สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น และแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	2.333	1.113	2.018	1.000	1.05
2. การพิจารณากำหนดแผนพัฒนาการ ประถมศึกษาของจังหวัดให้ สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่นและแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	2.533	1.356	1.964	0.808	2.07*
3. การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการ จัดสิ่งงบประมาณเพื่อการประม ติศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.133	1.060	2.214	1.091	0.26

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	อายุน้อย N = 15		อายุมาก N = 56		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
4. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การจัดสรรงบประมาณเพื่อการ ประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.400	1.183	2.125	1.028	0.89
5. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การจัดตั้งโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.200	1.207	1.821	0.956	1.29
6. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.800	1.082	1.714	0.825	0.33
7. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การรวมโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.667	1.397	2.107	1.171	1.58
8. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การปรับปรุงโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.133	1.187	1.750	0.879	1.39
9. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การเลิกล้มโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.800	1.612	2.071	1.219	1.92

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	อายุน้อย		อายุมาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
10. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษา และหัวหน้าการประถมศึกษากิ่ง อำเภอ	2.600	1.183	2.250	1.325	0.93
11. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.000	1.309	1.696	1.025	0.96
12. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่ และ ครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.733	1.280	2.482	1.250	0.69
13. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การพิจารณาความดีความชอบ ประจำปีของข้าราชการครู สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับ เงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา	3.267	1.100	2.714	1.124	1.70

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติงานนอกหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	อายุน้อย		อายุมาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
14. การพิจารณาให้ความเห็นชอบ ใ้การพิจารณาความดีความชอบ ประจำปีของข้าราชการครู สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในกลุ่มที่วางตำแหน่งซึ่งได้รับ เงินเดือนถึงระดับ 7 ขึ้นไป	1.667	1.113	1.607	0.928	0.21
15. การขอระเบียบเกี่ยวกับ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของ กรรมการการประถมศึกษา จังหวัด	1.867	1.125	1.732	0.774	0.54
16. การขอระเบียบเกี่ยวกับ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	1.867	1.187	1.732	0.820	0.51
17. การขอระเบียบเกี่ยวกับ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของ กรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หรือคณะกรรมการการประถมศึกษา กิ่งอำเภอ	2.333	1.221	1.732	0.820	2.21*

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	อายุน้อย		อายุมาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
18. การออกระเบียบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอหรือ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ	1.933	0.961	1.571	0.710	1.62
19. การปฏิบัติกรอื่นตามที่พระราช บัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 บัญญัติ	2.133	1.125	1.964	0.953	0.59
20. การปฏิบัติกรอื่นตามที่พระราช บัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 บัญญัติ	2.400	2.089	1.032	1.032	0.97
21. การปฏิบัติกรตามที่คณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมาย	2.067	1.100	1.589	0.757	1.96
22. การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด ให้ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติ	2.067	1.223	1.500	0.739	2.27*

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	อายุน้อย		อายุมาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
23. การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด ให้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้เตรียมข้อเสนอ ให้คณะ กรรมการประถมศึกษาจังหวัด พิจารณาความเป็นการต่อไป	2.200	1.424	1.518	0.714	2.60*

*
t (.05, 69) 1.994

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้อำนวยกรรมการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย
กับผู้อำนวยกรรมการประถมศึกษาที่มีอายุมาก ประสมปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ในเรื่อง
การพิจารณากำหนดแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของท้องถิ่น และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ การออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษา
อำเภอหรือคณะกรรมการการศึกษากิ่งอำเภอ การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัด ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติ และการมอบ
หน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็น
ผู้เตรียมข้อเสนอให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาความเป็นการต่อไป

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ช่วยการการประถมศึกษา จังหวัดที่มีอายุน้อยประสบปัญหาคลังกลาในระดัสูงกว ส่วนงานอื่น ๆ ผู้ช่วยการ การประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อยและที่มีอายุมาก ประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

3.1.3 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ ผู้ช่วยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด จำนวนความอายุ

ตาราง 8 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ช่วยการการประถมศึกษา จังหวัด ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด	อายุน้อย N = 15		อายุมาก N = 56		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. เรื่องที่นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งหรือ คณะรัฐมนตรีมีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ อ.ก.ค.จังหวัดปฏิบัติตามหรือ สั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือมติ เดิมของ อ.ก.ค.จังหวัดให้เป็นไป ตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือ ตามมติของคณะรัฐมนตรี	1.600	0.737	1.357	0.616	1.30
2. การดำเนินการ สอบแข่งขัน เพื่อ บรรจุบุคคลเข้ารับราชการ เป็น ข้าราชการครู	2.933	1.534	2.964	1.464	0.07

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด	อายุน้อย N = 15		อายุมาก N = 56		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
3. การอนุมัติการบรรจุและแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่ง ซึ่งได้รับเงินเดือน มาตั้งแต่ระดับ 6 ลงมาของ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.133	1.356	1.464	0.687	2.66**
4. การดำเนินการสอบคัดเลือกและ คัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการครู ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้ รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.200	1.521	1.732	0.884	1.54
5. เรื่องเกี่ยวกับวินัยและการรักษา วินัยของข้าราชการครูในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.533	1.362	2.446	1.077	0.27
6. เรื่องเกี่ยวกับการออกจากราชการ ของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.867	0.990	1.411	0.654	2.13*

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด	อายุน้อย X = 15		อายุมาก N = 56		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
7. เรื่องเกี่ยวกับการร้องทุกข์และ การอุทธรณ์ของข้าราชการครูใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.000	1.363	1.714	0.967	0.93

* $t (.05, 69) = 1.994$, ** $t (.01, 69) = 2.648$

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อยกับ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมาก ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด ในเรื่องการอนุมัติการบรรจุและ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมาของข้าราชการครูใน
สังกัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในเรื่องเกี่ยวกับการออกจาก
ราชการของข้าราชการครูในสังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนงานอื่น ๆ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อยและที่มีอายุมาก ประสบ
ปัญหาคงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ว่าการ
การประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะ จำแนกตามคุณวุฒิ

ตาราง 9 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ

ฐานะของผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด	คุณวุฒิต่ำ		คุณวุฒิสูง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	41.352	11.926	44.353	13.467	0.88
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	44.574	13.841	49.235	19.977	1.08
อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด	13.00	4.269	15.294	6.926	1.65
รวม	98.926	27.796	108.882	38.631	0.98

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิต่ำกับ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสูง ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
ทั้ง 3 ฐานะโดยรวมและในแต่ละฐานะ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.1 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ

ตาราง 10 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	คุณวุฒิต่ำ N = 54		คุณวุฒิสูง N = 17		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การปฏิบัติงานธุรการของ คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัด	2.018	0.901	2.471	1.419	1.56
2. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดมอบหมาย	1.926	0.929	2.176	1.237	0.89
3. การจัดทำนโยบายการดำเนินงาน การประถมศึกษาในจังหวัดเสนอต่อ คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัด	2.130	0.991	2.118	1.054	0.04
4. การจัดทำแผนพัฒนาการประถมศึกษา ในจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	2.111	0.945	2.294	1.213	0.65
5. การจัดทำงบประมาณเพื่อการ ประถมศึกษาในจังหวัด	2.517	1.225	3.059	0.966	1.66

ตาราง 10 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	คุณวุฒิต่ำ N = 54		คุณวุฒิสูง N = 17		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
6. การเสนอการจัดตั้งโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.333	1.274	1.941	1.298	1.10
7. การเสนอการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	1.944	0.920	2.118	1.166	0.63
8. การเสนอการรวมโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.556	1.383	2.647	1.367	0.24
9. การเสนอการปรับปรุงโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.259	1.085	2.235	1.147	0.08
10. การเสนอการเลิกชั้นโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.444	1.462	2.294	1.532	0.37
11. การเสนอแต่งตั้งหัวหน้าการประถม ศึกษาอำเภอและหัวหน้าการประถม ศึกษากิ่งอำเภอ	2.259	1.262	2.929	1.546	0.73
12. การเสนอแต่งตั้งผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.796	1.088	2.294	1.532	1.48

ตาราง 10 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	คุณวุฒิต่ำ		คุณวุฒิสูง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
13. การเสนอแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่และ ครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.370	1.198	3.294	1.404	1.22
14. การติดตามประเมินผลการเรียน การสอนในโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.896	1.071	2.941	1.068	0.48
15. การรายงานให้คณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัดทราบ เกี่ยวกับการดำเนินการติดตาม ประเมินผล ควบคุมมาตรฐาน และส่งเสริมการเรียนการสอนใน โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.148	1.106	1.941	1.029	0.68
16. การรวบรวมข้อมูล วิจัยและ ส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับการ ประถมศึกษาในจังหวัด	2.537	1.004	3.000	1.323	1.53

ตาราง 10 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	คุณวุฒิ ¹ ต่ำ		คุณวุฒิสอง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
17. การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ประถมศึกษา พ.ศ.2523	2.407	1.221	2.588	0.939	1.56
18. การปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523	2.296	1.207	2.412	1.121	0.35

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิ¹ต่ำ
กับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสอง ประอบปัญหาในการปฏิบัติงานตาม
หน้าที่ ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกงาน แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.2 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ

ตาราง 11 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ว่าราชการ

การประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	คุณวุฒิต่ำ N = 54		คุณวุฒิสูง N = 17		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การพิจารณาว่าตนคนโยบายการ ดำเนินงานการประถมศึกษา จังหวัดให้สอดคล้องกับความ ต้องการของท้องถิ่นและแผน พัฒนาการศึกษาแห่งชาติเพื่อเสนอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	2.056	0.998	2.177	1.131	0.42
2. การพิจารณาว่าตนคนแผนพัฒนา การประถมศึกษาของจังหวัดให้ สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่นและแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการ การประถมศึกษา แห่งชาติ	1.944	0.856	2.529	1.179	2.24*
3. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การจัดตั้งงบประมาณเพื่อการ ประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.204	1.088	2.176	0.074	0.09

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	คุณวุฒิค่า N = 54		คุณวุฒิสูง N = 17		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
4. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การจัดสรรงบประมาณเพื่อการ ประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.093	1.051	2.471	1.068	1.29
5. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การจัดตั้งโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	1.870	1.029	2.000	1.000	0.46
6. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การบริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.648	0.756	2.000	1.173	1.45
7. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การรวมโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.296	1.223	2.000	1.275	0.86
8. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การปรับปรุงโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.759	0.845	2.059	1.249	1.13

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	คุณวุฒิต่ำ		คุณวุฒิสูง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การเลือกโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.259	1.348	2.118	1.317	0.38
10. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การแต่งตั้งหัวหน้าการประถม ศึกษาและหัวหน้าการประถม ศึกษากิ่งอำเภอ	2.295	1.298	2.412	1.326	0.32
11. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	1.574	0.903	2.353	1.412	2.68**
12. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่และครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด	2.389	1.172	3.000	1.414	1.78
13. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การพิจารณาความดีความชอบ ประจำของข้าราชการครู สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับ เงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา	2.778	1.160	3.000	1.061	0.70

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	คุณวุฒิต่ำ		คุณวุฒิส่ง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
14. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การพิจารณาความดีความชอบ ประจำปีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัด ในกลุ่มที่ดำรง ตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือน ตั้งแต่ระดับ 7 ขึ้นไป	1.574	0.903	1.765	1.147	0.71
15. การออกระเบียบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะ กรรมการการประถมศึกษา จังหวัด	1.759	0.823	1.765	0.970	0.02
16. การออกระเบียบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.759	0.910	1.765	0.903	0.02
17. การออกระเบียบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะ กรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หรือคณะกรรมการการประถม ศึกษากิ่งอำเภอ	1.852	0.899	1.682	1.166	0.11

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการ คณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	คุณวุฒิต่ำ		คุณวุฒิส่ง		t
	\bar{X}	S.D.	X	S.D.	
18. การออกตระเบียบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอหรือ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ	1.611	0.738	1.765	0.903	0.71
19. การปฏิบัติกรอื่นตามที่ พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 บัญญัติ	2.000	0.991	2.000	1.000	0.00
20. การปฏิบัติกรอื่นตามที่พระราช บัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 บัญญัติ	2.074	2.025	2.412	1.326	1.10
21. การปฏิบัติตามที่คณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมาย	1.685	0.843	1.706	0.920	0.09
22. การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัดให้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติ	1.500	0.620	2.000	1.225	2.08*

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	คุณวุฒิต่ำ		คุณวุฒิสูง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
23. การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด ให้ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเป็นผู้เตรียมขอเสนอให้ คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดพิจารณาดำเนินการต่อไป	1.593	0.790	1.882	1.317	1.11

$$* t (.05, 69) = 1.994, \quad ** t (.01, 69) = 2.648$$

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิต่ำ
กับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสูง ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตาม
หน้าที่ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด คือการ
พิจารณากำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของ
ท้องถิ่นและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ และการมอบหมายหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนสังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสูง ประสบปัญหาคงกล่าวข้างต้นในระดับสูงกว่า ส่วนงานอื่น ๆ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิต่ำ และที่มีคุณวุฒิสูง ประสบปัญหาแยกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.3 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ

ตาราง 12 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด จำแนกตามคุณวุฒิ

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด	คุณวุฒิต่ำ N = 54		คุณวุฒิสูง N = 17		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. เรื่องที่นายกรัฐมนตรีนั่งคำสั่งหรือ คณะรัฐมนตรีมีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ อ.ก.ค.จังหวัดปฏิบัติตามหรือ สั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือมติ เดิมของ อ.ก.ค.จังหวัดให้เป็นไป ตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีนั่งหรือตาม มติของคณะรัฐมนตรี	1.296	0.571	1.765	0.752	2.73**

ตาราง 12 (ต่อ)

การปฏิบัติงานความหน้าหน้าที่ในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด	คุณวุฒิค่า		คุณวุฒิสูง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
2. การดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อ บรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็น ข้าราชการครู	2.957	1.470	3.118	1.495	0.51
3. การอนุมัติการบรรจุและแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่ง ถึงได้รับเงินเพื่อน ส่งระดับ 6 ของข้าราชการ ครู ดังที่สำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัด	1.500	0.720	1.941	1.298	1.79
4. การดำเนินการสอบคัดเลือกและ คัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการครูขึ้น แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ถึงได้รับ เงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นในสังกัด สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด	1.759	0.930	2.059	1.391	1.02
5. เรื่องเกี่ยวกับวินัยและการรักษา วินัยของข้าราชการครู ในสังกัด สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด	2.463	1.094	2.471	1.231	0.02
6. เรื่องเกี่ยวกับการขอลาจากราชการ ของข้าราชการครู ในสังกัด สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด	1.389	0.685	1.862	0.857	2.44*

ตาราง 12 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด	คุณวุฒิต่ำ		คุณวุฒิสูง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
7. เรื่องเกี่ยวกับการร้องทุกข์และ การอุทธรณ์ของข้าราชการครูใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	1.685	0.968	2.059	1.298	1.28

$$* t (.05, 69) = 1.994, \quad ** t (.01, 69) = 2.648$$

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิต่ำกับ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสูง ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด เรื่องที่นายรัฐมนตรีมีคำสั่งหรือ
คณะรัฐมนตรีมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งให้ อ.ก.ค.จังหวัดปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง
คำสั่ง หรือมติเดิม ให้เป็นไปตามคำสั่งของนายรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในเรื่องการออกจากราชการของ
ข้าราชการครูในสังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนงานอื่น ๆ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิต่ำ และคุณวุฒิสูง ประสบปัญหาแตกต่างกัน
อย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด ทั้ง 3 ฐานะ จำแนกตามประเภทการดำเนินการ เป็นผู้บริหาร

ตาราง 13 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด จำแนกตามประเภทการดำเนินการ เป็นผู้บริหาร

ฐานะของผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด	ประเภทการน้อย		ประเภทการมาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	42.448	12.526	40.385	11.244	0.54
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด	46.069	16.173	44.000	12.463	0.43
อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด	13.603	5.245	13.308	4.404	0.19
รวม	102.121	31.911	97.692	25.588	0.47

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประเภทการ
ในการบริหารน้อยกับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประเภทการมาก ประสม
ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้ง 3 ฐานะ โดยรวมและในแต่ละฐานะ แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.1 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด จำแนกตามประเภทการดำเนินการ เป็นผู้บริหาร

ตาราง 14 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จำนวนตามประสบการณ์ในการ เป็นผู้บริหาร

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	ประสบการณ์น้อย		ประสบการณ์มาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	2.257	1.085	1.539	0.660	2.29*
2. การปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย	2.000	1.026	1.923	0.954	0.25
3. การจัดทำนโยบายการดำเนินงานการประถมศึกษาในจังหวัด เหนือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	2.155	1.056	2.000	0.707	0.50
4. การจัดทำแผนพัฒนาการประถมศึกษาในจังหวัด เหนือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	2.190	1.017	2.000	1.000	0.61
5. การจัดทำงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาในจังหวัด	2.603	1.227	2.646	0.987	0.67

ตาราง 14 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัด	ประสมการณ์น้อย		ประสมการณ์มาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
6. การเสนอการจัดตั้งโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.293	1.325	2.000	1.080	0.74
7. การเสนอการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.069	1.024	1.615	0.650	1.53
8. การเสนอการรวมโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.621	1.361	2.385	1.446	0.56
9. การเสนอการปรับปรุงโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.293	1.124	2.077	0.954	0.64
10. การเสนอการเลิกตั้งโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.414	1.463	2.385	1.557	0.06
11. การเสนอแต่งตั้งหัวหน้าการ ประถมศึกษาอำเภอ และหัวหน้า การประถมศึกษากิ่งอำเภอ	2.414	1.377	1.923	1.638	1.21
12. การเสนอแต่งตั้งผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด	1.983	1.277	1.615	0.870	0.98

ตาราง 14 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	ประสมการน้อย		ประสมการมาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
13. การเสนอแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.983	1.291	2.923	1.115	0.15
14. การติดตามประเมินผลการเรียน การสอนในโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.757	1.014	3.154	1.281	1.21
15. การรายงานให้คณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัดทราบ เกี่ยวกับการดำเนินการติดตาม ประเมินผล ควบคุมมาตรฐาน และส่งเสริมการเรียนการสอน ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.086	1.081	2.154	1.144	0.20
16. การรวบรวมข้อมูล วิจัยและ ส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับการ ประถมศึกษาในจังหวัด	1.621	1.057	2.769	1.301	0.44

ตาราง 14 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ ผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	ประสมการน้อย		ประสมการมาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
17. การปฏิบัติความพระราชบัญญัติ ประถมศึกษา พ.ศ.2523	2.302	1.150	2.846	1.144	1.37
18. การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523	2.345	1.178	2.231	1.235	0.31

$$* t (.05), 69) = 1.994$$

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสมการน้อยในการเป็นผู้บริหารน้อยกว่าผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสมการมากในการเป็นผู้บริหารมาก ประสมปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ด้านการปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสมการน้อยในการเป็นผู้บริหารน้อยกว่าในระดัสูงกว่าส่วนงานอื่น ๆ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสมการน้อยในการเป็นผู้บริหารต่างกัน ประสมปัญหาแยกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.2 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด จำแนกความประสมการในการเป็นผู้บริหาร

ตาราง 15 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ดำรงการการประถม
ศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
จำแนกตามประสบการณ์ในการ เป็นผู้บริหาร

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ประสบการณ์น้อย N = 13		ประสบการณ์มาก N = 58		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การพิจารณากำหนดนโยบายการ ดำเนินงานการประถมศึกษาจังหวัด ให้สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น และแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะ กรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	2.103	1.087	2.000	0.707	0.33
2. การพิจารณากำหนดแผนพัฒนาการ ประถมศึกษาของจังหวัดให้ สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่นและแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะ กรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	2.086	1.031	2.077	0.645	0.03

ตาราง 15 (ต่อ)

การปฏิบัติงานความหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ประสมการดน้อย		ประสมการดมาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
3. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การจัดตั้งงบประมาณเพื่อการ ประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.155	1.105	2.385	0.961	0.69
4. การพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อ การประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	2.138	1.050	2.385	1.121	0.76
5. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การจัดตั้งโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.862	1.067	2.077	0.750	0.69
6. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.707	0.918	1.846	0.689	0.51
7. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การรวมโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.276	1.240	2.000	1.225	0.73

ตาราง 15 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ประสมการณ์้อย		ประสมการณ์มาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
8. การพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการปรับปรุงโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	1.810	0.963	1.923	0.954	0.38
9. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การเลิกโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.276	1.399	2.000	1.000	0.67
10. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษา และหัวหน้าการประถมศึกษากิ่ง อำเภอ	2.414	1.325	1.923	1.115	1.24
11. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	1.828	1.142	1.462	0.776	1.10
12. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่และ ครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	2.569	1.272	2.385	1.193	0.48

ตาราง 15 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ประสบการณ์น้อย		ประสบการณ์มาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
13. การพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการพิจารณาความดีความชอบ ประจำปีของข้าราชการครูสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับ เงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา	2.862	1.146	2.692	1.109	0.49
14. การพิจารณาให้ความเห็นชอบใน การพิจารณาความดีความชอบ ประจำปีของข้าราชการครูสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับ เงินเดือนตั้งแต่ระดับ 7 ขึ้นไป	1.655	1.001	1.462	0.770	0.65
15. การออกระเบียบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	1.793	0.894	1.615	0.650	0.68
16. การออกระเบียบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.759	0.961	1.769	0.599	0.04

ตาราง 15 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ประสบการณ์น้อย		ประสบการณ์มาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
17. การออกระเบียบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะ กรรมการการประถมศึกษา อำเภอหรือคณะกรรมการ การประถมศึกษากิ่งอำเภอ	1.900	1.021	1.692	0.630	0.69
18. การออกระเบียบเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ของสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอหรือ สำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอ	1.665	0.807	1.615	0.650	0.17
19. การปฏิบัติการอื่นตามที่พระราช บัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 บัญญัติ	2.017	1.000	1.923	0.954	0.31
20. การปฏิบัติการอื่นตามที่พระราช บัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 บัญญัติ	2.172	1.142	2.077	0.954	0.28
21. การปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมาย	1.690	0.799	1.692	1.109	0.01

ตาราง 15 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ กรรมการและเลขานุการคณะ กรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	ประสบการณ์น้อย		ประสบการณ์มาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
22. การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด ให้ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติ	1.638	0.912	1.536	0.776	0.36
23. การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัดให้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้เตรียมข้อ เสนอให้คณะ กรรมการการประถมศึกษา จังหวัดพิจารณาดำเนินการต่อไป	1.707	0.991	1.462	0.660	0.85

จากตาราง 15 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์
ในการเป็นผู้บริหารน้อย กับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการ
เป็นผู้บริหารมาก ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะกรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.3 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.
จังหวัดจำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร

ตาราง 16 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด จำแนกตามประสบการณ์
ในการ เป็นผู้บริหาร

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด	ประสบการณ์น้อย		ประสบการณ์มาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. เรื่องที่นายรัฐมนตรีมีคำสั่งหรือ คณะรัฐมนตรีมีมติอย่างไร อย่างหนึ่งให้ อ.ก.ค.จังหวัด ปฏิบัติหรือไม่หรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง คำสั่งหรือมติเดิมของ อ.ก.ค. จังหวัด ให้เป็นไปตามคำสั่งของ นายรัฐมนตรีหรือความมติของ คณะรัฐมนตรี	1.448	0.680	1.231	0.439	1.10
2. การดำเนินการขอแข่งขันเพื่อ บรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็น ข้าราชการครู	2.897	1.459	3.231	1.536	0.74
3. การอนุมัติการบรรจุและแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่ง ซึ่งได้รับเงินเดือน ตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา ของ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.603	0.935	1.615	0.768	0.04

ตาราง 16 (ต่อ)

การปฏิบัติงานความหน้าที่ในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด	ประสบการณ์น้อย		ประสบการณ์มาก		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
4. การดำเนินการสอบคัดเลือกและ คัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการครู ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่ง ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด	1.827	1.078	1.846	0.987	0.06
5. เรื่องเกี่ยวกับวินัยและการรักษา วินัยของข้าราชการครูในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.483	1.173	2.385	0.870	0.28
6. เรื่องเกี่ยวกับการออกจากราชการ ของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	1.535	0.770	1.385	0.650	0.65
7. เรื่องเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการ อุทธรณ์ของข้าราชการครูในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	1.810	1.100	1.615	0.870	0.06

จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์
ในการเป็นผู้บริหารน้อยกว่าผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการเป็น

ผู้บริหารบริหาร ประเด็นปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ
 อ.บ.ศ. จังหวัด แล่อง่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
 ผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด

ข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ว่าการ
 การ ประถมศึกษาจังหวัด ที่ให้แต่งตั้งไว้ด้วยค่าตอบแทนและข้อในแบบสอบถามเพื่อเปิดโอกาส
 ให้แสดงถึงปัญหาที่แต่ละท่านได้ประสบมากที่สุด ถึงผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด
 ได้ตอบมา พอประมวลได้ดังนี้

ตาราง 17 ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชา
 หัวหน้างานการ ประถมศึกษาจังหวัด

ที่	ประเด็นปัญหา	ความถี่
1.	<p>ก. <u>ปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ในสำนักงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง</u></p> <p>เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานฝ่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะ ฝ่ายนิเทศ ฝ่ายนิเทศาร เป็นอัน</p> <p>เจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งขาดประสบการณ์และทักษะในการปฏิบัติงาน ทั้ง ความรู้ ความชำนาญ ความที่เตรียมมอบหมายงาน โครงสร้างใหม่ เกือบทุกฝ่าย</p>	18
2.	<p>เจ้าหน้าที่ขาดความรับผิดชอบ</p>	9

ตาราง 17 (ต่อ)

ที่	ประเด็นปัญหา	ความถี่
ข. ปัญหาเกี่ยวกับการเสนองานนโยบาย แผนพัฒนา กาง ำ		
งานธุรการ การเก็บรวบรวมข้อมูล การนิเทศติดตามผล ประเมินผล การปรับปรุงโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียน		
1.	ข้อมูลที่ได้จากโรงเรียนและสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอ คลาดเคลื่อนไม่ตรงกับความเป็นจริง	21
2.	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติเป็นราคามาตรฐานกลาง แต่ต้องที่ ทางการ ใช้จ่ายสูงทุกด้าน ทำให้ไม่มีผู้รับประมูล มีปัญหาใน การก่อสร้าง	15
3.	งบประมาณค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอที่จะให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ออกปฏิบัติงานได้ทั่วถึงทั้งจังหวัด	18
4.	เจ้าหน้าที่เสนอแผนการปรับปรุงโรงเรียนไม่เป็นระบบ ส่วนใหญ่ เป็นงานนิเทศ	12
ค. ปัญหาเกี่ยวกับการรวม ล้มเลิกและจัดตั้งโรงเรียน		
1.	ข้อมูลที่ได้รับมักไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง	18
2.	อิทธิพลทางการเมืองมักเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ล่าช้าด บุ่งยาก ในการปฏิบัติงานตามระเบียบ	12
3.	การจัดตั้งโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับอัตราค่าสังครุ มักได้รับการ จัดสรรให้ไม่ทันก่อนสภาพการจริง เปิดโรงเรียนทั้งนานถึงได้ อัตราครุ	11

ที่	ประเด็นปัญหา	ความถี่
ง. ปัญหาเกี่ยวกับอาคารเรียน แหล่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา		
1.	โรงเรียนที่อยู่ไกลและยังมีขนาดเล็ก หาผู้สมัครใจไปดำรงตำแหน่งยาก ทำให้ได้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยไปดำรงตำแหน่งมักมีปัญหาในการปฏิบัติงานตามมา	31
2.	หาตัวผู้มีความสามารถเหมาะสมจริง ๆ ยากมาก โดยเฉพาะตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ที่มีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ดีมักขาดคุณสมบัติและเป็นคนหนุ่มสาว	28
3.	การแต่งตั้งข้ามอำเภอทำได้ยากเพราะต้องผ่านขั้นตอนจากคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งไม่คลอบคลุมหรือผู้ดำรงตำแหน่งจากอำเภออื่น	25
4.	ต่างอำเภอไม่สามารถทราบตำแหน่งว่างของอำเภออื่นได้ ทำให้มีตัวเลือกน้อย	18
จ. ปัญหาเกี่ยวกับอาคารเรียนแหล่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ		
1.	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอจากต่างจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทราบข้อมูลน้อย	7
2.	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอส่วนหนึ่งยังขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่บางอย่างทำให้การดำเนินงานไม่ราบรื่น	3

ตาราง 17 (ต่อ)

ที่	ประเด็นปัญหา	ความถี่
<p>ฉ. <u>ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ. 2523</u></p>		
1.	การเกณฑ์เด็กในท้องถิ่น	22
2.	เด็กชนบทออกจากโรงเรียนทั้งที่ยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับ	18
3.	การติดตามเด็กขาดเรียนทำได้ยาก	15
<p>ช. <u>ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523</u></p>		
1.	การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ มีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อนเกินไป ทำให้การทำงานล่าช้า ไม่ทันตบตาวิชาการและความต้องการ	22
2.	แนวการปฏิบัติงานหลายอย่างหาข้อมูลยาก ติดตามยาก	18

จากตาราง 17 แสดงว่า ปัญหาอุปสรรคสำคัญของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด คือ การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ การเก็บข้อมูลไม่ตรงความจริง การหาผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในโรงเรียนที่อยู่ไกล การเกณฑ์เด็กในท้องถิ่น การพิจารณาตำแหน่งข้าราชการ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ยุ่งยากซับซ้อน ปัญหาอื่น ๆ มีความสำคัญลดถอยลงมา

ตาราง 18 ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะกรรมการ
และเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

ส.ท.	ประเด็นปัญหา	ความถี่
	ก. การพิจารณานโยบาย แผนพัฒนา จัดตั้งและจัดสรร งบประมาณและอื่น ๆ	
1.	คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดที่มาจากการเลือกตั้ง มักโต้แย้งเองงบประมาณไปพัฒนาอำเภอที่ตนอยู่นอกกว่า	34
2.	คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดไม่ค่อยเข้าใจบทบาท และหน้าที่ของตนเอง	29
3.	คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขาดความเป็นประชาธิปไตย จริง	16
4.	คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดต้องการให้ออกระเบียบ จุกจิกเกินไป	8
	ข. การพิจารณาเห็นชอบ จัดตั้ง ยุบรวม ล้มเลิกโรงเรียน	
1.	ข้อมูลไม่เพียงพอ ขาดการวางแผนระยะยาว	27
2.	ราษฎรไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ยินยอม	22
3.	มีปัญหาทางด้านอิทธิพล การเมืองเข้าแทรกแซง	20
4.	ฝ่ายปกครองของอำเภอนักกระทำแบบเอาใจราษฎร ทำให้เกิด ปัญหาการทำงานตามระเบียบ	16

ตาราง 18 (ต่อ)

ที่	ประเด็นปัญหา	ความถี่
	ค. <u>การพิจารณาความดีความชอบ (กรณีพิเศษ)</u>	
1.	การพิจารณาเห็นชอบแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา	
1.1	คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดคำนึงถึงบุคคลและเรื่องส่วนตัวมากกว่าหลักการ	18
1.2	คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีความเห็นขัดแย้งกัน	14
1.3	คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดไม่รับบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่ออย่างเพียงพอ ทราบแต่ข้อมูลที่จังหวัดให้ ทำให้การพิจารณาอาจขาดความเป็นธรรม	12
2.	คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีปัญหาเรื่องขาดข้อมูลรายละเอียดของผู้ได้รับการพิจารณากรณีพิเศษที่จะนำมาเทียบกัน	8
3.	การพิจารณายังมีระบบพรรคพวก ขาดความเป็นธรรม	6
4.	การพิจารณาเห็นชอบแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอใช้สิทธิพล พรรคพวก และผลประโยชน์มากกว่าพิจารณาระบบคุณธรรม	6

จากตาราง 18 แสดงว่า ปัญหาอุปสรรคสำคัญของผู้อำนวยความสะดวกการประถมศึกษา จังหวัดในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดคือ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดที่มาจากเลือกตั้งมักโต้แย้งเพื่อนำเอางบประมาณไปพัฒนาอำเภอของตน การจัดตั้ง ยุบเลิกโรงเรียนขาดการวางแผนระยะยาว การพิจารณา ความเป็นความชอบคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ขาดข้อมูลของผู้ที่จะได้พิจารณา กรณีพิเศษ การแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและหัวหน้าสถานศึกษาคำนึงถึงตัวบุคคลมากกว่าหลักการ ปัญหาอื่น ๆ มีความสำคัญลดหลั่นกันลงมา

ตาราง 19 ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฐานะอนุกรรมการ และเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด

ที่	ประเด็นปัญหา	ความถี่
	ก. ปัญหาการออกข้อสอบและการดำเนินการสอบแข่งขัน	
1.	ข้อสอบแยกเป็นวิชาเอก ทำให้ยากต่อการออกข้อสอบ	32
2.	ระยะเวลาออกข้อสอบมีน้อยและจำกัด ทำให้คุณภาพของข้อสอบ อาจไม่ดีเท่าที่ควร	28
3.	ควรให้ อ.ก.ค. เป็นผู้ออกข้อทดสอบดีกว่า	22
4.	ผู้สมัครสอบมีจำนวนมาก	18
5.	มีการวิ่งเต้นผู้มีอิทธิพล ทำให้หนักใจในการปฏิบัติงาน	12
	ข. ปัญหาการสอบคัดเลือกและคัดเลือกให้ข้าราชการดำรงตำแหน่งสูงขึ้น	
1.	ข้าราชการครูจำนวนไม่น้อยที่มีสมรรถภาพไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น และหาทางแก้ไขยาก แต่ก็จำเป็นต้องให้เลื่อนตำแหน่งหรือระดับสูงขึ้น	2

ตาราง 19 (ต่อ)

ที่	ประเด็นปัญหา	ความถี่
	ค. <u>ปัญหาเกี่ยวกับวินัย ร้องทุกข์และอุทธรณ์ของข้าราชการครู</u>	
1.	กระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์	32
2.	ไม่กล้าร้องเรียนหรือร้องทุกข์โดยตรง มักเขียนเป็นมิตรสนทนา	27
3.	เจ้าหน้าที่น้อย ไม่สามารถออกไปชี้แจงทำความเข้าใจแก่ข้าราชการครูได้อย่างทั่วถึง เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นจึงดำเนินการไต่สวน	20
4.	เจ้าหน้าที่มีประสบการณ์น้อย ทำให้ดำเนินการเกี่ยวกับวินัย	18
5.	การอุทธรณ์มักได้รับการลดย่อนโทษเสมอ ทำให้ผู้บังคับบัญชาที่สั่งการชั้นแรกหมดความหมายในสายตาของผู้กระทำผิด	16

จากตาราง 19 แสดงว่า ปัญหาอุปสรรคสำคัญของผู้อำนวยความสะดวกการประถมศึกษา จังหวัดในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ศ. จังหวัด คือ การออกข้อสอบและการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการครู ถ้าแยกเป็นวิชาเอก ทำให้ออกข้อสอบยาก และระยะเวลาดำเนินการเวลาน้อย การสอบคัดเลือกเพื่อให้ข้าราชการดำรงตำแหน่งสูงขึ้นพบว่า ข้าราชการมีสมรรถภาพไม่เท่าเทียมกันแต่จำเป็นต้องเลื่อนให้ตำแหน่งสูงขึ้น ส่วนปัญหาเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการครูส่วนใหญ่เป็นการกระทำผิดวินัยโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ปัญหาอื่น ๆ มีความสำคัญลดหลั่นกันลงมา

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด 3 ฐานะคือ ฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะ โดยจำแนกตามอายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทั่วประเทศ 73 จังหวัด รวม 73 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 คำตอบ โดยถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานทั้ง 3 ฐานะ รวมทั้งสิ้น จำนวน 48 ข้อ โดยแบ่งออกเป็นพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานในฐานะต่าง ๆ ดังนี้

1. พฤศจิกายนการปฏิบัติงานในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจำนวน 18 ข้อ
2. พฤศจิกายนการปฏิบัติงาน ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 23 ข้อ
3. พฤศจิกายนการปฏิบัติงานในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด จำนวน 7 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ช่วยการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะ ทั้งแบบรายข้อและส่วนรวม
2. การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ของปัญหาตามข้อ 1 ได้กำหนดช่วงและความหมายของคะแนนเฉลี่ยดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายความว่า	ประสบปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายความว่า	ประสบปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายความว่า	ประสบปัญหาปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายความว่า	ประสบปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายความว่า	ประสบปัญหามากที่สุด
3. ใช้ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ช่วยการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะ โดยจำแนกตามอายุ คุุณวุฒิ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร
4. ใช้ความถี่ในการวิเคราะห์ข้อเสนอจากคำถามปลายเปิดท้ายปัญหา

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ประสบปัญหาโดยส่วนรวมในระดับน้อย แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละงานพบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดประสบปัญหาในระดับปานกลาง 5 งานคือ การเสนอแต่งตั้งครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ การติดตามประเมินผล การเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา การรวบรวมข้อมูล วิจัยและส่งเสริมการวิจัย เกี่ยวกับการประถมศึกษา การจัดทำงบประมาณเพื่อการประถมศึกษา และการรวมโรงเรียนในสังกัด ส่วนงานอื่น ๆ ประสบปัญหาในระดับน้อย

2. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ประสบปัญหาโดยส่วนรวมในระดับน้อย แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละงานพบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดประสบปัญหาในระดับปานกลาง 2 งาน คือ การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู และการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้งครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ ส่วนงานอื่น ๆ ประสบปัญหาในระดับน้อย

3. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด ประสบปัญหาโดยส่วนรวมในระดับน้อย แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละงานพบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดประสบปัญหาในระดับปานกลาง 1 งานคือ การดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู และประสบปัญหาในระดับน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย 1 งานคือ การปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี ส่วนงานอื่น ๆ ประสบปัญหาในระดับน้อย

4. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุต่างกัน ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้ง 3 ฐานะ โดยรวมและในแต่ละฐานะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละงานพบว่า

4.1 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมากและที่มีอายุน้อย ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในงานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด การเสนอการบริหารโรงเรียนและการเสนอรวมโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย ประสบปัญหาดังกล่าวในระดับสูงกว่า ส่วนงานด้านอื่น ๆ อีก 15 งาน ประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมากและที่มีอายุน้อย ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในงานที่เกี่ยวกับการพิจารณากำหนดแผนพัฒนาการประถมศึกษา การออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และการมอบหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้สำนักงานการประถมศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติหรือเตรียมข้อเสนอสู่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย ประสบปัญหาดังกล่าวในระดับสูงกว่า ส่วนงานด้านอื่น ๆ ประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมากและที่มีอายุน้อย ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัดในงานที่เกี่ยวกับการอนุมัติการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินถึงแค่ระดับ 6 ลงมาของข้าราชการครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานเกี่ยวกับการออกจากราชการของข้าราชการครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย ประสบปัญหาดังกล่าวในระดับสูงกว่า ส่วนงานอื่น ๆ ประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิต่างกัน ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้ง 3 ฐานะ โดยรวมและในแต่ละฐานะแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละงานพบว่า

5.1 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสูง และที่มีคุณวุฒิต่ำ ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในทุก ๆ งาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสูงและที่มีคุณวุฒิต่ำ ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในงานที่เกี่ยวกับการพิจารณากำหนดแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด และการมอบหมายหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสูง ประสบปัญหาดังกล่าวในระดับสูงกว่า ส่วนงานด้านอื่น ๆ ประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสูงและที่มีคุณวุฒิต่ำ ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัดในงานที่เกี่ยวกับเรื่องที่นายกรัฐมนตรีนับคำสั่งหรือคณะรัฐมนตรีมีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ อ.ก.ค. จังหวัดปฏิบัติตาม หรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือมติเดิมของ อ.ก.ค. จังหวัด ให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีนับ หรือตามมติของคณะรัฐมนตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานในเรื่องเกี่ยวกับการออกจากราชการของข้าราชการครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสูง ประสบปัญหาดังกล่าวในระดับสูงกว่า ส่วนงานด้านอื่น ๆ ประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร ค้างกัน ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้ง 3 ฐานะ โดยรวมและในแต่ละฐานะ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละงานพบว่า

6.1 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารน้อย และที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารมาก ประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในงานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ธุรการ ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร น้อย ประสบปัญหาค้างกว่าในระดับสูงกว่า ส่วนงานอื่น ๆ ประสบปัญหาแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6.2 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารน้อย และที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารมาก ประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ในทุก ๆ งาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6.3 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร น้อยและที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารมาก ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานในฐานะ อำนวยการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัดในทุก ๆ งานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

อภิปรายผล

1. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ประสบปัญหาโดยส่วนรวมในระดับน้อย แต่ เมื่อวิเคราะห์แต่ละงานพบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดประสบปัญหาในระดับ

ปานกลาง 5 งานด้วยกัน คือ การเสนอแต่งตั้งครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ การติดตาม
ประเมินผลการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา การรวบรวมข้อมูล วิจัย และ
ส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับการประถมศึกษา การจัดทำงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาและ
การเสนอการรวมโรงเรียนในสังกัด ส่วนงานอื่น ๆ ประสบัญหาในระดับน้อย

จากข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จะเห็นได้ว่า
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 45 ปี ถึงร้อยละ 78.90
และมีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารมาแล้วมากกว่า 10 ปี ถึงร้อยละ 81.70 ซึ่งแสดงว่า
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และความรู้ความชำนาญ
ตลอดจนทักษะในการปฏิบัติงานด้านอยู่ในเกณฑ์ นอกจากนั้นจากการพิจารณาการดำรง
ตำแหน่งเดิมก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด (ดูภาคผนวก) จะเป็น
ผู้อำนวยการ เป็นผู้บังคับบัญชาสำนักงานมาแล้ว เช่น หัวหน้าส่วนการศึกษาจังหวัด หรือผู้รักษา
การในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด
หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
หรืออาจกล่าวได้ว่า มีความรู้พื้นฐานในฐานะผู้บังคับบัญชา สำนักงานมาพอกัน เป็นอีก
ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตาม
หน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานอยู่ในระดับน้อย

ข้อมูลการวิจัยแสดงว่าผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่ประสบปัญหาใน
ระดับปานกลาง 5 งาน คือ การเสนอแต่งตั้งครูใหญ่ และอาจารย์ใหญ่ การติดตาม
ประเมินผลการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา การรวบรวมข้อมูล วิจัยและส่งเสริม
การวิจัยเกี่ยวกับการประถมศึกษา การจัดทำงบประมาณเพื่อการประถมศึกษา การเสนอการ
รวมโรงเรียน ส่วนปัญหาการเสนอแต่งตั้งครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ ซึ่งผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาประสบปัญหาในการปฏิบัติงานในระดับปานกลางจากการสำรวจความคิดเห็น
ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพบว่า ปัญหาแรกได้แก่ การเสนอแต่งตั้งครูใหญ่
โรงเรียนขนาดเล็ก และอยู่ห่างไกล หาผู้สมัครใจไปดำรงตำแหน่งบริหารโรงเรียนยาก

ปัญหาที่รองลงมาคือการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจริง ๆ ไม่ค่อยได้ และการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนจากผู้ดำรงตำแหน่งทางสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ นอกจากนี้มีปัจจัยอื่น ๆ อีก ทั้งนี้เพราะ การเสนอแต่งตั้งครูใหญ่ และอาจารย์ใหญ่ ซึ่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรงนั้น ต้องมีความประสานสัมพันธ์กับบุคคลและองค์กรคณะบุคคลคือ ผู้เข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

โดยลักษณะการปฏิบัติงานในลักษณะนี้ ทำให้การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ การตัดสินใจเลือกเฟ้นผู้เหมาะสมที่จะเสนอให้ดำรงตำแหน่ง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และในขณะเดียวกันต้องให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอด้วย ซึ่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจำเป็นต้องปฏิบัติไปด้วยความละเอียดอ่อน และรอบคอบ พิจารณาตัดสินใจ ด้วยเหตุผลและความถูกต้อง โดยต้องใช้ประสบการณ์ ทักษะ ความรู้ ความอดทน และความซื่อสัตย์ ในการตัดสินใจ เพื่อให้ได้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารที่เหมาะสมในโอกาสต่อไป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดประสบปัญหาการปฏิบัติงานนี้ในระดับปานกลาง

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในเรื่อง การติดตามประเมินผลการเรียนการสอนในโรงเรียน การรวบรวมข้อมูล วิจัย และส่งเสริม การวิจัยเกี่ยวกับการประถมศึกษาและการจัดทำงบประมาณเพื่อการประถมศึกษา พบว่า ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอและเจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งขาดความรู้ในเรื่องดังกล่าว ทำให้การปฏิบัติงานไม่ได้ผลเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของโครงการพัฒนาการวางแผนการประถมศึกษาระดับจังหวัด ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2527 : 1) กล่าวถึงสาเหตุสำคัญที่ทำให้ต้องริเริ่มโครงการนี้คือ การขาดแคลนนักวางแผนที่มีความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูง ถ้าจะพิจารณาสาเหตุการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อาจจะเป็นเพราะเป็นหน่วยงานบริหารที่สร้างขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523 (ราชกิจจานุเบกษา 2523 : 13) ในด้านการบริหารได้เปลี่ยนแปลงระบบบริหารจากเดิม เป็นการบริหารโดยองค์คณะบุคคลซึ่งเป็นการกระจายความรับผิดชอบออกไป โดยคณะกรรมการแต่ละระดับจะมีบทบาทอำนาจและหน้าที่แตกต่างกันไป การบริหารที่สำคัญจะอยู่ที่ระดับจังหวัด เพราะระดับจังหวัดอยู่ใกล้ชิดกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 20) ถ้าจะพิจารณาในด้านทักษะและความเชี่ยวชาญของบุคคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จะพบว่า ประการหนึ่ง เจ้าหน้าที่และข้าราชการครูที่ถูกโอนมาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการประถมศึกษา เป็นผู้ที่ได้มีการฝึกหัดและอบรมเพื่อให้ปฏิบัติงานในระบบเดิม ซึ่งจะเป็นการปฏิบัติงานตามระเบียบวิธีปฏิบัติของระบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารอีกรูปแบบหนึ่ง เมื่อมีการโอนมาเพื่อให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ตามระบบการบริหารใหม่ จึงทำให้เกิดความสับสนและปรับตัวไม่ทัน อีกประการหนึ่ง เนื่องจากตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการประถมศึกษา เมื่อ พ.ศ.2523 จนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลาช่วงสั้นเกินไปที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะได้พัฒนาและสรรหาบุคคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในงานด้านนี้มาได้ เพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานใหม่ และมีภาระกิจมาก ครอบคลุมทั่วประเทศ จึงมีงานด้านอื่นที่ต้องพัฒนาควบคู่กันไป แต่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก็ไม่ได้นิ่งนอนใจต่อปัญหานี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 60 - 61) ได้เคยเสนอแนะและกำหนดอัตราให้จังหวัดแล้วตั้งแต่ปี 2523 แต่จะต้องขออนุมัติจาก ก.พ.เสียก่อน และปัจจุบัน ก.พ.ได้อนุมัติให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดละ 7 อัตรา ในปีงบประมาณ 2525 และได้เพิ่มอีกแห่งละ 1 อัตรา ในปีงบประมาณ

2526 จะเน้นหนักไปในทางเจ้าหน้าที่แผนงาน สำหรับปีงบประมาณ 2527 จะเน้นทางเจ้าหน้าที่นิติกรอีกแห่งละ 1 คน เพื่อช่วยงานทางด้านเกี่ยวกับการพิจารณาตัวบทกฎหมาย ในปีงบประมาณ 2526 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ส่งเจ้าหน้าที่จัดทำแผนไปอบรมชี้แจง เพื่อช่วยพัฒนาแผนให้แก่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดด้วย ทุกรูปแบบ ในระยะนี้จึงทำให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นระยะเวลาที่กำลังขาดแคลนเจ้าหน้าที่ จึงทำให้เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดค้ำในระคับปานกลาง

สำหรับปัญหาเรื่องการเสนอรวมโรงเรียนในสังกัด เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีปัญหาในระคับปานกลาง เป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อน จะต้องเกี่ยวข้องกับประชาชน ผู้ปกครองนักเรียน เจ้าอาวาส ผู้นำท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ นอกจากนี้ การปฏิบัติงานในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีสิทธิยับยั้งหรือสั่งแก้ไขการกระทำเรื่องนี้ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้ตามมาตรา 6(7) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523 ซึ่งหากเกิดขึ้นจริงจะมีผลกระทบตามมาในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้น ในการเสนอการยุบเลิกโรงเรียนจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและ จากความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่สำรวจพบว่า ข้อมูลที่ได้รับมักจะไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริง และมีอิทธิพลต่าง ๆ เข้ามา ก้าวกาย ทำให้เกิดความยุ่งยากและสับสนในการปฏิบัติงานตามระเบียบ หากจะพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณา การยุบรวมโรงเรียนประถมศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการรวมและการเลิกล้มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2524 แล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 180) ระเบียบดังกล่าวกำหนดไว้ให้โรงเรียนประถมศึกษาตั้งแต่สองโรงเรียนขึ้นไป ตั้งอยู่ห่างกันไม่เกินสามกิโลเมตร และมีจำนวนนักเรียนแต่ละโรงเรียนไม่เกิน 120 คน การคมนาคมระหว่างโรงเรียนไม่

จำนวน ให้เสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาขอมรวมเป็นโรงเรียน
 เดียวกันได้ และอีกกรณีหนึ่ง คือหากโรงเรียนใดมีนักเรียนเกินกว่า 120 คน และ
 โรงเรียนอื่นมีนักเรียนไม่เกิน 120 คน ให้เสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
 พิจารณาให้รวมโรงเรียนเล็กเป็นโรงเรียนสาขาของโรงเรียนใหญ่ได้ นอกจากนี้
 ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวนี้ ยังได้กำหนดวิธีการรวมโรงเรียนประถมศึกษา
 ไว้คือ ก่อนจะรวมโรงเรียนต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 180 วัน
 ก่อนวันเปิดเรียนภาคต้น เมื่อดำเนินการรวมโรงเรียนแล้ว ให้รายงานให้เลขาธิการ
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ภายใน 30 วัน นับแต่วันรวมโรงเรียน นอกจากนี้
 ปัญหาการเสนอรวมโรงเรียนประถมศึกษา สอดคล้องกับปัญหาและข้อเสนอนี้เกี่ยวกับ
 การรวมโรงเรียน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 78) ได้รวบรวมไว้ จากการประชุม
 สัมมนาคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อ พ.ศ. 2525 คือ การ
 ขุมรวมโรงเรียนขาดต่อความรู้สึกของประชาชนและเจ้าอาวาสในท้องถิ่น เพราะไม่เข้าใจ
 ก่อให้เกิดปัญหาตามมา ทำให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปได้อย่างยาก และสอดคล้องกับ
 ผลงานวิจัยของ สมบัติ กลิ่นฉา (สมบัติ กลิ่นฉา 2527 : 172) เรื่อง การสำรวจ
 ปัญหาการบริหารของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดตามทัศนะของศึกษานิเทศก์จังหวัด
 และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด พบว่าการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการรวม
 โรงเรียนมีปัญหาเนื่องมาจากขาดการชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจถึงเหตุผลและความจำเป็น
 ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างทางราชการกับประชาชนในท้องถิ่น การขุมรวมโรงเรียน
 ขนาดเล็กเข้ากับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ใกล้กันมักไม่ได้รับความร่วมมือจากโรงเรียน
 ขนาดเล็ก การปฏิบัติงานตามหน้าที่คานนี้ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จึง
 ต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง และมีมนุษยสัมพันธ์ มีการประสานสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์
 อย่างที่ นับว่าเป็นงานที่ต้องปฏิบัติด้วยความละเอียดอ่อน นอกจากงานที่เกี่ยวข้องกับ

มวชน หากมีความขัดแย้งกันระหว่าง ราชการกับประชาชน ผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัดเองจะต้องออกรับแค่เพียงผู้เดียว ทั้งที่เป็นมติของคณะกรรมการ ซึ่งกัธร
ภิกขุมิชย์ (กัธร ภิกขุมิชย์ 2514 : 69) กล่าวว่า เป็นผลเสียหรือจุดอ่อนของ
การบริหารโดยใช้คณะกรรมการ เพราะถือว่าเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการทุกคน
ซึ่งมักจะหมายความถึงว่าไม่มีผู้ใดรับผิดชอบเลย เท่ากับหาผู้รับผิดชอบโดยตรงได้ยาก
เหล่านี้จึงทำให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเห็นว่า ปัญหานี้เป็นปัญหาอยู่ในระดับ
ปานกลาง

2. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ประสบปัญหาโดยส่วนรวม
ในระดับน้อย แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละงานพบว่าประสบปัญหาในระดับปานกลาง 2 งานด้วยกัน
คือ การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการ
ครู และการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้งครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่
ส่วนงานอื่น ๆ ประสบปัญหาในระดับน้อย

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นการปฏิบัติงาน
ตามหน้าที่ในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้ว่า
ราชการจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้แทนข้าราชการครู
และผู้ทรงคุณวุฒิ ดัง กัธร ภิกขุมิชย์ (กัธร ภิกขุมิชย์ 2514 : 70) และคนอื่น ๆ
ได้กล่าวถึงผลเสียหรือจุดอ่อนการบริหารโดยใช้คณะกรรมการว่า ทำให้เกิดความล่าช้า
สิ้นเปลืองเงินและเวลา ไม่มีผู้รับผิดชอบอย่างแท้จริง ยากแก่การประเมินเพราะ
คณะกรรมการมีเหตุผล ความนึกคิด และผลประโยชน์แตกต่างกัน เป็นการทำงานซ้อนกับ
หน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงอยู่แล้ว และจากการสำรวจความเห็นของผู้อำนวยการการ
ประถมศึกษาจังหวัด พบว่า ในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู

คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขาดข้อมูลรายละเอียดที่จะนำมาเปรียบเทียบกัน มีการพิจารณาเป็นระบบพรรคพวก พิจารณาตัวบุคคลมากกว่าหลักการ ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้รวมไว้ จากการประชุมสัมมนาคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อ พ.ศ. 2525 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 81) จึงอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งมีข้าราชการครูในสังกัดจำนวนมากกว่าหน่วยงานอื่น ๆ ในเรื่องนี้จากสภาพที่เป็นจริงแล้ว จะมีกลุ่มผลประโยชน์ร้อยละ 15 และกลุ่มที่ไม่มีผลประโยชน์ร้อยละ 85 ของจำนวนข้าราชการครู ทำให้เกิดมีปฏิกริยาโต้ตอบในทางลบหลายรูปแบบ ซึ่งแม้ว่าจะในการพิจารณาจะมีมาตรการที่ค่ากว่าให้ความยุติธรรม ให้ความเป็นธรรมแก่ข้าราชการครูทุกคนแล้วก็ตาม -ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้เสนอแนะโดยผู้ที่ได้รับการเสนอให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน เป็นกรณีพิเศษ 2 ชั้นเท่านั้น โดยได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาโดยองค์คณะบุคคลคือ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และเสนอให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หนังสือที่ ศธ 1401/12255 ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2525) ฉะนั้นในการพิจารณาในระดับคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดจึงไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูอื่น ๆ ที่ไม่ผ่านการพิจารณาเสนอให้เลื่อนชั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ 2 ชั้น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกันปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเห็นว่างานด้านนี้มีปัญหาในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเกี่ยวกับปัญหาการพิจารณาแต่งตั้งครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ พบว่า การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดท่านึงถึงบุคคลมากกว่าหลักการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมีความเห็นขัดแย้งกันซึ่งสอดคล้องกับ ชงชัย สันติวงษ์ (ชงชัย สันติวงษ์ 2519 : 328) ว่า การปฏิบัติงานในรูปคณะกรรมการเป็นไปโดยได้ผลดีจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการให้ชัดเจน นอกจากนี้ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดไม่รู้จักบุคคลที่ได้รับการเสนอขอความเห็นชอบ ทราบแต่ข้อมูลพื้นฐานงานการประถมศึกษาจังหวัดมอบให้

ถ้าจะพิจารณาทางค่านิยมผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะผู้มีปฏิบัติเป็นกรรมการและเลขานุการ จำเป็นต้องมีความรู้งานในความรับผิดชอบ ตลอดจนบรรดากฎหมายระเบียบ หลักเกณฑ์ กฎ ก.ก. มติ ครม. ที่มีรวบรวมผ่านการฝึกอบรมหนังสือเวียน และหนังสือสั่งการในเรื่องนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 257 - 284) เป็นอย่างดี พร้อมทั้งจะชี้แจงที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินลงมติ ส่วนภาระกิจก่อนหน้าเรื่อง เข้าเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจะต้องทำหน้าที่ประสานสัมพันธ์กับเจ้าอาวาส ผู้อุปการะโรงเรียน ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น ซึ่งต่างก็หมายมั่นจะเสนอคนของตนเองให้เป็นครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ให้ได้ ทั้งนี้ผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่ว่า การแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน ท่านึงถึงบุคคลและเรื่องส่วนตัวมากกว่าหลักการ ซึ่ง เมื่อผลออกมาเกิดความขัดแย้งกัน ระหว่างมติของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดกับความต้องการของท้องถิ่น ย่อมทำความหนักใจให้แก่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดต้องมีความรอบคอบเที่ยงตรง ในการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ จะต้องอาศัยความรู้ ทักษะ

ประสบการณ์ ไร้อุบายพินิจของตนเองคัดสินใจในแง่การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ ซึ่งนำมาใช้ในการบริหารการประถมศึกษาเป็นรูปแบบใหม่ ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานระบบนี้คือ ความเข้าใจในเรื่องบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 22) โดยเฉพาะหากพิจารณาอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตามที่กฎหมายได้กำหนด ต่างค่าเป็นการควบคู่และประสานสัมพันธ์กัน ดังที่ สมชาย นรารัตน์ (สมชาย นรารัตน์ 2521 : 777) เห็นว่าผู้ที่เข้ามาปฏิบัติงานร่วมกันแต่ละคนจะต้องรับรู้และเข้าใจในวัตถุประสงค์ ตลอดจนแบ่งภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ ออกต่าง ๆ ของคณะกรรมการในการปฏิบัติงานร่วมกันจะต้องแจ่มชัด ในขั้นคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดก็มีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ถัดกันรอง ให้คำแนะนำปรึกษา ตามบทบาท อำนาจและหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมาย ส่วนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้สนองงานต่อคณะกรรมการ โดยสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะผู้ปฏิบัติและรับผิดชอบต่อการจัดกาการศึกษา เรื่องใดที่เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานก็ดำเนินการไป หากมีเรื่องใดที่จะต้องเสนอเพื่อขอความคิดเห็น คำแนะนำ หรือให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด พิจารณา ก็เสนอให้คณะกรรมการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ต้องพิจารณาให้ความเห็น โดยยึดการพิจารณาถึงผลประโยชน์เพื่อการศึกษาเป็นหลัก คณะกรรมการจึงไม่ควรเป็นผู้ปฏิบัติเสียเอง นอกจากนี้ขั้นตอนในการดำเนินงาน เรื่องนี้ก็จะได้รับการพิจารณาเป็นปัจจุบันทำให้เกิดปัญหา กล่าวคือ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาตัวบุคคลที่เหมาะสม ความเกื้อหนุนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ความที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเสนอแนะแล้ว ไปให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจึงเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้พิจารณาให้ความเห็นชอบ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดจึงประชุมพิจารณาขอเสนอของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ความหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการแต่งตั้งหัวหน้าสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น ข้อมูลเบื้องต้นทั้งหลายจึงอยู่ที่สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ ในส่วนจังหวัดมีข้อมูลน้อย ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วอาจจะเป็นสาเหตุทำให้
การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดคานันมีปัญหา

3. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะ
อนุกรรมการและเลขาธิการ อ.ก.ค. จังหวัด ประสบปัญหาโดยส่วนรวมในระดับน้อยแต่
เมื่อวิเคราะห์แต่ละงานพบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดประสบปัญหาใน
ระดับปานกลางเพียงงานเดียว คือ การดำเนินการสอบบรรจุบุคคลเพื่อเข้ารับราชการ
เป็นข้าราชการครูและประสบปัญหาในระดับน้อยที่สุด 1 งานคือ การปฏิบัติตามคำสั่งของนายก
รัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี ส่วนงานอื่น ๆ ประสบปัญหาในระดับน้อย

การดำเนินการสอบบรรจุบุคคลเพื่อเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูนั้น จาก
การสำรวจความเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ได้พบว่า มีปัญหาการ
ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการครูเป็นปัญหาอันดับแรก โดยแยก
เป็นปัญหาการออกข้อสอบ การออกข้อสอบเป็นรายวิชาเอกการออกข้อสอบทำไต่ยากมาก
ข้อสอบมีคุณภาพต่ำเพราะมีเวลาในการออกข้อสอบจำกัด มีผู้สมัครสอบมาก มีการวิ่งเต้น
ให้ผู้มีอิทธิพลฝาก นอกจากนี้ยังเสนอแนะไว้ด้วยว่า ควรให้ ก.ค. เป็นผู้ดำเนินการสอบ
แข่งขันเอง การปฏิบัติงานตามหน้าที่ในคานันของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
เป็นการปฏิบัติงานในรูปคณะกรรมการอีกเช่นกัน และโดยเฉพาะเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับ
ผลประโยชน์ของผู้ที่สมัครเข้าสอบแข่งขันย่อมจะต้องมีการระมัดระวังและรอบคอบ หรือสัจ
ยุติธรรม ในการดำเนินการ จะเห็นได้ว่าสภาพปัจจุบันจะมีผู้เข้าสมัครสอบแข่งขันเป็น
ข้าราชการครูกันมาก แต่ในเวลาเดียวกัน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะ
อนุกรรมการและเลขาธิการ อ.ก.ค. จังหวัด ต้องรับผิดชอบในการดำเนินการสอบอย่างเต็มที่
เริ่มตั้งแต่ออกข้อสอบ ทั้งกรรมการควบคุมการสอบ หาสถานที่สอบเก็บรักษาข้อสอบ ตรวจ

คะแนน ตลอดจนถึงขั้นประกาศผลการสอบ ทั้งที่เป็นปัญหามาแล้วว่า ในสำนักงานการ
 ประถมศึกษาจังหวัดนั้น มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ แต่ในการควบคุมการสอบแข่งขันจึงต้อง
 แยกฝั่งคณะกรรมการขึ้นมาอีกหลาย ๆ คณะ โดยแต่งตั้งมาจากข้าราชการครูใน
 โรงเรียนในสังกัด ซึ่งกรรมการแต่ละคนต่างก็ยังไม่ทราบบทบาทของตนเป็นอย่างไร
 ต่อเมื่อถึงเวลาปฏิบัติหน้าที่จริง ๆ จึงจะทราบ ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการในการระมัด
 ระวังรักษาความลับ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและเพื่อป้องกันไม่ให้มีการซื้อขาย
 ข้อสอบ หรือแก้ไขคะแนนใน ค. ๒ ข. เพื่อที่เป็นสิ่งแปลกเปลี่ยนให้ผู้สมัครสอบแข่งขัน
 เป็นผู้ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครู ในการปฏิบัติงานดังกล่าวค่าน้ำของผู้อำนวยการ
 การประถมศึกษาจังหวัด จึงเป็นสิ่งที่จะได้เกิดผิดพลาดขึ้นไม่ได้ เพราะนั่นหมายถึงการ
 ต้องถูกสอบสวนทางวินัย ดังที่เคยปรากฏเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์มาแล้ว ทั้งนี้เพราะ
 กระทรวงศึกษาธิการถือว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง ท้ายเหตุนี้เองผู้อำนวยการ
 การประถมศึกษาจังหวัดจึงเห็นว่า ปัญหาการจัดสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้าเป็น
 ข้าราชการครู เป็นปัญหาระดับปานกลาง เพียงปัญหาเดียวในฐานะอนุกรรมการและเลขาธิการ
 อ.ก.ค. จังหวัด

การปฏิบัติความคำสั่งหรือมติของคณะรัฐมนตรี มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด หรือไม่มี
 ปัญหาเลย เพราะการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในงานนี้เป็นการปฏิบัติงานเป็นไปตามคำสั่ง
 ของนายกรัฐมนตรี หรือมติของคณะรัฐมนตรีอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่ง อ.ก.ค. จังหวัดต้อง
 ปฏิบัติความหรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือมติเดิมของ อ.ก.ค. จังหวัด เพื่อให้เป็น
 ไปตามคำสั่ง ของนายกรัฐมนตรี หรือตามมติของคณะรัฐมนตรี ซึ่งการปฏิบัติงานลักษณะนี้เป็น
 การปฏิบัติงานตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่กำหนดไว้แล้ว เป็นงานที่ไม่มีลักษณะการท้าทาย
 ซึ่งต้องใ้ความรู้ทั่วไปมาก นอกจากอาศัย ประสบการณ์และเรื่องเดิมเป็นแนวทาง
 นอกจากนั้น งานท่านอนนั้นนาน ๆ จะมีสักราย จึงทำให้ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในค่านนี้

4. การเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด โดยจำแนกตามอายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร พบว่า เมื่อจำแนกตามอายุ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมากและที่มีอายุน้อย ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด การเสนอการบริหารงานโรงเรียนและการรวมโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมากมีปัญหาน้อยกว่า เพราะงานธุรการส่วนใหญ่เป็นงานประจำ เช่น เตรียมการประชุม จัดทำวาระการประชุม จัดเอกสารการประชุม เชิญกรรมการ จัดเตรียมเบี้ยประชุมกรรมการ จัดห้องประชุม จัดบันทึกหรือรายงานการประชุม การแจ้งมติที่ประชุม เหล่านี้ มีรูปแบบการปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบัญ พ.ศ. 2526 ซึ่งต้องปฏิบัติตาม ผู้ที่มีอายุมากย่อมต้องมีประสบการณ์และทักษะในงานนั้นมาก จึงมีปัญหาน้อยกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ปัญหาอีกด้านคือ เจ้าหน้าที่ประจำในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขาดแคลน และหากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมากจะเป็นหลักบงและที่ปรึกษาให้แก่เจ้าหน้าที่ในงานค่านนี้ได้ งานค่านนี้ก็ไม่น่าจะประสบปัญหาอันน้อยกว่า หากจะพิจารณาจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีประสบการณ์ในการบริหารมาก มีปัญหาน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกันกับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมากมีปัญหาน้อยกว่า นั่นคือ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมากและมีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารมาก ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดน้อยกว่า

ปัญหาการเสนอการบริหารโรงเรียน คำว่า บริหารเป็นงานในหน้าที่ส่วนหนึ่งในบรรดา
อำนาจและหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามมาตรา 20(5) แห่งพระราช
บัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 นอกจากนี้ มาตรา 5 แห่งพระราช
บัญญัติการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กล่าวถึงการจัดตั้ง การบริหาร การรวม การปรับปรุง
และการเลิกล้มโรงเรียนประถมศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ศึกษาธิการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แสดงว่า
ในการปฏิบัติในเรื่องการบริหารโรงเรียนจะต้องมีระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย
การบริหารตามนัยดังกล่าวรองรับเสียก่อน ในทางปฏิบัติช่วงเวลาที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า
ยังไม่มีระเบียบว่าด้วยการบริหารตามนัยดังกล่าว จากการติดตามความเคลื่อนไหวใน
เรื่องนี้ทราบว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีความพยายามที่จะยก
ร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเรื่องนี้อยู่ แต่ยังไม่มีความคืบหน้า
ยังไม่มีระเบียบเรื่องนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดพิมพ์คู่มือ
การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ใช้เป็นคู่มือการบริหารโรงเรียน เป็นตัวอย่างโครงการต่าง ๆ
ที่ควรดำเนินการได้ รวม 56 โครงการ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ช่วยให้มองเห็นภาระกิจของ
โรงเรียนได้อย่างชัดเจน และใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้อย่างไม่สับสน เป็นไปในทาง
เดียวกัน จึงกล่าวได้ว่าการปฏิบัติงานในค้ำนี้หากมองเฉิน ๆ ก็จะมีมองผ่านไปเป็นเรื่อง
ปกติ แต่หากศึกษาให้ลึกซึ้งแล้วจะพบว่า งานค้ำนี้มีปัญหาในค้ำนการทำความเข้าใจและ
การตีความในแนวปฏิบัติ อาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้อำนวยความสะดวกการประถมศึกษาจังหวัด
ที่มีอายุน้อยประสบปัญหาค้ำนี้ในระดับสูงกว่า เนื่องจากตนเองมีอายุน้อย จึงต้องหมั่น
ศึกษาหาความรู้ ต้องศึกษารูปร่างการทำงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง และด้วยการสัมมนา อบรม
โดยหน่วยงานเหนือ จึงต้องมีความระมัดระวัง รอบคอบ เอาใจใส่ในงานหน้าที่
ของตน และการบริหารโรงเรียนยังอยู่ในระหว่างการทำ ความเข้าใจและตีความให้
ตรงกัน ยังให้มีแนวปฏิบัติชัดเจน ทำให้ปัญหาค้ำนี้มากกว่า

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิแตกต่างกัน ประสพปัญหาในการปฏิบัติในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุก ๆ ด้าน ในระดับใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐโลมใจ ถึงการวิจัย (ฐโลมใจ ถึงการวิจัย 2525 : 74) เรื่อง คุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการบริหารงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า ในด้านระดับความรู้และวุฒิทางการศึกษานั้น ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดไม่จำเป็นต้องมีคุณวุฒิถึงปริญญาโท เนื่องจากลักษณะการบริหารงานที่เคยเป็นมา นั้น จะยึดสถาบันและข้อบังคับเป็นเกณฑ์ อีกทั้งประสบการณ์และความเคยชินที่ถ่ายทอดกันมาไม่ว่ามีหรือถูก มิได้ค้นหาโดยใช้หลักวิชาประเมิน ดังนั้น การบริหารงานจึงให้ความสำคัญต่อทักษะในการบริหารงานมากกว่าคุณวุฒิทางการศึกษา จึงทำให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิแตกต่างกัน ประสพปัญหาในการปฏิบัติงานด้านนี้พอ ๆ กัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โสภณ รอคทอง (โสภณ รอคทอง 2521 : 112) พบว่า ศึกษาในเทศที่มีคุณวุฒิแตกต่างกัน ประสพปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่พอ ๆ กัน

5. การเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด โดยจำแนกตามอายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร พบว่า เมื่อจำแนกตามอายุ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่มีอายุมากและที่มีอายุน้อย ประสพปัญหาในการปฏิบัติงานด้านกาวิจณา กำหนดแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ การออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ และการมอบหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติหรือเป็นผู้เตรียมขอเสนอให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อยประสบปัญหาดังกล่าวมากกว่า ทั้งนี้เพราะงานการพิจารณา กำหนดแผนพัฒนา การประถมศึกษาของจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติที่ งานอกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หรือกิ่งอำเภอก็ดี และงานการมอบหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติ หรือเป็นผู้เตรียมข้อเสนอให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณา ก็ ทั้ง 3 งานดังกล่าวข้างต้น มีลักษณะงานเหมือนกันหรือมีแนวปฏิบัติคล้าย ๆ กันคือ เริ่มจากการหาข้อมูลความต้องการสภาพปัญหาและข้อยุติ เพื่อยกร่างหลักการของระเบียบหรือของงาน เพื่อเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณา ซึ่งการปฏิบัติงานลักษณะนี้ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในข้อเท็จจริง ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติ การรวบรวมข้อมูล ตลอดจนรู้กลยุทธ์ที่เคยผ่านมาใช้เป็นบทเรียน ลักษณะเหล่านี้ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่มีอายุมากย่อมผ่านประสบการณ์มาสามารถนำมาปฏิบัติงานไปได้โดยราบรื่นจึงประสบปัญหาน้อย กว่าผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย

อนึ่ง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่มีคุณวุฒิสอง และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิต่ำประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการศึกษา กำหนดแผนพัฒนา การประถมศึกษาของจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสองประสบปัญหาระดับสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ 2527 : 73 - 76) เรื่องการวางแผนงานของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก พบว่า ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสอง และที่มีคุณวุฒิต่ำมีความคิดเห็นต่อการบริหาร

วางแผนทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนสภาพปัจจุบันของงาน วิธี
 ค่าเงินงาน การลงมือปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลปรับปรุงแผนแตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูงเห็นว่า ความจำเป็นและความ
 สำคัญของการวางแผนระดับสูงกว่า ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยความสะดวกการประ
 ถมศึกษาที่มีคุณวุฒิสูง ได้ศึกษาทางทฤษฎี มีความรู้ ความเข้าใจมาอย่างดีแล้ว จึงเกิดมีทักษะ
 ในด้านนี้ ก็มีติดตามเอาใจใส่การดำเนินงานด้วยตนเองอย่างใกล้ชิด แม้อาจจะมีคณะทำงาน
 ค่าเงินงานอยู่แล้วก็ตาม เพราะเห็นว่า การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญ มีหลักเกณฑ์ ต้องทำให้
 ถูกขั้นตอน จึงจะมีประสิทธิภาพ เป็นเหตุให้ผู้อำนวยความสะดวกการประถมศึกษาจังหวัด ที่มีคุณวุฒิ
 สูง เห็นว่ามีปัญหาในท่านั้นมากกว่า

การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการ
 การประถมศึกษาจังหวัด ที่มีคุณวุฒิสูง และที่มีคุณวุฒิต่ำประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสูงประสบปัญหา
 มากกว่า ซึ่งเป็นปัญหาสอดคล้องกับปัญหาโดยรวมของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในเรื่องการเสนอ
 แต่งตั้งครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่หากแต่การเสนอข้าราชการครู เพื่อให้ดำรงตำแหน่ง
 ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นการปฏิบัติงานผ่านตลอดทั้งระบบบริหารงานบุคคล กล่าวคือ
 การแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียนนี้ เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
 เสนอแนะต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะกรรมการและเลขานุการกรรมการ
 การประถมศึกษาจังหวัด ต้องนำเสนอ ซึ่งมีลักษณะงานและการปฏิบัติคล้ายกับการเสนอ
 แต่งตั้งครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ ดังกล่าวมาแล้วเพียงแต่การใช้รายละเอียดหลักเกณฑ์
 การคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งแตกต่างกันไป เนื่องจากตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน เป็น
 ตำแหน่งซึ่งได้รับเงินสูงกว่าระดับ 6 จึงเป็นอำนาจของเลขาธิการคณะกรรมการการประถม
 ศึกษานแห่งชาติ เป็นผู้แต่งตั้ง นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานคือ ก.ค. เกี่ยวข้องอีกด้วย เช่น

มีเสนอผอนผันหรือยกเว้นคุณสมบัติเป็นต้น หากจะพิจารณาในท่านจะเข้าผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

จากความเห็นของผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่ได้จากแบบสอบถาม ปลายเปิด พบว่า การคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกข้าราชการครูเพื่อเลื่อนให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น มีข้าราชการครูจำนวนไม่น้อยที่มีสมรรถภาพไม่เต็มที่เท่าที่ควร และแก้ไขยาก แต่ก็จำเป็นต้องให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น นอกจากนี้ในการเสนอแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หาผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมและมีความสามารถไม่คอยได้ สำหรับผู้ที่มีความสามารถ มีความเหมาะสม มักขาดคุณสมบัติและเป็นคนหนุ่มสาว ดังนั้น อาจจะเป็นสาเหตุให้ผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสอง ซึ่งเป็นผู้ได้ศึกษาเล่าเรียนผ่านหลักสูตรมาแล้ว ย่อมมีหลักมีเกณฑ์และแนวความคิดใหม่ จึงต้องกลั่นกรอง พิถีพิถัน รอบคอบและระมัดระวัง และใช้ดุลยพินิจที่ละเอียดอ่อนในการพิจารณาเสนอผู้ที่จะเข้าดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ คุณลักษณะและความสามารถ ซึ่งจะทำให้ผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้ เพื่อเข้าดำรงตำแหน่งมาก โดยให้คณะกรรมการทุกระดับเห็นชอบตลอด จึงทำให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสองประสบปัญหาความนับมากกว่า

เมื่อจำแนกตามประเภทการดำเนินการเป็นผู้บริหาร พบว่า ผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารแตกต่างกัน ประสบปัญหาในการปฏิบัติทุก ๆ ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ว่าจะในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด หรืออนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของโสภณ รอดทอง (โสภณ รอดทอง 2521 : 113) พบว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ประสบปัญหาโดยส่วนรวมพอ ๆ กัน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะเมื่อพิจารณาจากสภาพโดยทั่วไปแล้ว จะเห็นว่า ผู้ผู้อำนวยการที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารน้อยนั้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง

บทบาทและหน้าที่มาเป็นผู้บริหาร ปฏิบัติงานในหน้าที่การบริหารใหม่ ๆ โดยสภาพทั่วไปแล้วต้องเรียนรู้วิธีการทำงานด้วยตนเอง และปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ จึงเป็นเหตุให้สามารถปฏิบัติงานทั้งสองฐานะดังกล่าวข้างต้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์มาก

6. การเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด โดยจำแนกตามอายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร พบว่าเมื่อจำแนกตามอายุผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมากและที่มีอายุน้อย ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการอนุมัติการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมาของข้าราชการครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย มีปัญหาระดับสูงกว่า จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ มีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อนเกินไป ทำให้งานล่าช้าไม่ทันต่อสภาพการณ์และความต้องการ นอกจากนี้ยังมีแนวปฏิบัติและหลักเกณฑ์หลาย ๆ อย่าง หาข้อยุติยากและการตีความเรื่องต่าง ๆ ก็ทำด้วยความยากลำบากมาก การบรรจุแต่งตั้งให้ข้าราชการครูที่ได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมานั้น เป็นเรื่องหนึ่งที่ต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 การปฏิบัติงานดังกล่าวนี้ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติงานค้ำนี้โดยตรง ทั้งนี้โดยในฐานะปฏิบัติและในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค. จังหวัด ซึ่งจะต้องเป็นทั้งผู้เสนอผู้ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ อ.ก.ค. จังหวัดพิจารณาอนุมัติ และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จึงเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูที่ได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา ให้งานนี้ต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังต้องใช้วิจญาณอย่างรอบคอบ ในการเสนอผู้ที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ เข้าสู่ที่ประชุม อ.ก.ค. จังหวัดและใน

ระหว่างการประชุม อ.ก.ค. จังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดต้องออกหน้าต่อ การพิจารณา โดยใช้ระบบอุปถัมภ์เข้ามาแทรกแรง บางครั้งใช้อิทธิพลการเมือง อิทธิพล ต่าง ๆ เพื่อให้สำเร็จตามความประสงค์ของอนุกรรมการบางคน เมื่อพิจารณาจากสภาพ ทั่วไปแล้ว ในการพิจารณารรจุและแต่งตั้งจนถึงขั้นออกเป็นคำสั่ง เรียบร้อยแล้ว กลุ่มที่ เสียผลประโยชน์ย่อมมีมากกว่ากลุ่มที่ได้ผลประโยชน์ จึงทำให้เกิดการร้องเรียน การ กล่าวโทษ และการวิ่งเต้นต่าง ๆ มีปฏิกริยาโต้ตอบในทางลบ ทั้งนี้โดยมีผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ปะทะกับปัญหาแต่เพียงผู้เดียว ทั้งที่เป็นการปฏิบัติงานใน หน้าที่ ตามมติของคณะกรรมการซึ่งเป็นการบริหารในรูปของคณะกรรมการ ที่มีผู้แทน หลายฝ่ายเป็นจริงดังที่ ก่าธร กิติภูมิชัย (ก่าธร กิติภูมิชัย 2514 : 69 - 70) กล่าวถึงผลเสียของการบริหารโดยคณะกรรมการไว้ข้อหนึ่งว่า ไม่มีผู้รับผิดชอบอย่าง แท้จริงและควยเหตุคนที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมาก ได้อาศัยประสบการณ์ ความรู้ ทักษะ ตลอดจนปฏิภาณและไหวพริบ เทคนิคต่าง ๆ ในการดำเนินงานในเรื่องนี้ คักว่า ทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติงานในค่านนั้นน้อยกว่า

นอกจากนั้น ยังประสบปัญหาการปฏิบัติงานค่านการออกจากราชการของ ข้าราชการครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย ประสบปัญหาในระดับสูงกว่า จากการสำรวจความเห็น ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อนเกินไป ทำให้เกิดปัญหาใน การปฏิบัติงาน การออกราชการของข้าราชการครู กำหนดไว้โดยพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มีสาเหตุออกจากราชการไว้เมื่อ (1) ตาย (2) พ้นจาก ราชการตามกฎหมายว่าควยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (3) ได้รับอนุญาตให้ลาออก ตามมาตรา 95 แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 (4) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา 46 มาตรา 59 มาตรา 90 มาตรา 96 มาตรา 97 มาตรา 98 มาตรา 99 หรือมาตรา 100 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 หรือสาเหตุสุดท้ายคือ (5) ถูกสั่งลงโทษทางวินัยให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดวิธีการหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการดำเนินเรื่องการออกจากราชการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น หน่วยงานอื่น ระเบียบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อีกหลายฉบับ เช่น กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กฎ ก.ค. กฎ ก.พ. หนังสือเวียนมติ ค.ร.ม. จะเห็นได้ว่า การปฏิบัติงานลักษณะนี้เป็นงานมีลักษณะพิเศษที่เกี่ยวกับสิทธิผลประโยชน์ของข้าราชการและเกี่ยวกับการเงิน การคลัง ซึ่งต้องอาศัยผ่านประสบการณ์และทักษะ เรื่องนี้มาก่อน หากผู้บริหารไม่เคยผ่านเรื่องซับซ้อนเช่นเรื่องนี้ ไม่ว่าจะด้วยเรื่องระบบ แบบฟอร์ม ข้อจำกัดในเรื่องเวลา สถานที่ การลงนาม และอื่น ๆ ก็เป็นเรื่องที่ต้องวิตกกังวล กลัวผิด กลัวพลาดจึงทำให้มีปัญหา และในการเสนอเรื่องมีลักษณะซับซ้อนมากขึ้นแยกต่าง กันขึ้นอยู่กับสาเหตุของการออกจากราชการของข้าราชการครู จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย มีอายุราชการและประสบการณ์น้อย มีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านนี้มากกว่า

เมื่อจำแนกตามคุณวุฒิ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่มีคุณวุฒิสองและที่มีคุณวุฒิต่ำ ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการออกจากราชการของข้าราชการครูแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสองประสบปัญหาในระดับสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย ประสบปัญหานี้ในระดับสูงกว่าผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุมากดังกล่าวมาแล้ว เช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานด้านนี้เป็นงานที่อาศัยทักษะประสบการณ์ ส่วนความรู้ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทั่วไปสูงมาก เพราะแนวการปฏิบัติในเรื่องการออกจากราชการของข้าราชการครูมีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อน และมีแนวการปฏิบัติแต่ละสาเหตุ การออกจากราชการของข้าราชการครูเป็นไม่เหมือนผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย และคุณวุฒิต่ำ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีความรู้สูงกว่าด้านทักษะและประสบการณ์ จึงต้องปฏิบัติโดยความระมัดระวัง และต้องเรียนรู้วิธีการทำงานหลักการระเบียบ หนังสือสั่งการ และอื่น ๆ ด้วยตนเอง จึงเป็นเหตุให้มีปัญหาในการปฏิบัติงานในค่านี้นี้มากกว่า

ส่วนในเรื่องที่นายกรัฐมนตรียกคำสั่งหรือคณะรัฐมนตรีมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งให้ อ.ก.ค.จังหวัด ปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือมติเดิมของอ.ก.ค.จังหวัด ให้เป็นไปตามคำสั่งของนายรัฐมนตรีหรือตามมติของคณะรัฐมนตรี ซึ่งผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาที่มีคุณวุฒิแตกต่างกัน ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่มีคุณวุฒิสองประสบปัญหา คำนี้นั้นในระดับสูงกว่่างานนี้ เกิดขึ้นเมื่อมีข้าราชการครูถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง กรณีมีอุทธรณ์หรือกรณีไม่อุทธรณ์ก็ตาม แต่ ก.ค.พิจารณาที่มีความเห็นแตกต่างไปจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เนื่องจากเห็นว่าผู้ถูกลงโทษไม่ได้รับความเป็นธรรม ก.ค.จึงเสนอให้ นายกรัฐมนตรี เพื่อให้สั่งการไปตามมติของ ก.ค. ในกรณีที่นายกรัฐมนตรียกคำสั่งไม่เห็นด้วยกับ มติของ ก.ค.จึงนำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนั้น ถ้านายกรัฐมนตรียกคำสั่งหรือคณะรัฐมนตรี มีมติเป็นประการใด ผู้บังคับบัญชาจึงต้องสั่งการให้เป็นไปตามนั้น เรื่องนี้จะเป็น เรื่องของ งานประจำที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีคุณวุฒิสอง ต้องศึกษาด้วยตนเอง เพราะ เป็นงานเกี่ยวกับกฎหมายไม่มีในภาคทฤษฎีที่เคยเรียนมา และเป็นงานที่ไม่มีลักษณะทู่ทายเป็น ให้ได้รับความรู้และทฤษฎีสูงมากนัก จึงทำให้มีปัญหาในค่านปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด ทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลดี ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.1 จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย (ต่ำกว่า 45 ปี) ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทุกฐานะในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารบุคคล การพิจารณากำหนดแผนพัฒนาการศึกษาและการวิจัย และการรวบรวมข้อมูล และการบริหารงานธุรการ ดังนั้น การสรรหาผู้ที่จะมีมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หลักเกณฑ์หนึ่งที่ต้องกำหนดไว้คือ ควรพิจารณาจากผู้ที่มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป

1.2 จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุน้อย และที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารน้อย ต่างประสบปัญหาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเหมือนกัน ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงควรหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด อย่างละเอียดและเด่นชัด หรือกำหนดไว้ในหลักสูตรในการประชุมสัมมนาผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หรือจัดทำแบบฟอร์มสำเร็จรูปเริ่มตั้งแต่เริ่มเตรียมการ การดำเนินการประชุม การบันทึกหรือรายงานการประชุม การแจ้งมติที่ประชุม การติดตามผลการปฏิบัติตามมติที่ประชุม ตลอดจนความรู้หรือเทคนิคการประชุม การเงินและอื่น ๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านนี้มีความเข้าใจในขอบข่ายวิธีการ และความรับผิดชอบต่าง ๆ ที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจะต้องปฏิบัติจะได้ใช้เป็นหลักในการปฏิบัติให้เกิดผลดีและเป็นแนวเดียวกัน

1.3 ควรจัดให้มีการให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ตลอดจนคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทุกรูปแบบ เช่น การจัดประชุมสัมมนา จัดทำบทเรียน

สำเร็จรูป การแสดงบทบาทสมมติแล้วถ่ายทอดเป็นวิดีโอจัดส่งให้ทุกสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด หรือจัดทำคู่มือคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้คงเข้าใจ บทบาทอำนาจและหน้าที่ของตนเอง ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ เพื่อให้การดำเนินงานเรื่องต่าง ๆ ควบคุม และประสานสัมพันธ์ กัน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารการประถมศึกษาตามระบบใหม่

2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

2.1 ควรมีการพัฒนาผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดด้วยตนเอง เช่น การศึกษาหาความรู้ การพบปะปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ติดตามความเคลื่อนไหวด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและหน้าที่รับผิดชอบ ศึกษา วิเคราะห์ ศึกษาเพื่อเสาะหาแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตนเองและของคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ที่ต้องเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กัน รวมถึงนวัตกรรมที่ช่วยให้การบริหารมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อปฏิบัติงานเป็นไป อย่างถูกต้อง

2.2 ควรมีการพัฒนาผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดโดยหน่วยงาน เจ้าสังกัดหรือโดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ งานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เช่น สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพราะการปฏิบัติงานโดยให้มีปัญหาน้อยที่สุด หรือไม่มีปัญหาเลยนั้น ย่อมส่งผลให้ผลงาน ที่ได้รับมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ย่อมเป็นผลโดยตรงต่อการพัฒนาการประถมศึกษาได้ทางหนึ่ง

อนึ่ง การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะอำนาจและหน้าที่ของผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดที่ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 การตอบปัญหาของ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจึงมีข้อจำกัดอยู่ภายในขอบเขตตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้จัดทำในแนวกว้าง มุ่งศึกษารูานะของผู้อำนวยการการประถมศึกษาทุกฐานะ ที่ถูกกำหนดโดยกฎหมาย อาจทำให้ศึกษาในแต่ละฐานะไม่ละเอียดลึกซึ้ง และกว้างขวางเพียงพอ ผลการวิจัยครั้งนี้อาจไม่ละเอียดเท่าที่ควร ดังนั้นต่อไปจึงควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เฉพาะฐานะใดฐานะหนึ่งในกระจำจชัด

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเจาะลึกในด้านเกี่ยวกับการบริหารบุคคล ซึ่งเป็นงานที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จะต้องปฏิบัติงานในหน้าที่สัมพันธ์กันทั้ง 3 ฐานะ จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า มีปัญหาในการปฏิบัติงาน ว่าทำให้เกิดปัญหาแก่ผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครูมากน้อยเพียงไร สาเหตุมาจากอะไร และมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของผู้บริหารโรงเรียนและข้าราชการครูมากน้อยเพียงไร ทั้งนี้จะใคร่รู้สาเหตุที่แท้จริงแล้วนำมาแก้ไข เพื่อผลประโยชน์ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะส่งผลทางหนึ่งถึงการพัฒนาคณาภพการประถมศึกษาด้วยทางหนึ่ง

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในด้านการวางแผนในทัศนะของกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และในทัศนะของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อศึกษากระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาการประถมศึกษาในจังหวัด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และกระบวนการพิจารณากำหนดแผนพัฒนาการประถมศึกษาในจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้งสองกระบวนการในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่ปรากฏอยู่ใน 2 ฐานะ ซึ่งต้องสอดคล้องซึ่งกันและกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษม สุวรรณกุล "บทบาทของผู้นับถือนิกายมหายานในการบริหารงานบุคคล" ในที่ระลึก
ครบรอบ 50 ปี แห่งการไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หน้า
285 - 296 สำนักงาน ก.พ. 2522
- "กปร. เห็นชอบในหลักการการพิจารณาผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
ประถมศึกษาจังหวัด" ข้าราชการประถมศึกษา ฉบับที่ 63 27 กรกฎาคม 2524,
หน้า 1 - 4
- กิติมา ปรีดีคัลล ทฤษฎีบริหารองค์การ 2524, 339 หน้า อัดสำเนา
- ก่าขร กิจภูมิรัช "บทบาทของคณะกรรมการกับการบริหารราชการไทย" คุนยศึกษา
17 กรกฎาคม - สิงหาคม 2524 : 61 - 77
- เกียรติศักดิ์ นาคประสิทธิ์ การศึกษาสมรรถภาพการบริหารการศึกษาประชาวมของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดกรมสามัญศึกษา และเทศบาลในเขตการศึกษา 6
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2517, 62 หน้า
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการวิจัยระบบบริหารการศึกษา
การบริหารการศึกษาประชาวมระดับจังหวัด โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
พิมพ์ครั้งที่ 2 2520, 72 หน้า
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน งานนิตินกร กฎหมายและระเบียบ
2526, 31 หน้า อัดสำเนา
- การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2525 - 2534 ม.ป.ท.
2526, 138 หน้า
- การศึกษา 2524 พิธีพัฒนา 2524, 194 หน้า
- การศึกษา 2526 โรงพิมพ์การศาสนา 2527, 134 หน้า

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,

คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษา

2524, 72 หน้า อักษรนำ

สำนักงาน คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว

2526, 452 หน้า

คู่มือการปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ โรงพิมพ์

คุรุสภาลาดพร้าว 2525, 339 หน้า

คู่มือปฏิบัติราชการ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2522, 822 หน้า

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2522 - 2529) ระบับกลอน

ประถมศึกษาและประถมศึกษา โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2525, 146 หน้า

ระเบียบและแนวปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

2524, 50 หน้า

หนังสือที่ ศษ. 1401/12255 ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2525 เรื่อง การพิจารณา

ความดีความชอบเพื่อเลื่อนเงินเดือนข้าราชการ

60 ปีของการประถมศึกษาไทย 2524, 110 หน้า

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เรื่อง ประกาศผล

การสอบในการคัดเลือกข้าราชการ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการประถม

ศึกษาจังหวัด ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2524

เอกสารเรื่องโครงการพัฒนาการวางแผนการประถมศึกษาระดับจังหวัด 2527

เอกสารหลักเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานและการปฏิบัติงานให้ดำรงตำแหน่ง

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด กรกฎาคม 2523 หน้า 1 - 6

คณะกรรมการพิจารณาปัญหาการศึกษาประชาบาล ระบบบริหารการศึกษาประชาบาล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522, 110 หน้า อักษรนำ

คณะกรรมการเพื่อเตรียมการเปลี่ยนระบบบริหารการประถมศึกษาแห่งชาติ คู่มือผู้บริหาร
การประถมศึกษาระดับจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โรงพิมพ์
 รุ่งเรืองสาส์น 2523, 204 หน้า

"คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษา" ประถมศึกษา ฉบับที่ 11 สิงหาคม 2524 หน้า

1 - 31

ชโลมใจ ถึงการวิวัฒน์ คุณลักษณะ คุณสมบัติและความสามารถในการบริหารงานของ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ปริญญาพันธ์ ค.ม.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2525, 107 หน้า อักสำเนา

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำนักพิมพ์โอเคียน
 สโตร์ 2523, 206 หน้า

เคิม แยมเสมอ การบริหารการประถมศึกษาภาคคณะกรรมการ โรงพิมพ์อักษรสมัย
 2524, 137 หน้า

อุงเงิน แก้วแกมเสื่อ การใช้เวลาในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ปริญญาพันธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ 2526, หน้า อักสำเนา

ธนู แสงศักดิ์ และธำรง บัวศรี ทฤษฎีและแนวคิดในการจัดและบริหารการศึกษา
 โรงพิมพ์ส่งเสริมอาชีพ 2509, 121 หน้า

ธงชัย สันติวงษ์ องค์การและการบริหาร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช พิมพ์ครั้งที่ 2
 2519, 525 หน้า

ประชุม รอดประเสริฐ ผู้นำและพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน 2525, 134 หน้า อักสำเนา

"พระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารโรงเรียนประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และ
 โรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2523"

ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 97 ตอนที่ 158 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2523

- "พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523" ราชกิจจานุเบกษา
ฉบับพิเศษ เล่ม 97 ตอนที่ 158 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2523
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523" ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ
เล่ม 97 ตอนที่ 158 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2523
- ไพศาล หวังพานิช วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ 2523, 203
หน้า อักสำเนา
- วิญญู สาทร บทบาทของศึกษาธิการจังหวัด โรงพิมพ์กรมการศาสนา 2512, 135
หน้า
- รุ่งศักดิ์ ป้องกงลาด การประเมินสมรรถภาพของศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 11
ปริญญาโท กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2519, 75 หน้า อักสำเนา
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา ทวีติการพิมพ์ 2524,
287 หน้า
- สมาน แสงมลิ "สองปีใน สปช." ข่าวการประถมศึกษา ฉบับที่ 122 - 126
ตุลาคม 2525 หน้า 2
- สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ การวางแผนงานของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหาร
โรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก ปริญญาโท
กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 139 หน้า อักสำเนา
- สุรัฐ ศิลปอนันต์, ลักขณา สีตสุวรรณ และประเสริฐ รัตนรัตน์ รายงานการสำรวจ
ปัญหาการศึกษาของจังหวัดและเขต เอกสารวิจัย กองแผนงาน สำนักงานปลัด
กระทรวงศึกษาธิการ 2518, 99 หน้า
- สมบัติ กลิ่นผา การสำรวจปัญหาการบริหารของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
ตามทัศนะของศึกษาธิการจังหวัด และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ปริญญาโท
กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2527, 228 หน้า อักสำเนา

สมพงษ์ เกษมสิน การบริหารงานบุคคลแบบใหม่ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2519,
531 หน้า

สมยศ นาวิการ การบริหาร สำนักพิมพ์ดวงกมล 2522, 592 หน้า

โสภณ รอดทอง ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษา
ประจำจังหวัด ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2521, 133 หน้า อักษรสำเนา

อนันต์ ศรีโสภณ สถิติเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช 2525, 436 หน้า

Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs, New Jersey,
Prentice-Hall, Inc., 1959. 320 p.

Davis, Keith. Human Relation at Work. New York: McGraw-Hill Book
Co., 1962. 559 p.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education
3rd.ed., New York, McGraw-Hill Book Co., 1976. 529 p.

Varney, Glenn H. Organization Development for Managers. Reading,
Mass., Addison Wesley, 1977. 233 p.

ภาคผนวก

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการ
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด (พ.ศ. 2524)
 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ)

การคัดเลือกข้าราชการ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

1. ข้าราชการที่จะได้รับการพิจารณาคัดเลือก คือ

1.1 ผู้รักษากรในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

1.2 ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ที่มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานตรงตามกำหนดตำแหน่งของ ก.ค.

1.3 ข้าราชการครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีคุณสมบัติครบตาม

มาตรฐานการกำหนดตำแหน่งของ ก.ค.

2. หลักเกณฑ์การคัดเลือก

2.1 ผู้รักษากรในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอยู่แล้ว

ให้พิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.1.1 พิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ได้แก่ คุณวุฒิ

ประสบการณ์ ความรู้และความสามารถตรงตามคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่งที่ ก.ค. กำหนด

2.1.2 พิจารณาจากการปฏิบัติคนในระหว่างที่รักษาในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

2.1.3 พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานในระหว่างที่รักษาการใน

ตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

หมายเหตุ สำหรับผู้รักษากรในตำแหน่งที่มีประสบการณ์ ความสามารถครบตามคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งการปฏิบัติคนและผลการปฏิบัติงานเหมาะสม แต่คุณวุฒิต่ำกว่ามาตรฐานกำหนดตำแหน่งของ ก.ค. อาจขอยกเว้นจาก ก.ค. เป็นราย ๆ ไป

2.2 สำหรับข้าราชการครูที่มีได้รักษากรในตำแหน่งผู้อำนวยการการ
ประถมศึกษาจังหวัดจะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.2.1 พิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งได้แก่ คุณวุฒิ
ประสบการณ์ ความรู้ และความสามารถครบตามคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามมาตรฐานที่
ก.ค.กำหนด

2.2.2 พิจารณาการปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติงานมา

2.2.3 พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติ
งานมา

3. กระบวนการพิจารณาคัดเลือก

ในการพิจารณาคัดเลือก เพื่อแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัดมีดังนี้

3.1 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะสำรวจรายชื่อ
และประวัติของผู้รักษากรในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด พร้อมกับ
ข้าราชการครูอื่นในจังหวัดที่มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ตรงตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง
ที่ ก.ค.กำหนด

3.2 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดแต่ละคน
ประเมินผู้รักษากรในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และในกรณีที่เห็นว่า
ควรเสนอบุคคลอื่น ประกอบการพิจารณา ก็ให้เสนอได้ไม่เกิน 2 คน ตามที่สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเสนอไปให้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

3.3 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะนำความเห็น
ของผู้ว่าราชการจังหวัด และกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดที่เสนอมาประกอบข้อมูล
ที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีอยู่ในด้านการบริหารงานบุคคล
การบริหารการเงิน งานโครงการและงานงบประมาณแล้วประเมินเป็นผลสรุป

3.4 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ที่สมควรแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.5 ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ก็จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดต่อไป

3.6 ในกรณีที่ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นว่าควรแต่งตั้งบุคคลอื่น นอกจากผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก็จะพิจารณาคำเนินการต่อไป

สำหรับผู้รักษาในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่ไม่ผ่านการพิจารณา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะพิจารณาดังนี้

- ในกรณีที่ เป็นข้าราชการครู จะให้ดำรงตำแหน่งเดิม
- ในกรณีที่ เป็นเจ้าหน้าที่บริหารการประถมศึกษา ก็จะมอบหมายหน้าที่ให้

ปฏิบัติตามความเหมาะสม

หลักเกณฑ์ 10 ข้อในการพิจารณาประเมินผลเพื่อ
แต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการการประถมศึกษา (พ.ศ.2524)
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1. ความเป็นผู้นำ

เป็นผู้มีความกระตือรือร้น และหมั่นศึกษาหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์ และตื่นตัวอยู่เสมอ พร้อมทั้งรับสถานการณ์ทุกชนิดได้ มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ปรับตัวและเปลี่ยนแปลงได้ สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องและรวดเร็ว ตลอดจนสามารถที่จะชักจูงให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานให้สำเร็จตามแผนงานและโครงการด้วยความเรียบร้อย รวดเร็วและรวดเร็ว

2. ความซื่อสัตย์สุจริต

เป็นผู้รักษาเวลาอย่างสม่ำเสมอ ดูแลรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ โดยไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเอง มีความยุติธรรม

3. ความขยันขันแข็งและความรับผิดชอบในการบริหารงาน

เป็นผู้มีวิริยะอุตสาหะในการปฏิบัติหน้าที่ อุทิศเวลาให้แก่ราชการ มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงานโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และรับผิดชอบงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

4. การปฏิบัติตนให้เป็นที่เคารพเชื่อถือของผู้อื่น

เป็นผู้มีความประพฤติดี เป็นที่เชื่อถือของผู้ร่วมงาน ยึดมั่นในหลักธรรม เช่น มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่นอยู่เสมอ และเป็นผู้ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด

5. ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน

เป็นผู้รู้จักใช้ความสามารถของตนเอง และรู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน รู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มในการบริหารงานอยู่เสมอ

6. ความสามารถในการประสานงานและติดต่อกับผู้อื่น

เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถประสานงานทั้งในและนอกหน่วยงาน เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความราบรื่น

7. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาและแนะนำช่วยเหลือผู้อื่น

เป็นผู้ที่มีความสามารถนำเอาความรู้และประสบการณ์มาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหา ตลอดจนสามารถแนะนำช่วยเหลือผู้อื่นได้

8. ความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา

เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถรู้จักประสานประโยชน์ ตลอดจนสามารถควบคุมการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของทางราชการ เพื่อให้การทำงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

9. ความสำเร็จของผลงานที่ปฏิบัติ

เป็นผู้เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน ควบคุม ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

10. ความเห็นโดยส่วนรวม

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ตามข้อ 1 - 9 แล้วเห็นว่า บุคคลนี้มีความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่ประเมินมาน้อยเพียงใด

สำเนา
 ข้าราชการประถมศึกษา
 วันที่ 1 กันยายน 2514

รายชื่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาที่ กปช. ให้ความเห็นชอบ

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (กปช.) มีมติให้แถลงผลการพิจารณาการให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เท่าที่ลงมติไปแล้ว ซึ่งคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ครุได้ใช้เวลาพิจารณาโดยประชุมกันถึง 3 ครั้ง เฉพาะการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้แถลงข่าว การแต่งตั้งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ต่อผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ หลังจากการประชุมเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2524 โดยเรียงลำดับอักษรตามรายชื่อดังนี้

<u>จังหวัด</u>	<u>ชื่อ - นามสกุล</u>	<u>ตำแหน่งเดิม</u>
กระบี่	นายบุญมา สนิทรักษ์	รก.ผอ.ปจ.
กาญจนบุรี	นางสาวสายหยุด สมประสงค์	ผอ.กว.สปช.
กาฬสินธุ์	นายประพิศ ๗ กาฬสินธุ์	รก.ผอ.ปจ.
กำแพงเพชร	นายมานิต เฟื่องศิริ	รก.ผอ.ปจ.
ขอนแก่น	นายสวัสดิ์ จันทรหาร	รก.ผอ.ปจ.
จันทบุรี	นายสุชาติ ตันหยง	รก.ผอ.ปจ.
ฉะเชิงเทรา	นายประคิษฐ์ เวชพนม	รก.ผอ.ปจ.
ชลบุรี	นายเฉลียว สีทราย	รก.ผอ.ปจ.
ชัยนาท	นายสมยศ มีเทศน์	รก.ผอ.ปจ.
ชุมพร	นายชิน ช่วยบำรุง	รก.ผอ.ปจ.
เชียงใหม่	นายสุรินทร์ สุทธาชัย	รก.ผอ.ปจ.

<u>จังหวัด</u>	<u>ชื่อ นามสกุล</u>	<u>ตำแหน่งเดิม</u>
ตาก	นายเจียร สุขดี	รท.ผอ.ปจ.
นครนายก	นายบุญชลอ อุดมพันธ์	รท.ผอ.ปจ.
นครปฐม	นายดวัล ทองมี	รท.ผอ.ปจ.
นครพนม	นายวิโรจน์ นทีพันธ์	รท.ผอ.ปจ.
นครราชสีมา	นายประเสริฐ โคนสันเทียะ	รท.ผอ.ปจ.
นครศรีธรรมราช	นายทวี กาญจนภา	รท.ผอ.ปจ.
นครสวรรค์	นายเสงี่ยม คำรงค์ศิลป์	รท.ผอ.ปจ.
นราธิวาส	นายแดง ทิพวัลย์	รท.ผอ.ปจ.
บุรีรัมย์	นายประทีป โรจนากาศ	รท.ผอ.ปจ.
ปทุมธานี	นายเลื่อน ออณะมูล	รท.ผอ.ปจ.
ประจวบคีรีขันธ์	นายไสว สุธาทองกุล	รท.ผอ.ปจ.
ปราจีนบุรี	นายสิทธิ จัยสิทธิ์	รท.ผอ.ปจ.
ปัตตานี	นายวิจิตร อนวัชพันธ์	ทศน.จังหวัด
พะเยา	นายสังวร พันธุ์พิฑกุล	รท.ผอ.ปจ.
พระนครศรีอยุธยา	นายปัญญา น้ำเพชร	ผอ.กค.สปช.
พังงา	นายพิงงา ประทุมรัตน์	รท.ผอ.ปจ.
พิจิตร	นายเลิศศักดิ์ หิรัญชาติ	รท.ผอ.ปจ.
พิจิตร	นายอนุสรณ์ ยกให้	รท.ผอ.ปจ.
เพชรบุรี	นายเรียม ระหว่างบ้าน	รท.ผอ.ปจ.
พิษณุโลก	นายเตม แยมเสมอ	รท.ผอ.ปจ.
เพชรบูรณ์	นายพล สังข์แก้ว	รท.ผอ.จป.
แพร่	นายยุทธชัย อุดมมา	รท.ผอ.ปจ.
ภูเก็ต	นายสมนึก หุตะจูทะ	ทศน.จังหวัด

<u>จังหวัด</u>	<u>ชื่อ</u> <u>นามสกุล</u>	<u>ตำแหน่งเดิม</u>
มหาสารคาม	นายบุญเลิศ	แนวจำปา
ยะลา	นายเฉลียว	ศิรินทร์
ระนอง	นายคง	คงแทน
ระยอง	นายระวี	ปัญญาเมือง
ราชบุรี	นายบุญเจ็ด	แก้วกระจ่าง
ร้อยเอ็ด	นายเสรี	บุญเจริญ
ลพบุรี	นายชลอ	ทองสุขใจ
ลำปาง	นายจรัส	สัตยาภิรักษ์
ลำพูน	นายวิทย์	จันทร์เอี่ยม
ศรีสะเกษ	นายทวีศักดิ์	จันทร์สาร
สกลนคร	นายเจริญ	การุญ
สงขลา	นายทอง	สิงห์หนู
สตูล	นายหอม	เพชรชู
สมุทรสงคราม	นายเทพ	สุนทรสารทูล
สมุทรสาคร	นายยอด	บุระยง
สระบุรี	นายเพทาย	เกตุกอบผล
สุพรรณบุรี	นายเทพ	ไทยแซม
สุราษฎร์ธานี	นายจำรัส	นองมาก
สุรินทร์	นายอุ้น	พูนพานิช
อ่างทอง	นายวรศักดิ์	แก่นมีผล
อุตรดิตถ์	นายคมสัน	คงทน
อุทัยธานี	นายบรรจง	ภูระหงส์
อุบลราชธานี	นายพร	สุทธิวิรัตน์

เทศน์จังหวัด

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.หน.ปอ. เมืองราชบุรี

รก.หน.ปอ. จตุรพักตรพิมาน

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

รก.ผอ.ปจ.

ภทม.	นายจำนง	เกียรติมงคล	รท.ผอ.ปจ.
อุกรธานี	นายวิรัตน์	นรินทร์	ทศน.เขตการศึกษา 9

จังหวัดที่ กปช.พิจารณาเห็นว่าควรปล่อยให้อยู่ว่างเพื่อคัดเลือกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งต่อไปนี้คือ จังหวัดเชียงราย ตราด นนทบุรี น่านหนองคาย แม่ฮ่องสอน ยโสธร เลย สิงห์บุรี สุโขทัย สำหรับจังหวัดที่ยังขาดอยู่อีก 3 จังหวัดนั้น กปช.ยังไม่ได้พิจารณาว่าว่างหรือไม่ว่าง ซึ่งจะได้พิจารณากันอีกครั้งหนึ่ง เลขาธิการ กปช.ย้ำว่าการพิจารณาครั้งนี้ผู้ที่ไม่ผ่านมิได้หมายความว่า เป็นผู้ที่มีความผิดแต่เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นในจังหวัดแล้วมีบุคคลอื่นเหมาะสมมากกว่า กปจ. จึงพิจารณาเสนอมาผู้รักษาการ ผอ.ปจ. ที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งก็คงรักษาการต่อไปจนถึง 30 กันยายน 2524 ซึ่ง สปช. จะหาตำแหน่งที่เหมาะสมให้ต่อไป

(ที่มา : ข่าวการประถมศึกษา วันที่ 1 กันยายน 2524 ของงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ)

องค์ประกอบของคณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

1. ประธานกรรมการ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. รองอธิบดีกรมวิชาการ ซึ่งอธิบดีกรมวิชาการมอบหมาย 1 คน เป็นกรรมการ
3. ผู้แทนข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

โดยการเลือกตั้งจำนวน 6 คน เป็นกรรมการ

4. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แต่งตั้งจำนวน 2 คน

เป็นกรรมการ

5. ผู้แทนกรุงเทพมหานคร 1 คน เป็นกรรมการ

2. นายเฉลียว สีทราย เลขานุการ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ
3. นายดุจเงิน แก้วแกมเสื่อ นิสิตปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
(ปีการศึกษา 2524) มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ (อดีตผู้รักษาการใน
ตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัดกาญจนบุรี)

.....

ที่ ศธ 1402/21351

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

20 มิถุนายน 2526

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วย นายอาทิตย์ ชีรานุกตร ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารพัสดุ 6
กองคลัง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำลังศึกษาต่อ
ระดับปริญญาโท ภาควิชาบริหารการศึกษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
และกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด โดยมีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกท่าน
เป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงขอความร่วมมือให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
กรอกแบบสอบถาม เพื่อไว้เป็นข้อมูลในการทำวิจัยต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้ว
เห็นว่า เรื่องนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารการประถมศึกษาทางหนึ่ง
จึงเห็นสมควรให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอได้ให้ความร่วมมือกรอกแบบสอบถามด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ สวัสดิ์ศรี)

เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กองคลัง

โทร. 2814412

กองคลัง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ กทบ.10300

มิถุนายน 2526

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ทุกจังหวัด

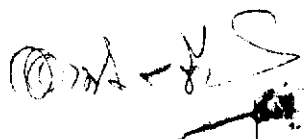
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยกรมได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท วิชาเอก การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขณะนี้ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้ดำเนินการการประถมศึกษาจังหวัด ในการวิจัยครั้งนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้กรุณากรอกแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามนี้เป็นข้อมูลในการวิจัย ซึ่งกรมเชื่อว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาในส่วนรวมเป็นอย่างมาก

การกรอกแบบสอบถามนี้กระผมได้ขอความกรุณาจากท่าน ได้โปรดแสดงความคิดเห็น และกรอกด้วยตนเอง เพราะจะทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสำคัญและความสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ และขอเรียนว่ากรมจะเก็บแบบสอบถามของท่านไว้เป็นความลับ การนำข้อมูลไปเปิดเผยนั้น จะไม่นำไปเปิดเผยเป็นรายบุคคล แต่การนำเสนอข้อมูลเป็นออกมาเป็นส่วนรวม เป็นกลุ่มตัวอย่าง จะไม่มีผลกระทบถึงท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดกรอกแบบสอบถาม ที่จัดส่งมาพร้อมหนังสือนี้แล้ว เสร็จแล้วส่งคืนที่กรมหรือที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ที่กรมได้ขอความกรุณาให้ช่วยรวบรวมการส่งคืนด้วยรายละเอียดแนบบทมาด้วยแล้ว ภายในวันที่ 24 มิถุนายน 2526 จะขอบคุณมาก.

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาทิตย์ อธิบุตร)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการ

การประถมศึกษาจังหวัด

2. บรรดาอำนาจและหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ในทางปฏิบัติจริงนั้นมีอยู่มากมาย แต่ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะบรรดาอำนาจ

และหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523

และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 บัญญัติไว้ เป็นแนวในการจัดสร้าง

แบบสอบถาม.

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ช่วยกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความเกี่ยวกับตัวท่านตามความเป็นจริง

1. อายุ

ต่ำกว่า 45 ปี

ตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป

2. คุณวุฒิ

ปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร

น้อยกว่า 10 ปี

ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

(คำอธิบาย: ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึงระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารการศึกษาทุกตำแหน่ง ก่อนที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้ช่วยกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และให้รวมถึงเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดด้วย)

ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

ข้อความต่อไปนี้ เป็นงานในหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ที่คงปฏิบัติซึ่งมักจะพบปัญหา โปรดพิจารณาว่าท่านได้พบปัญหาเหล่านี้เพียงไร

ถ้าท่านรู้สึกว่

- เป็นปัญหาที่พบมากที่สุด ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ใต้หมายเลข 5
- เป็นปัญหาที่พบมาก ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ใต้หมายเลข 4
- เป็นปัญหาที่พบปานกลาง ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ใต้หมายเลข 3
- เป็นปัญหาที่พบน้อย ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ใต้หมายเลข 2
- เป็นปัญหาที่พบน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ใต้หมายเลข 1

และในท้ายของปัญหาแต่ละข้อ ขอให้ไปกรณ "ปัญหาที่ท่านพบมากในข้อนั้นคืออะไร"
กรอกลงในช่องว่างที่เว้นไว้ด้วย.

ตัวอย่าง

		5	4	3	2	1
ข้อ ๐	การจัดประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	☐	☒	☐	☐	☐
๐	ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ กรรมการมาประชุมไม่พร้อมเพรียงกัน					

คำอธิบาย ตัวอย่างข้างต้นแสดงว่า ปัญหาการจัดประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
มีปัญหายุ่งในระดับ "มาก" จึงทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ใต้หมายเลข 4 ส่วนปัญหาที่ระบุ
คือ บรรดากรรมการทั้งหลายมีเวลาว่างไม่ตรงกัน จึงไม่สามารถมาประชุมพร้อมกันได้.

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ท่านประสบปัญหาต่อไปนี้ มากน้อยเพียงไร

1.) การปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

2.) การปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
มอบหมาย

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

3.) การจัดทำนโยบายการดำเนินงานการประถมศึกษา
ในจังหวัด เสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

หัวข้อต่อไปนี้เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร

ระดับปัญหา				
5	4	3	2	1

4.) การจัดทำแผนพัฒนาการประถมศึกษาในจังหวัด
เสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

.....

5.) การจัดหางบประมาณเพื่อการประถมศึกษาในจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

.....

6.) การเสนอการจัดตั้งโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

.....

7.) การเสนอการบริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

.....

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร

ระดับปัญหา

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

8.) การเสนอการรวมโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....
.....

9.) การเสนอการปรับปรุงโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....
.....

10.) การเสนอการเลิกล้มโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....
.....

11.) การเสนอแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
และหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....
.....

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร

ระดับปัญหา

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

12.) การเสนอแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

13.) การเสนอแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่
โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

14.) การติดตาม ประเมินผล การเรียนการสอนในโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

15.) การรายงานให้คณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดทราบ
เกี่ยวกับการดำเนินการ ติดตามประเมินผล ควบคุม
มาตรฐาน และส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1

16.) การรวบรวมข้อมูล วิจัย และส่งเสริมการวิจัย เกี่ยวกับ
การประถมศึกษาในจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

.....

17.) การปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

.....

18.) การปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
พ.ศ. 2523

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

.....

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1

ข. ในฐานะที่ท่านเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัด

ท่านประสบปัญหาต่อไปนี้ มากน้อยเพียงไร

19.) การพิจารณา กำหนดนโยบายการดำเนินงาน การประถมศึกษา 5 4 3 2 1
จังหวัด ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และ
แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

20.) การพิจารณา กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด 5 4 3 2 1
ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและแผนพัฒนา
การศึกษาแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1

21.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งงบประมาณ
เพื่อการประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในข้อนี้ คือ

22.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดสรรงบประมาณ
เพื่อการประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในข้อนี้ คือ

23.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในข้อนี้ คือ

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร

ระดับปัญหา

5 4 3 2 1

24.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารโรงเรียน

5 4 3 2 1

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

--	--	--	--	--

o ปัญหาที่พบบ่อยในข้อนี้ คือ

25.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการรวมโรงเรียน

5 4 3 2 1

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

--	--	--	--	--

o ปัญหาที่พบบ่อยในข้อนี้ คือ

26.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงโรงเรียน

5 4 3 2 1

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

--	--	--	--	--

o ปัญหาที่พบบ่อยในข้อนี้ คือ

27.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการเลือกโรงเรียน

5 4 3 2 1

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

--	--	--	--	--

o ปัญหาที่พบบ่อยในข้อนี้ คือ

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร

ระดับปัญหา

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

28.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในกรแต่งตั้งหัวหน้า
กรมประถมศึกษาและหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยในข้อนี้ คือ

.....

29.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้อำนวยการ
โรงเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยในข้อนี้ คือ

.....

30.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่
และครูใหญ่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยในข้อนี้ คือ

.....

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร

ระดับปัญหา

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

31.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบ
ประจำปีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนี้ ในกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่
ระดับ 6 ลงมา

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

32.) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบ
ประจำปีของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนี้ ในกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือน ตั้งแต่
ระดับ 7 ขึ้นไป

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

33.) การอดกระเบียบเกี่ยวกับกาปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร

ระดับปัญหา

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

34.) การออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในข้อนี้ คือ

.....

35.) การออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หรือคณะกรรมการ
การประถมศึกษากิ่งอำเภอ

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในข้อนี้ คือ

.....

36.) การออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือสำนักงาน
การประถมศึกษากิ่งอำเภอ

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในข้อนี้ คือ

.....

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร

ระดับปัญหา

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

37.) การปฏิบัติการณ์ตามที่พระราชบัญญัติประถมศึกษา

พ.ศ. 2523 บัญญัติ

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยมากในข้อนี้ คือ

38.) การปฏิบัติการณ์ตามที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู

พ.ศ. 2523 บัญญัติ

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยมากในข้อนี้ คือ

39.) การปฏิบัติการณ์ตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

มอบหมาย

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบบ่อยมากในข้อนี้ คือ

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร

ระดับปัญหา

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

40.) การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติ

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

๐ ปัญหาที่พบบ่อยในข้อนี้ คือ

.....

41.) การมอบหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้เตรียมข้อเสนอ
ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาคำเนินการ
ต่อไป

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

๐ ปัญหาที่พบบ่อยในข้อนี้ คือ

.....

ค. ในฐานะที่ท่านเป็นอนุกรรมการและ เลขานุการอนุกรรมการข้าราชการครูจังหวัด

ท่านประสบปัญหาต่อไปนี้มากน้อยเพียงไร

42.) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งหรือคณะรัฐมนตรีมีมติอย่างไร

อย่างหนึ่งให้อนุกรรมการข้าราชการครูจังหวัด
ปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือมติเดิม
ของอนุกรรมการข้าราชการครูจังหวัด ให้เป็นไป
ตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือตามมติของคณะรัฐมนตรี

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

๐ ปัญหาที่พบบ่อยในข้อนี้ คือ

.....

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1

43.) การดำเนินการขอแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ
เป็นข้าราชการครู 5 4 3 2 1

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

44.) การอนุมัติการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ซึ่งได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา ของข้าราชการครู 5 4 3 2 1
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

45.) การดำเนินการสอบคัดเลือกและคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการครู 5 4 3 2 1
ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

หัวข้อต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของท่านมาก - น้อยเพียงไร	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1

46.) เรื่องเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครู
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

47.) เรื่องเกี่ยวกับการออกจากราชการของข้าราชการครู
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

48.) เรื่องเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการอุทธรณ์ของข้าราชการครู
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

o ปัญหาที่พบมากในข้อนี้ คือ

.....

การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 3 ฐานะคือ ฐานะผู้บังคับบัญชาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งจำแนกตามอายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจำนวน 71 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบลิเกด 5 ตัวเลือก ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าอัตราส่วนวิกฤตของการแจกแจงแบบ t

การวิจัยปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มีปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในแต่ละฐานะในระดับน้อย
2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีอายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารแตกต่างกัน มีปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

JOB-PERFORMANCE PROBLEMS OF THE PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION DIRECTORS

AN ABSTRACT

BY

ATID DHEERANOOT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1985

The purposes of the study were 1) to study the problems of undertaking roles of the Provincial Primary Education Directors as the superordinate of the Provincial Primary Education Office, as the member and secretariat of the Provincial Primary Education Committee, and as the member and secretariat of the Provincial Teacher Civil Service Sub-committee, and 2) to compare the problems of undertaking roles of the Provincial Primary Education Directors with different ages, levels of education, and periods of administrative experiences.

The sample of the study consisted of seventy - one Provincial Primary Education Directors. The Likert type questionnaires were used to collect the data. Data were analyzed by means, standard deviation, and the t-test.

The results revealed as follows;

1) The Provincial Primary Education Directors had low level of problems in each undertaking role.

2) The Provincial Primary Education Directors with different ages, levels of education, and periods of administrative experiences had no significantly different problems in each undertaking role.

ประวัติผู้วิจัย

นายอาทิตย์ ชีรานุกตร เกิดวันที่ 23 สิงหาคม 2480
ที่หอฤๅษะนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประวัติการศึกษา

2491	ป.4	ร.ร.วัดประดู่สาร อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี
2497	ม.6	ร.ร.วัดเขมาภิรตาราม จ.นนทบุรี
2499	ป.กศ.	ร.ร.ฝึกหัดครูพระนครศรีอยุธยา (ป.กศ.รุ่นแรก)
2501	อ.กศ.	วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน
2503	กศ.บ.	วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน
2527	กศ.ม.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการรับราชการ

2504	ครูประชาบาลประจำกรมสามัญศึกษา ครูโรงเรียนวัดแจ้ง อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา ครูโรงเรียนบางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา ครูใหญ่โรงเรียนปากคลองบางขนาก (ชัย+ประกัน กาจจนวัฒน์) จ.ฉะเชิงเทรา ศึกษานิเทศก์ภาคศึกษา 12 จ.ฉะเชิงเทรา ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา หัวหน้างานโรงเรียน กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา หัวหน้าพัสดุ กองคลัง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ปัจจุบัน	ศึกษานิเทศก์กรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

.....